

Wranér, Henrik

Hans första nationsmöte :

Tryck // / 59 B Br Följetongsbibliotek, Wasa tidnings. 1890:3

Tillkomstår 1890

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

Sv. Saml
Hömen
Saml

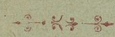
Original
och
Öfversättningar.

WASA TIDNINGENS FÖLJETONGBIBLIOTEK.

Tredje bandet. 1890.
Beryls lyckliga tanke. —
Eld ombord. — Min första kärlek.
Hvad sömnen förråde. — Tvärs
öfver gatan. — Hans första nationsmöte.

Hvarje band endast 1 mark.

Sändes franco till alla orter i Finland vid insändandet af
1 mk. 20 penni i frimärken.

94

Beryls

Öfver

När familjer
grant samlades, v
lan tvänne mäkt
bröllopskläder, sto
den lilla stationen
samhet var fästad
stodo uti fönstret
af dessa tomma, m
hvilka tyckas tillh
„Äkta dig för
„Skrif ofta, vil
„Och John, om
ta kusin Thomas,
„Och ifrån mi

Beryls lyckliga tanke.

Öfvers. från engelskan.

När familjerna Gardine och Glyndon mangrant samlades, var det liksom ett möte mellan tvänne mäktiga skotska klaner. Iklädda bröllopskläder, stodo de nu på platformen vid den lilla stationen Pineville. Deras uppmärksamhet var fästad på två unga personer, hvilka stodo uti fönstret af en salongvagn, njutande af dessa tomma, men välmenta anmärkningar, hvilka tyckas tillhöra en resas behag.

„Akta dig för förkylning, Beryl!“

„Skrif ofta, vill du inte det?“

„Och John, om du händelsevis skulle träffa kusin Thomas, så hälsa honom ifrån mig!“

„Och ifrån mig till kusin Anna, Beryl!“

„Och en kyss till den käre lille Charlie!

„Och glöm ej att framföra min vördnad till gamle dr Mason!“

„Och Beryl, din medicin ligger uti ett hörn af din kappsäck.“

„Tag vara på dig, hedersbror!“

„Och tag väl vara på Beryl!“

„Och skrif ofta!“

„Och förkyl dig inte!“

Herr och fru Jack Gardine, sedan tvänne timmar man och hustru, sågo lika glada och obekymrade ut, som om de skulle bort och spela lawn tennies. Han var 21 år och mörk, en äkta Gardine; hon 17, ljus, en äkta Glyndon. Båda voro de trefliga, vänliga och glada, nästan lika oerfarna af lifvet som två kattungar. På de välönskningar och varningar, som tillropades dem af deras släktingar, svarade de med småleenden, nickningar och osammanhängande, tillfälliga ord. Lokomotivet begynte att pusta likt ett tygladt lefvande djur, som är otåligt att bli fri, och dess långsamma hårda puff, puff gjorde, att alla Gardinarne och Glyndonarne modigt höjde sina röster till ett sista uppdrag. Under det ursinniga viftandet af två dussin näsdukar hälsades de försvinnande skepnaderna i fönstret och tillropades dem en massa förvirrade och otydliga ord.

„Förkyl dig inte, Beryl!“

„Och skrif ofta!“

„Och, John, min hälsning till . . .“

„Och jag ber, försök att se . . .“

„Medicinen!“

Midt under sorlet af vänliga, förmanande anmärkningar hördes tant Susannas röst klar och befallande likt en stridstrumpet:

„Barn, kom
Jack och
hvarandra en
ligt skrat.

„Om tant
Beryl, så snart

„Om de a

Härefter sk

begrundande

känd endast af

attorka de gläd

jeperoxysm efter

förklarade hon

nes milda rosiga

sägelsefesten, i

„Därför a

familjedag.“ int

miljen.“ tillade

„Och en så

nerligen icke h

sådan. Det är

vro europeer.“

„Och när vi

man, „att det icke

rent, varmt intre

„Vakat öfver

följt oss, bevakat

ord vi sagt och

Glyndonar —

„Och tjugosju

„Och varit til

strålände förnöjda

sitt deltagande.

oss så oupphörli

ligt ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Ensamma.“

„Barn, kom hem till tacksägelsefesten!“

Jack och Beryl, nu lyckligt i väg, gåfvo hvarandra en lång blick och utbrusto i hjärtligt skratt.

„Om tant Susanna bara viste,“ begynte Beryl, så snart hon kunde tala.

„Om de alla viste,“ inföll Jack.

Härefter skrattade de igen, med förnøjelse begrundande någon mystisk tanke, som var känd endast af dem. Då Beryl slutat med att aftorka de glädjetårar hon fält och Jacks glädjeparoxysm efterträddes af dofva afbrutna skratt, förklarade hon med så mycken sarkasm, hennes milda rosiga anlete kunde uttrycka: „tacksägelsefesten, i sanning den förfärligaste dag!“

„Därför att det är den mest genomgående familjedag,“ inföll Jack. „Tacksägelsen är familjen,“ tillade han sinrikt.

„Och en sådan familj! Jack, jag vet sannerligen icke hvad vi gjort för att förtjäna en sådan. Det är ju löjligt, alla måste tro, att vi voro européer,“ sade hon med indignerad ton.

„Och när vi besinna,“ reflekterade hennes man, „att det icke var spansk hofetikett, utan rent, varmt intresse, som har —“

„Vakat öfver oss,“ afbröt hon häftigt, „och följt oss, bevakat hvarje steg, lyssnat till hvarje ord vi sagt och upprepat dem för tjugosex Glyndonar —“

„Och tjugosju Gardinar,“ klagade Jack.

„Och varit tillsammans med oss så troget, strålände förnöjda öfver oss, uttröttat oss med sitt deltagande, med ett ord sagdt, omgifvit oss så oupphörligt, att vi först nu varit riktigt ensamma.“

„Ensamma,“ utropade Jack, otåligt beskå-

dande den väl fyllda vaggonen från ofvan till nedan, „likväl ville du icke låta mig taga en enskild kupé.“

„Helt enkelt emedan jag icke ville se ut som en brud,“ svarade hon vänligt, stötande till dynan med den oklanderligt rena skosulan och räckande en väl handskprydd hand efter en splitter ny resväska, hvars beslag och silfvermonogram glänste. „Jag försökte att säga dig min tanke om brudar den där dagen i biblioteket, då Artur afbröt oss. Ser du, jag ville lika ogärna ha en enskild kupé som att bära grått, mammas älsklingsfärg, men som jag tycker vara blaskig, eller brunt, som tant Marie förklarar vara det enda passande. Jag finner det aldeles för vanligt brudaktigt. Ty hvarje flicka jag känner har gjort sin bröllopsresa i antingen grått eller brunt. Ser du, Jack,“ hon vände sitt intagande ansikte emot honom och smålog triumferande öfver sin egen list — „uti denna svarta klädesklädning med sin enkelt fällade kjol kan någon omöjligt känna igen mig.“

„Du skulle se förtjusande ut i hvad som hälst,“ hviskade Jack ifrigt, lutande sig öfver henne och låtsande ordna gardinen, medan han lät sin hand falla på hennes med en lång tryckning. Den gamle herrn midt emot smålog välvilligt och ordnade sin tidning i en vrå af undseende för de älskande, och negerkyparen undvek finkänsligt att bjuda dem kaffe, som han bar på en stor bricka. „Beryl, du har de lyckligaste idéer,“ fortfor Jack. „Säkerligen är du den klokaste flicka jag någonsin känt.“

„Åh, jag vet inte, om jag är så klok,

egentligen,“
idéer det måste
ga funderingar
långtat att få s
sådan familj!

„Nu skola
Jack mildt och
att den gamle
vände sig hasti

„Åh ja, är
såga allt. Hur

att lefva? Fa

äro båda långli

är 82 och farfa

om vi bliuva lik

det, ty vi skola

människorna fr

likväl icke vi

hvarandra allt

blifva riktigt u

„Naturligtv

tänka mig, att

dem ej genast

med sin evinnerl

„Eller mam

Beryl.

„Eller Harry

algebra.“

„Eller tant S

vade öfver allt.“

„Ja, Beryl, ha

„Var hon icke

och så torr som e

gödt som en förl

att till och med d

du älskade mig o

egentligen," svarade Beryl blygsamt, „men idéer det måste jag säga att jag har och många funderingar öfver lifvet, som jag så ofta längtat att få säga dig, men därhemma med en sådan familj! . . .“

„Nu skola vi få tillfälle därtill," sade Jack mildt och med en sådan förälskad blick, att den gamla fröken i hörnet rodnade och vände sig hastigt om.

„Åh ja, åratat, men ändå inte tid nog att säga allt. Hur länge tror du, att vi komma att lefva? Familjerna Gardine och Glyndon äro båda långlifvade släkter. Farfar Gardine är 82 och farfar Glyndon 80 år. Och nu, Jack om vi blifva likaså gamla . . . troligen göra vi det, ty vi skola bli så lyckliga och lycka gör människorna friska. I alla händelser tror jag likväl icke vi skola finna tid nog att säga hvarandra allt hvad vi hafva på hjärtat, aldrig blifva riktigt utspråkade, du vet, Jack.“

„Naturligtvis inte, men jag kan ännu inte tänka mig, att vi hafva flytt och att några af dem ej genast skola visa sig — kusin Carry med sin evinnerliga tékaka.“

„Eller mamma med en sjal," skrattade Berly.

„Eller Harry, som vill ha hjälp med sin algebra.“

„Eller tant Susanna, som bokstafligen sväf-vade öfver allt.“

„Ja, Beryl, hon var den värsta!“

„Var hon icke lika styf som en knappnål och så torr som en muskot! Det har varit så godt som en förföljelse. Då man tänker på, att till och med då du första gången sade, att du älskade mig och vi trodde oss vara alde-

les ensamma . . . man brukar vanligtvis vara det sådana stunder . . .“

„Och det var just i skymningen och du liknade en ängel i din hvita klädning.“

„Och där stodo vi på pelargången, vi hade blott försökt att komma undan från de andra, och mitt hjärta klappade så häftigt.“

„Det föreföll mig så långt, innan du talade.“

„Men jag kunde icke tala, Jack.“

„Och jag började frukta att du tykte om Bob.“

„Åh, Jack! Bob? Bob är mycket bra, men Bob är inte du.“

„Och där stodo vi och allt var så stilla.“

„Då plötsligt tant Susanna — åh, Jack, var hon inte förfärlig — hostade aldeles tydligt i fönstret i andra våningen och ropade: 'näväl, Beryl, söla inte! Tala ut och säg att du vill ha honom, och skynda sedan in till téet annars faller brödet ihop!' Tébröd och Jack, och sedan har det alltid varit brödet eller något annat.“

„Men nu hafva vi vändt om bladet, Beryl, tack vare din lyckliga tanke.“

„Och tacksägelsefesten skall komma och den dumma gamla kalkonen och jultårtan och plumpuddingen.“

„Och talet om pilgrimsfärderna och familjehärden.“

„Och familjen skall förgätfves söka oss.“

„Och familjen kommer att ropa ack och ve och undra.“

„Och tjugosex Glyndonar . . .“

„Och tjugosju Gardinar . . .“

„Skola springa om hvarandra i förvirring och vrida femtiotre förtviflade händer.“

„Och icke
„Inte ett bra
„Åh, Jack, k
Så nära som
skruvade stolar
tiga unga män
itiga och skra
röster. Deras
af dem. Hvad
såg endast sin
masken af sin s
Alla viste,
hade biljetter t
det officielt, den
det hörde till
Den välvillig
att han var n
jetterna. Och
tingen de ville
dine och Glynd
himmelens tyra
fortsatte efter
liten mörk stat
midt i vagnen.
dom, munterhet
den punkten titt
svuenit. De stek
mer skilda åt än
önskan att brukas
stiga förtroenden.
de plötsligt tomt
dan helt naturligt.
sin omgivning län
sitt ansikte med
nade. Itäget ång
seort och medför

„Och icke en röst skall störa oss!“

„Inte ett bref skall nå oss!“

„Åh, Jack, käraste Jack, det är gudomligt!“

Så nära som möjligt uti dessa envist nedskrufvade stolar närmade sig dessa öppenhjärtiga unga människor hvarandra. Mumlande, ifriga och skrattande ljödo deras outtröttliga röster. Deras reskamrater hade mycket nöje af dem. Hvad brydde de sig därom! Jack såg endast sin brud och hon var trygg under masken af sin svarta klädning.

Alla viste, att detta ovanligt lyckliga par hade biljetter till Boston. Konduktören viste det officiellt, den diplomatiske kyparen, emedan det hörde till hans åliggande att veta alting. Den välvillige gamle herrn viste det, därför att han var nyfiken och hade sett på biljetterna. Och alla de andra viste det, antingen de ville eller inte, ty familjerna Gardine och Glyndon hade basunat ut det för himmelens fyra väderstreck. Nå, då tåget fortsatte efter ett kort uppehåll vid en viss liten mörk station, stodo tvänne stolar toma midt i vagnen. Alt det lysande, vackra ungdom, munterhet och omedvetande, som gjort den punkten till en angenäm plats, hade försvunnit. De stela stolryggarne tyktes ännu mer skilda åt än förut och öfvergifna af hvarje önskan att brukas till hemlighetsfulla och lustiga förtroenden. Man såg med nyfikenhet på de plötsligt toma platserna och ansåg det sedan helt naturligt. Den gamle herrn fann icke sin omgifning längre underhållande, betäkte sitt ansikte med en stor silkesnäsduk och somnade. Iltåget ångade mot sin rätta bestämmelseort och medförde till Boston tvänne koffer-

tar utan egare, hvardera märkt med ett stort G. Men hvar voro herr och fru Jack Gardine?

Uti en landtkärria, med ett improviserad framsäte för kusken, flydde de älskande genom en skymmande novemberdimma, med sina anleten vända mot hafvet. Vägen blef dålig och sumpig, knapt bredare än en ridväg, de rullade och skakade öfver fallna grenar. Våta kvistar hängde ned och skrapade mot kärrians öfverkant och slungade skurar af dropp i deras jublande anleten. De togo alting från den komiska sidan. Den dumme unge körsvennen, inom sig förtärd af nyfikenhet, vände sin breda rygg mot det excentriska paret. Bakom detta landtliga skydd flödade deras munterhet ohäjdadt och deras lifsandar stegrades ännu högre då sakta vindfläktar förkunnade närmandet till Atlanten.

ANDRA KAPITLET.

S:t Simon Stylites på sin pelare hade ingen Beryl och S:t Barbara i sitt torn ingen Jack, men för resten var ensligheten i tornet eller på pelaren ej större än uti den jakthydda, till hvilken Jack och Beryl sökt sin tillflykt undan sina vänners besvärliga uppmärksamhet. S:t Barbaras torn hade tre fönster, jakthyddan fem. S:t Simon Stylites' pelare var utsatt för väder och vind. Likaså jakthyddan, genom

hvars otaliga
Atlantervindar
lilla dåliga huse
ken för romanti
traditionella öde
män. Omgifve
af vilda vägor
de den det nö
ville i land. C
en passande b
utan tvifvel i d
hvari han infan
ma därför. Me
mot en död fi
till jakthyddan
honom till eg
andra saker.

Ensligheten
öfver denna li
horisont var d
en mörk skog
de inåt land.
dagen och de
om natten vor
En poet skulle
jade naturens
hafva valt ett
sig och förban
fördjupad i sina
de tre små rum
lagn eganderätt.
Jacks onkel
att vara en rykt
misantrop, men v
äfvän lycklig sp
mellan fyra väggar

hvars otaliga springor och remnor de rasande Atlantervindarne huserade efter behag. Det lilla dåliga huset stod på en kylig plats, hvilken för romantiska föreställningar liknade den traditionella öde ön med sina skeppsbrutna sjömän. Omgifven som den på trenne sidor var af vilda vågor och oftast öfversvämmad, gjorde den det nödvändigt att vada för den, som ville i land. Om Jack kunde hafva fått hyra en passande belägen, liten öde ö, skulle han utan tvifvel i det förlåtligt exalterade tillstånd, hvori han infann sig, ha betalt en enorm summa därför. Men han var icke mindre tacksam mot en död farbror, hvilken varit upphofvet till jakthyddan och uti sitt testamente gjort honom till egare däraf, liksom till en massa andra saker.

Enslighetens genius utbredde sina vingar öfver denna lilla eremithydda. Sand haf och horisont var det enda ögat kunde skåda, med en mörk skogsfond längs efter näset, som förde inåt land. Ett förbiskymtande segel om dagen och det aflägsna ljuset från fyrbåken om natten voro de mest lefvande föremålen. En poet skulle vara lycklig här i den obesløjade naturens sköte, en misantrop kunde ej hafva valt ett mer passande ide för att dölja sig och förbanna världen. En filosof skulle, fördjupad i sina tankar, hafva skridit genom de tre små rummen och den djupa sanden med lugn eganderätt.

Jacks onkel hade icke tillåtit sig lyxen af att vara en ryktbar poet, målare, filosof eller misantrop, men var turist litet af hvardera — äfven lycklig sportsman till fots. Instängd mellan fyra väggar, prydda med dammiga lag-

böcker, kände han tidtals längtan efter luft och utrymme. Detta var orsaken, hvarför han köpt näset och bygt den primitiva lilla bostad, som han af egna skäl kallade uggleboet. Hit ville han då och då för en tid draga sig tillbaka aldeles alena på lugnt eremitvis, och detta kallade världen exentriskt.

Stundom inbjöd han andra män, ungarliksom hans själf, att lämna sina olika vistelseorter för att hos honom tillbringa en jakt-, fisk- och festsejour. Af detta drog man på munnen och kunde ej finna nog stränga omdömen för dessa festliga dagar, då Jehu med sina muntra följeslagare reste ut till Uggleboet i en dog-cart och där möttes af sin solbrände, hjärtlige värd Nimrod. Här residerade denne med bössor och fisknät, förande ett muntert lif, och de lustiga sportsmännen från städerna eller det inre af landet prisade sin frihet. Då de återvände till de dagliga vanliga göromålen, tillerkände de den ofruktbara ensliga platsen behag, hvilka en passionsfri natur svårligen kunde förstå.

Med största undseende för Uggleboets alla bristfälligheter, kan det likväl ej förnekas, att dess inre företedde ett bedrägligt gammalt ungarbo. Pipor och spelbord, förhistoriska cigarrstumpar och vältaliga lämningar af sönderslagna vinglas mötte Beryls oskyldigt förvånande ögon vid hennes första inträde i det låga, enkelt rappade rummet.

Öfver dörren reste ett hjorthufvud sina stolta horn, och på en hylla sutto en rad ugglor i olika storlekar, och det hypnotiska stirrandet ur deras glasartade ögon gjorde ett djupt intryck. Kakelugnarnes och lufthålens

konstruktion v
sändt dit bräns
biscuits, preserv
kles och sardin
förelskande hjä
ter en förlängd
tände eld i de
Beryl var i t
dersökte alting
Det var gr
hon ryste och
väckande, men
röd i ansiktet
henne med äng
„Det blir s
„den där kaka
spis. Men den
„Ett hus, d
tid besynnerlig
ville ha det
stående på knä
af alla krafter.
„O, det är
med en rysning
„Jack, hvarför
diner? det ser
„Jag skall st
ka! Lyckligtvis
na titta in — det
när.“
Under hans k
sig närvös och h
tillbaka. Det var
visdomsfåglars stir
tigt till, då Jack
en envis lucka fick

konstruktion var bedröflig. I förväg hade Jack sändt dit bränsle samt en hel massa Albert-biscuits, preserveradt kött, frukt, grönsaker, pickles och sardiner. Hvad mer kunde tvänne förälskande hjärtan, hvilka endast längtade efter en förlängd tête-à-tête, önska! Jack upp-tände eld i den obegagnade kakelugnen och Beryl var i början munter och glad och undersökte alting med stor nyfikenhet.

Det var gråkallt och kakelugnen rökte in, hon ryste och hostade litet; det lät icke oro-väckande, men den unge maken vände sig om, röd i ansiktet af ifrigt blåsande, och såg på henne med ängslan.

„Det blir snart varmare.“ sade hon gladt, „den där kakelugnen är ej als lik vår öppna spis. Men den kunde vi då ej tagit med oss.“

„Ett hus, där ingen bott på länge, är all-tid besynnerligt, men det är aldeles som vi ville ha det — icke sant, Beryl sade Jack, stående på knä framför eldstaden och blåsande af alla krafter.

„O, det är utomordentligt,“ försäkrade hon med en rysning och svepte pläden omkring sig.

„Jack, hvarför hade din farbror inga rullgar-diner? det ser så svart och kulet ut därute.“

„Jag skall stänga till luckorna, lilla kruk-a! Lyckligtvis ha vi inga grannar, som kun-na titta in — det fins inte en själ på tio mil när.“

Under hans korta aflägsnande kände hon sig närvös och hemsjuk och önskade honom tillbaka. Det var något hämskt uti dessa tolf visdomsfåglars stirrande. Hon hoppade häftigt till, då Jack efter att hafva arbetat med en envis lucka fick igen den med en häftig stöt.

Under veekotal hade Beryl längtat efter denna stund och hade samlat otaliga dyrbara samtalsämnen, öfver hvilka de två, en gång allena, skulle utbyta olika resultat af sina iakttagelser, hvilka naturligtvis voro omogna, men hvilka just därför skulle uttryckas så mycket bestämdare. Men den konversationsfregatt, vi tyngst lassat, är sällan den vi embarkera på. Inga högtrafvande tankar ville infinna sig hos någon af dem, då Jack, andfädd och litet sotig, slutat sina ovana bestyr och ömt omfamnade sin brud.

„Ensamma äntligen!“ utbrast han.

„Ja“, sade Beryl, alvarligt betraktande de nakna väggarne och den stängda kakelugnen. „Och hur rysligt är det inte! Jack, hur såg din farbror ut? Var han lång och mycket blek? Jag kan inte hjälpa, att jag tänker mig honom lik de korsikanska bröderna.“ Med en rädd blick såg hon genom dörröppningen in i det mörka rummet bredvid.

„Du skämtar, han var snarare kort och tjock och mycket lustig.“

Beryl fäste sig icke vid denna i ljusa färger hållna skildring, utan fasthöll sin första romantiska tolkning. „Hvad han måste ha lidit,“ mumlade hon tankfullt. „Jack, hur länge bodde han ensam på detta ställe?“

Man må icke inbilla sig, att denna konversation framflöt uti regelbundna frågor och svar, liksom en efterlängtd biskop förhör en länge väntande söndagsskola.

Tvärtom, där funnos ofta återkommande lycksaliga pauser.

De båda unga sutto uti hörnet af en liten rak soffa — synbarligen i den berömvärda af-

skikten att spara
efter diverse af
goriska frågor:
„Hur länge
ensam här?“

„Ah, jag
men han tykte

Little och Smi
frukostar och

„Tykte om
på denne ensam

de sin sorg, nä

„Ja, den
„Och spela

„Det gjord
„Och så h

tigt tappert, ni
de rest, återvi

tvillade tankar
plats. O, Jac

kunde jag grät
„Grät inte,

med någon rö
beklaga min fi

hedersman och
nom tacksam,

vet.“

„Jack, du v
känsla af medlid

stätt man — vi
härnere?“ envisad

„Gjorde? Jo,
sköt en orimlig

näset och vaktlar
„Beckasiner.“

skakade på hufvud

sikten att spara utrymme. Återhämtande sig efter diverse afbrott, återtog Beryl sina kategoriska frågor:

„Hur länge stannade den stackars mannen ensam här?“

„Ah, jag vet inte — sex veckor kanske, men han tyckte om det. Då brukade Merrill och Little och Smith fara ned, och de hade ostronfrukostar och muntert tillsammans.“

„Tyckte om det! O, Jack, när jag tänker på denne ensamme, hjältemodige man, döljande sin sorg, när vännerna kommo med.“

„Ja, den dolde han väl“, skrattade Jack.

„Och spelade rollen af en älskvärd värd.“

„Det gjorde han också ovanligt bra.“

„Och så han höll sig uppe, Jack, så riktigt tappert, medan de voro här, för att, sedan de rest, återvända till sina melankoliska, förtviflade tankar, till denna ödsliga, tröstlösa plats. O, Jack när jag tänker på allt detta, kunde jag gråta.“

„Gråt inte, Beryl“, bad den stackars Jack med någon rörelse. „Hvad tjänar det till att beklaga min farbror! Han var en förträfflig hedersman och jag har alla skäl att vara honom tacksam, men nu är han borta, som du vet.“

„Jack, du vill väl inte förebrå mig en känsla af medlidande för en olycklig, missförstådd man — vill du det? Hvad gjorde han härnere?“ envisades hon.

„Gjorde? Jo, han fiskade och jagade, han sköt en orimlig mängd beckasiner nere vid näset och vaktlar och raphöns.“

„Beckasiner“, eftersade Beryl sorgset och skakade på hufvudet med en skarpsinnig min,

som skulle ha retat Jack, om han varit mindre öm.

Plötsligt stirrade hon på väggen med ett förskräckt — „Ah, Jack, är den bössan laddad?“

„Om den än vore det, så går sköttet ej af. Här är för fuktigt.“

„Gå ej nära den, den kunde springa af. Gamla bössor bruka explodera, och var snäll lek ej med den. Kan du ej ta upp den sakta och kasta ut den genom fönstret?“

„Beryl, jag viste inte, att du var rädd för en bössa.“

„Hvarenda klok människa är rädd för bössor,“ svarade hon med en skymt af hetta.

Jack såg förvånad på henne och teg.

En stormil skakade förstret och drog som en kall våg längs golfvet. Det föreföll Beryl som om hafvets dystra dån ljud närmare.

„Jack, om inbrottstjufvar skulle öfverfalla oss! Sade du, att det inte fins en lefvande varelse på tio mils omkrets?“

„Tjufvar,“ svarade han med ett leende, „det fins inte en tjuf i världen, så usel han än vore, att han än skulle vilja vistas uti ett sådant håll som detta.“

Hafvet ljud vredgadt och hotande. Den svaga lamplågan brann blott på ena sidan af veken och stråfvade mödosamt för lifvet. En nedslående fuktig kyla genomträngde atmosfären. Beryl såg blek kall, och otillgänglig ut. Jack munter och oförskräckt, fullt besluten att vara nöjd med sin omgifning. Hvad man vanligen kallar takt var kanske inte hans största dygd.

„Tänk, Beryl, om vi inte vore här, skulle

vi vara inspärr
det att jag og
man gör ej sin
jag måste säga,
les ensam i si
tanke! Nu äro
tal borta från a
de hafvet och
emot att i Bo
steka våra fö
ha ostron och
saiskt som mö
I stället fö
fram och fäste
på ett afhäget
hade hon svän
kjolarne tätt
„Ah, Jack
hon med ett
crescendo.
För himlens
„Ack ser d
där!“
Han kastade
med sin törtvill
hennes krampakt
skratt, fullt ut
ligt som trots n
svar på glada eft
gylene dagar, då
fihet. Ehuru ung
tanken, att hvad
förnuftets återhåll
republik förhöja ti
Då nu likväl
långt när ej är en

vi vara inspärrade i ett vanligt hotell; inte för det att jag ogillar komforten på hotellen, men man gör ej sin bröllopsresa alla dagar, och jag måste säga, att din idé var god och aldeles ensam i sitt slag. Det var en lycklig tanke! Nu äro vi här aldeles ensamma, mildtal borta från alla människor, med det dånande hafvet och de vildt tjutande vindarne — emot att i Boston skulle vi vid detta laget steka våra fötter framför en varm brasa och ha ostron och länsstolar och allting så prosaiskt som möjligt.“

I stället för att svara lutade sig Beryl fram och fäste en egendomligt stirrande blick på ett aflägsset mörkt hörn. I nästa ögonblick hade hon svängt sig upp på en stol, dragit kjolarne tätt omkring och skörtat upp sig.

„Ah, Jack . . . Jack . . . Jack! utropade hon med ett genomträngande och förskräkt crescendo.

För himlens skull, Beryl!“

„Ack ser du då inte . . . det är en rätta där!“

Han kastade en blick på det hörn, hon med sin förtviflade gest anvisat, en annan på hennes krampaktiga ställning och brast ut i ett skratt, fullt ut lika muntert och oemotståndligt som trots något, hvilket klingat där till svar på glada eftermiddagshistorier under de gyllene dagar, då hans farbror där utöfvat gästfrihet. Ehuru ung älskare, genomflög honom tanken, att hvad Emerson kallar „det sunda förnuftets återhållande kraft“ skulle i detta ögonblick förhöja till och med Beryl.

Då nu likväl den kvinliga svagheten på långt när ej är en obehaglig tribut till den

manliga styrkan, behärskade han sin munterhet och närmade sig henne med en på samma gång öfverlägsen och öfverseende min. Uti hvarje ungt pars erfarenhet finnes det ögonblick, då ömsom hon, ömsom han tyckes vara den mest mogna. Jack antog en patriarkalisk och välvillig min och utbredande ett par beskyddande armar, hviskade han lugnande, precis som han skulle försökt att stilla en orolig häst:

„Så, Beryl — så, så-å“ . . .

Men han gjorde upp räkningen utan värden.

Hon kastade en förkrossande blick på den plats, det hatade fyrfotadjuret hemsökt, släppte först nu sitt frentetiska grepp i kjolarne, stötte föraktfull undan sin makes hand, sprang ned och kastade sig på soffan, bristande i tårar.

„Du skrattade!“ framstötte hon mellan djupa snyftningar.

„Jag vet, att jag gjorde det,“ sade han ångerfullt.

„Du skrattade hjärtligt.“

„Ser du, jag viste ej att flickor bruka göra så,“ ursäktade han sig. „Om jag hade vetat det, skulle jag ej ha skrattat. Jag kanske har hört det, men det har aldrig gjort något intryck på mig hittils. Och du, som rider och simmar“ . . .

„Hvad har en häst att göra med en råttata?“ frågade hon kort bakom näsduken.

„Nå, nu vet jag,“ medgaf han försonande.

„Att fira ned mig till det här kusliga stället och så skratta åt mig,“ framstötte hon under ett nytt anfall af sorg.

„Men, Beryl,“ frågade han, oändligt förvånad

öfver denna a
ska mycken
sagt, hvem fö
den första att
Hvem var det,
världen — ens
det där? Bery

Långsamt
ställning, höjde
fulla längd och
högtidlig med f
reslog det, Jack
gisk tonvikt, „
minna mig däro

Bragt ur fal
på henne. Han
nedgjorde hode
sakta hvissla, u
tillbaka i rumm

Han hade
nes lif. De ha

varit vännen oc
 tillgifvenhet had
 och väntade det

tunnits ett hinde
 det hela. Bery

förståndigaste hie
 kände henne, så

bröder och sysstr
 likväl kastade ha
 nes bortvända tår

hon lyckats att f
 brad som mest or
 riste, hur han skul

Beryl var så lugn,
 lyne. Alla Glynd

öfver denna anklagelse och talade med ganska mycken hetta. „Men, Beryl, uppriktigt sagt, hvem föreslog denna plan? Hvem var den första att föreslå, att vi skulle resa hit? Hvem var det, som längtade bort från hela världen — ensamma med hvarandra och allt det där? Beryl, gråt inte mer.“

Långsamt resande sig från sin halfliggande ställning, höjde hon sig med värdighet till sin fulla längd och stälde sig framför honom helt högtidlig med fuktig blick. „Och om jag föreslog det, Jack Gardine,“ sade hon med tragisk tonvikt, „är det ädelmodigt af dig att påminna mig därom just nu?“

Bragt ur fattningen stirrade han förvirrad på henne. Hennes högtidliga, ologiska anfall nedgjorde honom fullkomligt. Han begynte sakta hvissla, under det han spatserade fram och tillbaka i rummet.

Han hade känt Beryl Glyndon hela hennes lif. De hade lekt tillsammans som barn, varit vänner och kamrater allt sedan. Deras tillgifvenhet hade aldrig störts; alla önskade och väntade deras förlofning, där hade intet funnits ett hinder, inte en skymt af tragedi i det hela. Beryl var den käraste, vackraste, förståndigaste flicka i världen, och om inte han kände henne, så kände han inte häller sina bröder och systrar, då kände han sig inte själf. Likväl kastade han en förstulen blick på hennes bortvända tårdränkta anlete. Likväl hade hon lyckats att förvåna honom mycket, och hvad som mest oroade honom var, att han ej viste, hur han skulle ställa allt till rätta igen. Beryl var så lugn, så älskvärd, hade så jämt lynne. Alla Glyndonarne och Gardinarne ut-

talade eftertryckligen den satsen, att hon var den älskvärdaste flicka i hela staden Och t. o. m. om hon inte vore hälften så älskvärd? — Hvad i himlens namn hade han då gjort? Kunde han anklagas därför, att hon var rädd för en råtta? Var det ett brott att skratta? Beryl borde värkligen ha litet mera eftertanke.

När hade väl någonsin förut en Gardine på sin bröllopsresa uraktlåtit att föra sin brud till de bästa hotell? Hvem, om inte Beryl; hade föreslagit detta vilda företag? Det var visserligen sant, att han hjärtligen bifallit ty Gardinarne och Glyndonarne hade varit outhärdliga i sin ihållande allestädesnärvaro. Beryls lyckliga tanke meddelades honom litet i sender under det att än en intresserad tant, än en sympatiserande kusin eller en äldre syster oupphörligt irrade omkring och afbröto dem. Den hade förefallit honom som det nyaste och intressantaste lilla uppror mot familjetraditionen, som kunde uppfinnas. Han öfvertygade sig själf, att om man rätt tänker på saken, så kunna man och hustru fara hvart de behaga.

Underligt hade det förefallit honom, när han bestälde alla dessa konserverade saker, att tänka sig, det Beryl var hans fru, då de skulle öppnas och ätas. Hon hade smugit in sin lista i hans salmbok under morgonbönen en viss söndag och han hade passat på tillfället och tryckt hennes hand då den sakta drog sig tillbaka från boken, som låg på dynan framför dem.

Nu ville olyckan, att tant Susanna vände hufvudet i detsamma och stirrade på dem från bänken midt emot med en bister min.

Själf hade
svaghet, men hon
ga i flykten alla
ännade för andra
ligtvis hade hon
aftonen hviskad
Henrik vände
hennes föreställ
stor pic-nic. Han
sande leende,
hennes därför,
nöjaktigt slutat
uppmärksamhet

Hvarför var
na steg bleivo
alt för att up
han icke bestäl
föraktade, och
säkrat sig om
för var hon o
rad och närma
mörkt och dyste
sikte, fortsatte h
nad. Alteftersom
titran Beryl, vider
det dem emellan,
dra rummet — ton
stolt hade stekt si
gick tillbaka till d
reisen, för att äta
uppehåll i det bort
tunkel.

Hans enformig
rad och vägar ge
Och Beryl! Altes
nade, mjuknade hen

Själff hade hon aldrig tillåtit sig en sådan svaghet, men hon hade lyckats att säkert fånga i flykten alla kyssar och handtryckningar, ämnade för andra uti hennes granskap. Lyckligtvis hade hon icke upptäkt pappret. På aftonen hviskade han till Beryl, medan onkel Henrik vände bort hufvudet för att nysa, att hennes föreställning om hushåll vore en enda stor pic-nic. Hon svarade med ett så förtjusande leende, att han skulle ha velat kyssa henne därför, om inte onkel Henrik, som nu nöjaktigt slutat sin nysning, fäst sin odelade uppmärksamhet på det unga paret.

Hvarför var Beryl missnöjd? Jacks ojämna steg blefvo hastigare. Hade han inte gjort alt för att uppfylla hennes önskningsar? Hade han icke bestält koncentrerad mjölk, som han föraktade, och tänkt på bränsle och ljus, försäkrat sig om skjutspojken och kärran? Hvarför var hon oresonlig och tyst? Mycket sårad och närmande sig kokpunkten, med ett mörkt och dystert uttryck i sitt hederliga ansikte, fortsatte han sina tankar och sin promenad. Alteftersom han i sitt sinne skilde sig ifrån Beryl, vidgade han det verkliga tillståndet dem emellan, ställande sina steg i des andra rummet — fordom köket, där hans farbror stolt hade stekt sina egna fåglar, vände så och gick tillbaka till den orörliga halsstarriga varelsen, för att åter vända och förlänga sitt uppehåll i det bortom belägna lilla sofrummets dunkel.

Hans enformiga promenad och ljudet af vind och vågor genljödo i den tysta hyddan. Och Beryl! Alteftersom Jacks hjärta hårdnade, mjuknade hennes.

Det var ovanligt dystert härnere. Hon hade sällan varit borta från sitt hem förut, utom naturligtvis på besök uti andra flickors hem. Glyndonarne gillade ej flickpensioner, och hon hade alltid haft lärare, som kommit i hemmet för att utbilda hennes talanger. Beryl var ett hemuppfostradt barn, och nästan hvarje afton uti sitt lif hade hon gått till sängs uti sitt lilla hvita rum med utsikt öfver trädgården. Att blifva förlofvad med Jack var den naturliga-
ste sak i världen och hela förlofnings tiden förtjusande ehuru uppskakande. Det var alltid något på färde, middagar, supéer, baler, sömmerskor, resor in till Boston för att gå i bodarne, med ett ord, tiden hade flugit i väg. Sant var, att nu, då allt detta var slut, kände hon sig trött och slapp. Dagen hade också varit händelserik; innan hon knappast hunnit vakna, hade mor, fastrar, kusiner och kusiners kusiner kyst och gråtit öfver henne, önskat henne lycka och uppmanat henne att vara lugn. Beryl var i allmänhet mycket lugn, men detta var tillräckligt att röra en snigels närver.

En brud är som en maskin i sina när-
maste och käraste släktingars händer. Oaktadt hon är hufvudpersonen uti dramat, måste hon likväl visa brist på vilja och initiativ. Ett dussin ifriga händer hade klädt Beryl uti hvitt för kyrkoceremonin, efter vigseln fasttogs hon igen och ifördes sin resdräkt, liksom hon varit en docka utan själ. Allting hade förefallit så brådskande och besynnerligt. Ingen hade rådgjort med henne om någonting. Till och med i kyrkan hade hon känt sig mindre högtidlig, än hon väntat, och hade ej kunnat låta bli att iakttaga, hvilka lustiga rynkor hennes

var och taster ha
Men hvad var de
voro de ju långt
och Jack — och
rind åt honom, o
tillbaka, liksom
honne, att man
en gång de först
Men redan första

Det kändes
ska stället, hvar
vindarne hveno
hon sig sitt ljus
anleten. Hon ha
hade hon också
Hvarför var hon
nom ledsen? M
Hon vände sig e
nade. Han förs
rummet.

Efter sig hi
Jack! bad en
abrutet i begynn

TRED

Är det sorgen,
er är karaktären
länge skulle Romeo
sitta underhållad
a medlemmarne a

mor och faster hade på ömse sidor om näsan. Men hvad var det nu, som stod på? Här voro de ju långt borta från familjen — hon och Jack — och likväl stod hon med ryggen vänd åt honom, och han gick vresigt fram och tillbaka, liksom de grälat. Någon hade sagt henne, att man och hustru vanligen grälade en gång de första månaderna af sitt äktenskap. Men redan första dagen, det var förskräckligt!

Det kändes eget att vara på det här hem-ska stället, hvarest ugglor stirrade på en och vindarne hveno omkring. Omedvetet tänkte hon sig sitt ljusa hem och alla dess vänliga anleten. Hon hade likväl valt detta. Och Jack, hade hon också valt. Hvad han var god! Hvarför var hon så här dåraktig att göra honom ledsen? Men något gräl fick det ej bli. Hon vände sig emot honom, tvekade . . . stannade. Han försvann just i det mörka lilla rummet.

Efter sig hörde han hastiga steg. „Jack Jack!“ bad en mild röst . . . Och grälet var afbrutet i begynnelsen.

TREDJE KAPITLET.

Är det sorgen, som bildar karaktären, eller är karaktären en följd af sorgen? Hur länge skulle Romeo och Julia ha funnit hvar andra underhållande vid Uggleboet, såvida alla medlämmarne af familjerna Montagu och

Capulet från början varit för partiet? Tänk-om oss, att Julia varit afgjordt bestämd för Romeo, att hon lekt med dockor, snurra, spelat croquet och lawn-tennies under lugnt förflutna dagar. Om hon hade dansat med honom hos grannar, träffat honom på konserter, roddpartier och marknader, skulle hon ännu, oaktadt dessa ljusa, världsliga förhoppningar, hafva varit klassiskt passionerad och rörande? Huru länge skulle Hero och Leander varit lyckliga, inspärade i fiskarhyddan, om man antager att Leander varit nödsakad att simma öfver och därigenom dagligen skapat nytt in, tresse och lif?

Skulle icke Jack och Beryl, om ödet stätt dem emot, om de varit grymt misshandlade af alla Gardinar och Glyndonar och från begynnelsen varit dömda till sorg, skulle ej deras vistelse vid Uggelboet ha framställt en mera värdig och fullkomlig romantik? Ty med förlägna ursäkter måste tillstås, att hvad än orsaken må hafva varit, antingen det nu berodde på för mycken världsvana eller bristande naturliga anlag för det heroiska så var deras uppförande märkvärdigt uttryckslöst. Följande morgon begynte deras pic-nic-lif med mycken munterhet och frukosten tillagades med vissa svårigheter och under humoristiska situationer, som roade dem.

„Det rägnar häftigt och tyckes rusta sig i ordning till en svår novemberstorm,“ förespådde Jack med erfaren min.

„Så mycket bättre,“ sade Beryl, återkommande till de första grundorsakerna. „Vi hafva en hel värld att anförtro hvarandra, och ingen skall hindra oss.“

„Nej, det kasta en egen mycket mörk det gråa, flacka

„Det är ju Beryl.

„Ah ja, med misstänkt

Beryl två sysslade glad

Dessa hus och en viss nat

uttryck af ömmande.

Efter slut obekväma soff

dagen förlöt slagen för öfbr

rädd i hyddor kade och bolm

nade med stillkande.

„Jack,“ sa

„Ja, min al

„Hur länge kars farbror var

„Min 'stacka jag har ju sagt

„Ja visst, ja lande.

Äter en lång „Jack!“

„Ja, käraste. „Det är inte

nöjd och finner a Jack, jag ville

„Nej, det må jag säga,“ mumlade Jack, kastande en egendomlig, lång blick genom en mycket mörk och smutsig fönsterruta ut på det gråa, flacka, våta landskapet.

„Det är just det vi tycka om,“ mumlade Beryl.

„Åh ja, ja, visserligen,“ försäkrade Jack med misstänkt skyndsamhet.

Beryl tvättade frukostporslinet och Jack sysslade gladt med elden.

Dessa husliga plikter utöfvades med ifver och en viss naturlighet och förljufvades genom uttryck af ömsesidig tillgifvenhet och erkännande.

Efter slutade göromål satte de sig på den obekväma soffan, under det den långa rägniga dagen förflöt. Nu var utan tvifvel timman slagen för oförbehållsamma utgjutelser. Tystnad rådde i hyddan. I kakelugnen sprakade, knakade och bolmade det då och då. Beryllysnade med stilla förnöjelse på sitt nya urs pickande.

„Jack,“ sade hon mildt.

„Ja, min älskling.“

„Hur länge var det du sade, att din stackars farbror var här aldeles ensam?“

„Min 'stackars' farbror, . . . men, Beryl, jag har ju sagt dig, att han tyckte om det.“

„Ja visst, jag glömde det,“ sade hon medlande.

Åter en lång paus.

„Jack!“

„Ja, käraste.“

„Det är inte det, att jag icke är aldeles nöjd och finner alt sammans förtjusande, men, Jack, jag ville endast fråga om du tror, du

skulle ha föredragit fyrbåken. Du mins, att min första tanke var en fyrbåk.“

„Det var en briljant idé, men, ser du, en förhärdad regering kunde icke hafva öfvertalats att så hastigt afsätta någon värdig individ för att gifva oss platsen.“

„Det var skada,“ svarade hon med ett fråvarande uttryck, „ty det är så mycket jag skulle kunna säga dig, om vi varit uti en fyrbåk, långt borta från världen. En fyrbåk är så stor och hög.“

„Nåväl, hvad är det du vill säga, Beryl? Är det för flakt för att kunna tala här? frågade han prosaiskt. „Det är en mängd skur- och gnidgöra uti en fyrbåk, tror jag. Arbetet skulle upptaga vår tid och det vore en god sak.“

„Åh, när man älskar hvarandra, behöfver man inte ha sin tid upptagen,“ svarade den lilla bruden alvarligt.

Jack kunde ej göra annat än kyssa henne och ridderligt förneka den mest aflägsna möjlighet af ledsnad uti hennes närhet.

„Du stoppade väl inte händelsevis någon kortlek uti din ficka?“ frågade han nu.

„Nej, kära du, vist inte!“

„Eller någon bok?“

„Nej, Jack, du vill väl inte läsa, vill du?“

„Inte als, inte als, min älskling jag bara frågade.“

Beryl smålog gladt emot honom, han emot henne, ögonblicket därefter gick hon tvärs öfver rummet och sökte sin respåse.

„Hvad söker du?“

„Åh ingenting viktigt, jag tänkte bara, att

möjligen någon
mitt broderi hä
„Inte vill du
„Naturligtvis
bara se.“

Änjo utbytt
tillfredsställelse.

Ingen må
att de värliga
på hvarandra
deras hemliga
Det som nedslag
om sig hade de
var utsikten af
obyggliga noven
svårliga familjen
musik, den v
ljudet af männi

„Åh,“ tänk
det evinnerliga
den, dimman, s
heten. Och ing
nom med vackr

„Förbannad
detta hämska ha
en enda cigarr.
föel af inlagd
kristlig middag“

Beryl betrak
och suckade otri
gäspade Jack.
sågo oskyldiga på

„Du känner
Det lilla skra
något ihåligt och
än hennes vanliga

Beryls lyckliga t

möjligen någon af flickorna skulle kunna lagt mitt broderi häri.“

„Inte vill du väl sy i dag?“

„Naturligtvis inte, käraste Jack, jag ville bara se.“

Ånyo utbyttes ett småleende af fullkomlig tillfredsställelse.

Ingen må hånande draga den slutsatsen, att de värkligen voro trötta på platsen eller på hvarandra efter så kort tid. Åh nej, deras hemliga sorg hade djupare orsak. Det som nedslog dem var icke i dag, men inom sig hade de tämligen klart för sig, att det var utsikten af en serie morgondagar uti detta ohyggliga novemberväder, långt från den besvärliga familjen, men äfven långt från böcker, musik, den varma härden och det angenäma ljudet af människoröster.

„Åh,“ tänkte Beryl, „det ödsliga hafvet, det evinnerliga rågnen, den melankoliska vinden, dimman, smutsen, kylan och obekvämligheten. Och ingen möjlighet att öfverraska honom med vackra toaletter!“

„Förbannad vare denna ohyggliga storm, detta hämska haf, detta hållande rågn och inte en enda cigarr,“ mumlade Jack. „Ett öfverflöd af 'inlagda' rysligheter i stället för en kristlig middag!“

Beryl betraktade den fuktiga horisonten och suckade ofrivilligt. I samma ögonblick gäspade Jack. De vände sig båda om och sågo oskyldiga på hvarandra.

„Du känner dig väl inte ensam, Beryl?“

Det lilla skratt, hvarmed hon svarade, var något ihåligt och skarpt och mindre otvunget än hennes vanliga, glädtiga ton.

Beryls lyckliga tanke.

„Du gäspade, Jack, jag hoppas, du inte är sömning?“

För att vederlägga all misstanke skrattade äfven Jack; hans skämtsamma försök voro likväl ännu mera misslyckade än hennes, i sanning ett ömkligt försök att så olikt den hederlige Jack Gardines röst, som om ugglorna på hyllan hade förenat sig uti ett dämoniskt skri. Det skulle knappast hafva förvånat Beryl, om de öppnat sina tolf näbbar och ljudeiligen uttryckt det förakt, som deras hämska skriande tillkännagaf. Ty innan denna första oändliga dag gått till ända, var hon fullt öfvertygad om, att förslaget angående Uggleboet var ett stort misstag. Men hvad kunde hon göra, hon hade själf varit upphofvet därtill! Det var hon, som utmålat det med lysande färger och öfvertygat Jack, att det skulle bli en försmak af paradiset. Skulle hon efter all sin entusiasm vara den första att förlora mod och tålamod, och hvad ännu värre var, om hon skulle rent ut medgifvit, att hans närvaro icke var tillräcklig för att upplysa en sandig strand eller solbelysa en skuggig plats uti novemberstormen, att värma och upplifva ett kallt och smutsigt rum? Hvad skulle han tänka om hennes ståndaktighet, hennes tillgifvenhet? Nej, ehuru hon väl viste, att om hon flydde till Jack och kastade sina armar om hans hals och sade: „Älskade Jack, detta var ett dumt påhitt och helt och hållet mitt fel; för mig till civilisation,“ skulle han kärleksfullt gifvit vika, hon misstänkte till och med, med glädje, men hon ville icke, kunde icke, borde icke börja sitt äkta stånd med ett så olyck-

ligt vacklan
skulle vara vi

Under tid
nan väg, men

„Hon före
förste att tröt

ligt, oridderli

Utan en eigi

närvös och

han icke kan

en del af Bery

endast hvaran

den, och cigar

och alldagliga

relekerade ha

flere dollar fö

väl, kan hon

icke klaga.

till och med

rit hennes fö

icke påminna

läppar. Jag k

Jag förmodar

ler frysa ihjäl.

sägelsefesten —

hegne nyfiket

varelser; tänkte

på sitt enskilda

möjligen kan ut

hon egentligen ka

eller vill fråga

om än Uggleboet

Oaktadt Beryl

intressant konvers

sitt förstånd likväl

„Jack,“ begyru

ligt vacklande. Nej, icke om än Uggleboet skulle vara vitne till hennes död.

Under tiden vandrade Jacks tankar en annan väg, men han kom till samma resultat.

„Hon föreslog det, inte kan jag vara den förste att tröttna därpå? det skulle vara ovänligt, oridderligt, ohederligt, nästan grymt.“ — Utan en cigarr är nästan svårt. En man är närvös och retlig, förtretad på sig själf, då han icke kan röka. Men detta var återigen en del af Beryls lyckliga idé. Hon hade sagt endast hvarandra och långt bort från hela världen, och cigarrer syntes honom då så onödiga och alldagliga. „Jag förmodar, att de äro det,“ reflekterade han. „Men jag skulle vilja gifva flere dollar för en just i detta ögonblick. Nåväl, kan hon finna sig, så kan jag. Jag vill icke klaga. I går afton uppretade det henne till och med att höra mig säga, att det varit hennes förslag, som fört oss hit. Jag vill icke påminna henne därom, inte öppna mina läppar. Jag kan hålla ut lika länge som hon. Jag förmodar att vi hvarken skola svälta eller frysa ihjäl. Nu är det tre veckor till tacksägelsefesten — tre veckor.“ Han betraktade henne nyfiket. „Flickorna äro besynnerliga varelser,“ tänkte han och grubblade ohjälpligt på sitt enskilda problem. „Jag undrar, om hon möjligen kan uthärda i tre veckor och hur hon egentligen känner det? Jag hvarken kan eller vill fråga henne. Beryl är en älskling, om än Uggleboet är en ohygglig håla.“

Oaktadt Beryls önskan att uppfinna något intressant konversationsämne bearbetade hon sitt förstånd likväl förgäfvets.

„Jack,“ begynte hon beslutsamt, „jag skulle

vilja, att du meddelade mig alla dina hemligheter.“

„Nåväl,“ svarade han godmodigt, „det var något häftigt, du kunde likaså väl, ja hållre fordra mina pänningar eller mitt lif. Jag har inga hemligheter, Beryl.“

„Huru, Jack!“

„På mitt ord, jag har inga,“ bedyrade han, „jag vet, att det låter barnsligt, men det har troligen aldrig funnits någon ung man så litet hemlighetsfull som jag.“

„Jag tänkte att gossar hade erfarenheter också.“

„Somliga hafva, andra inte.“

„Och du har ingenting på ditt samvete, som det skulle lugna dig att anförtro mig,“ fortsatte hon i förtviflan.

„Jag kommer inte ihåg något särskildt, men du behöfver inte se så ledsen ut för det.“

„Du har aldrig några samvetskval?“

„Tack skall du ha, jag har inga. Jag gör icke anspråk på tidig gudsfruktan, men hittills har mitt lif förflutit ljust och jämt. Hvad hemligheter beträffar, är jag inte värd en cent.“

Återigen var hon slagen, intet hopp att undkomma i denna riktning, hon såg på hans öppenhjärtliga, skrattande anlete.

„Har du haft hemligheter, Beryl? Är du hemlighetsfull?“

„Jag, aldrig, det vill säga, käre Jack,“ sade hon med en pinsam rodnad, „Uggleboet är den första verkliga hemlighet jag någonsin haft.“

„Och detta är en stor hemlighet,“ förklarade han ljugande helt ädelsinnadt. „Hvad skulle de alla säga, om de viste, att vi vore

här? Vi är
na vi uppm
äro litet på e
nittio år, kun
Hon smål
trad af hans
hon; en sky
då hon ifrig
kanske inte
du glömt? J
dana saker.
annan före mi
— Led du? —
hon dig en l
med dig eller
'Dumheter'
Hvad jag öns
vi kunde läsa
dem. Tala
bi inte orohg
endast sympa
na det lättare
„Hvar, om
roman ha egt
„Ah, jag
Boston eller p
„Men det g
Jack reste sig
„Detta låter k
att icke ha ha
sant är, att jag
dig undantagande
„Bob,“ mumla
„Detta undan
göra mig med dig

här? Vi äro hemlighetsfulla nog, kanske kunna vi uppfinna några, medan vi gå här. Vi äro litet på efterkälken, men innan vi uppnått nittio år, kunna vi hafva en hel samling.“

Hon smålog gladt och kände sig uppmuntrad af hans vänliga röst. Anyo eftersinnade hon; en skymt af hopp lyste uti hennes öga, då hon ifrigt framkastade: „Men, Jack, du kanske inte kallar det en hemlighet, kanske du glömt? Jag har läst, att man glömmet sådana saker. Du måste ha varit kär i någon annan före mig? — Var hon mörk eller ljus? — Led du? — skref du vers till henne? Gaf hon dig en lock af sitt hår? Skämtade hon med dig eller voro hennes föräldrar emot dig? 'Dumheter'! . . . Har du gömt hennes bref? Hvad jag önskade, att du hade dem här, så att vi kunde läsa dem tillsammans och gråta öfver dem. Tala nu om altsammans för mig, Jack bli inte orolig, jag är inte afundsjuk, jag skall endast sympatisera med dig och du skall känna det lättare.“

„Hvar, om jag törs fråga, skulle denna roman ha egt rum?“ frågade Jack förvånad.

„Åh, jag vet inte, det kunde ha händt i Boston eller på någon resa.“

„Men det gjorde det inte, Beryl Glyndon.“ Jack reste sig upp och påtog en allvarlig min.

„Detta låter kanske ännu oerfarnare än att icke ha haft några hemligheter, men sant är, att jag icke älskat någon annan flicka än dig, undantagandes den lilla kurtisen med Bob.“

„Bob,“ mumlade hon föraktligt.

„Detta undantagandes, jag ämnade alltid gifta mig med dig och ingen annan. Jag tror

icke, att familjen Gardine är mycket varm-
hjärtad af sig, hvad som är säkert är, att den
icke är romantisk.“

Jag fruktar, att Glyndonarne inte håller
äro det,“ tillade hon i nedslagen ton.

„Men Gardinarne hafva varit utmärkta
äkta män,“ fortsatte han stolt, „och blir jag
hälften så god äkta man som min fader, så är
det öfver min förväntan — och du kan prisa
din lycka.“

„Jag gör det redan,“ inföll hon.

„Men hvarför är du då olycklig?“

„Åh, Jack, det är jag inte als, jag är stolt
öfver dig.“

„Nåväl, det må nu vara som det är, kan-
ske skall jag med tiden, då jag uppnått nittio
år, kunna berätta en annan historia. Den idén
tyckes behaga dig och jag skall försöka,“ til-
lade han med ett muntert skratt.

Hon skulle ej varit kvinna, om ej denna
försäkran gjort henne lycklig. Ännu felades
likväl ett hopp. — Inga hemligheter, inga kär-
leksaffärer att utbreda sig öfver och ännu tre
veckor kvar till tacksägelsefesten! Det var
långt ifrån deras mening att åtlyda tant Su-
sannas sista uppmaning, men nu begynte Be-
ryl begrunda möjligheten af att gifva efter.
Det skulle vara det enda sättet att lämna Ugg-
leboet på ett något så när värdigt sätt. Svaga
misstankar genomkorsade hennes hjärna, att
det fans vissa obekvämligheter, som väntade
ett ungt par, hvilket alltid lefvat omgifvet af
grannar och fört ett lugnt, dygdigt och lyck-
ligt lif. Hon saknade händelser uti deras ge-
mensamma minnen, och ej utan samvetskval
öfver sin föregående otacksamhet fann hon, att

uti en stor familj förekomma en massa tillfällen till tadel, skämt och sarkasmer, hvilka äfven uti de mest älskvärda samkväm sätta en viss pikant udd på konversationen. Bara att tänka på, hur vansinnig tant Susanna såg ut senaste torsdagsafton, med sin mössa på sned! Nu kunde det knappast framkalla ett småleende, men att se tant Susannas mössa och skonsamt tala om och göra narr däraf var ett stimulerande litet tidsfördrif.

Uti sin förtviflan försökte Beryl med böcker.

Dessa glada, angenäma unga människor voro vana vid att läsa alt, som ungt folk af deras stånd läste; det vill säga, nästan alla nya noveller, som kommo ut, och då och då några literära 'essays', om de voro på modet. I synnerhet Beryl var sällan utan ny lektyr, och hon läste helt och hållet för sitt eget nöje, liksom hon spelade lawn-tennies och företog kroppsöfningar. Hon tog den bok som behagade henne, liksom hon serverade sig chokoladpudding; en bok, för hvilken hon var likgiltig, gjorde samma intryck på henne som kalfstek, under det att en, som hon ej als tyckte om, påminde henne om oliver. Hon var i stånd till att kort yttra sig om en berättelse, såsom att den var god, ganska god, förfärlig eller utomordentlig. Och enligt hennes egna ord — vare det sagdt på samma blygsamma och lugna sätt, som var ett af hennes behag — var Beryl fullkomligt tillfredsstäld därmed. Men hon fattade aldrig författaren bakom hans ord, ännu mindre uppfångande hans själs snilleblixtar. Och hvarför skulle hon det? Hon fylde sin bekväma lilla plats i lifvet mycket

bra och ingen väntade af henne en skaldnatur. Hon hade aldrig älskat författare eller lefvat tillsammans med dem, hur kunde de då komma till hennes tröst vid Uggleboet?

„Hvilken är din favorit bland Dickens' noveller,“ frågade hon tvärt.

„Åh, jag vet inte,“ svarade hennes man med älskvärd ligkiltighet. „Jag läste Dickens som pojke och tror, jag tycker om dem alla. Hur kom du att tänka på Dickens, Beryl?“

„Tycker du inte, att Bob Browning är briljant?“

„Jo, nästan, när jag vet, hvad han talar om.“

„Men hur kom du nu att tänka på Browning?“

„Jag tycker så mycket om Charles Egbert Craddock; gör inte du det?“

„Naturligtvis, men du vet ju redan, hvad jag tycker och icke tycker.“

Och hon gjorde det altför väl. Den literära konversationen inskränkte sig till frågor och svar. Till Jacks stora förvåning öfvergaf hon snart sitt bokförhör. Ingenting var nu till hands, som kunde ingifva henne någon inspiration, och hon kände sig aldeles bortkommen och tvungen. Det lyckades bättre med några ordlekar, ehuru tvänne personer voro för få för att längre kunna fortsätta därmed. Det var tydligt, att de gjorde stora ansträngningar för att roa sig, och nöjen, som förut osökt hade förföljt dem, flydde nu vid deras närmande. I sin förtviflan gaf nu Beryl efter för Jacks smak och lärde sig att ladda den fruktade bössan. De öppnade köksfön-

stret och sik
glänsande hvit
skräckelsens kv
marter, och Jac
hon lärt något
hvilken emellan
nan sak. Hva
rusade Beryl
omkring sig
icke, han hade
Mot slutet
fram med en
gång gäldade de
Jack, om han
vara lyckliga u
var ju så vitt
Jack var
äskten, att de
sluta lyckan f
vara mycket
stigt, när han
Men aldrig ha
betares mödos
men vi icke,“ s
tyktes Beryl m
dast „stackars
vidare på dem.
Där genomg
minnen, förekom
glada skratt, hvilk
ter. Men icke för
igt lång. Timmar
ann var det ju bl

stret och siktade på en klippa, som låg där glänsande hvit i rägnet. Hon led alla förskräckelsens kval, men uthärdade modigt sina marter, och Jack berömde henne och sade, att hon lärt något. Men hvad rätten beträffar, hvilken emellanåt visade sig, var det en annan sak. Hvarje gång, som den syntes till, rusade Beryl upp på en stol, drog kjolarne omkring sig och skrek. Jack skrattade nu icke, han hade också lärt något.

Mot slutet af dagen kom Beryl återigen fram med en af sina oväntade frågor; denna gång gälde det en fiskarstuga. Hon frågade Jack, om han trodde, att sådant folk kunde vara lyckliga uti en så vild omgifning. Alting var ju så vått, och så det evinnerliga hatvet.

Jack var älskvärd nog att uttrycka den åsikten, att det icke var nödvändigt att utsluta lyckan från en fiskarkoja. Han ansågs vara mycket godhjärtad och gaf alltid frikostigt, när han hörde talas om verkligt behof. Men aldrig hade han bekymrat sig om en arbetares mödosamma lif. „De äro vana därvid, men vi icke,“ sade han därpå likgiltigt. Detta tyktes Beryl mycket antagligt. Hon sade endast „stackars varelsor“ och tänkte sedan ej vidare på dem.

Där genomgingos naturligtvis en massa minnen, förekommo skämt, smekningar och glada skratt, hvilket allt upplifvade många stunder. Men icke förty var dagen lång — ohyggligt lång. Timmarne förflöto med möda, och ännu var det ju blott i begynnelsen.

FJÄRDE KAPITLET.

Under tiden voro familjerna Gardine och Glyndon uti ett mycket upprördt tillstånd, förorsakadt af de båda kappsäckarne utan egare. Dessa hade anländt till Boston och där blifvit beskådade utaf kusin Thomas och gamle dr Mason, hvilka båda varit förhindrade att antaga den erbjudna Gardine- och Glyndonska gästfriheten. Nu hade dessa skyndat till stationen, icke för att störa de båda unga uti deras lycka, långt därifrån, ingen tänkte därpå, utan endast för att önska dem god fortsättning, och detta af gammal vänskap och behörig vördnad för familjerna.

Kusin Thomas och dr Mason, båda pedantiska och äldre, vana vid att folk och föremål funnos på sin rätta plats, blefvo mycket bestörta.

Herr och fru Jack Gardines plats var naturligtvis uti en af dessa vagnar. Någoting måste värkligen göras; de sökte konduktören, men han var försvunnen. Då beslöto de allvarligen att fara till Lampwich, hvarest de funno, att rum blifvit ordentligt bestälda för det unga paret, varma, ljusa och doftande af blommor, hvilka ditsändts tillika med vänliga små biljetter och lyckönskingskort.

Dufslaget var redo, men hvar voro dufvorna?

Uti den mest välvilliga afsikt i världen

beslöto de gam
voro att telegraf
ting riktigt, sku
uppståndelse, ha
det ju bäst å ö
underrättade ju
oskyldiga beslut
like uti de bi
Gamle dr Mason
Glyndon, kusin
underrättelser si
fina, och båda
mot honom att
blif icke förskr
per telegraf är

Dr Glynd
en alvarlig mod
ga människor
den vanliga ro
ande däri, så
derna, tvärtom,
trande och ky
alla rättänkande
turligt, var det
mening med att
liga bihang, kö
bröd blifva förle
bara tillhörighet
fröka hennes till
förklarade fäderna
få ha händt, var d
är falskt spel? D
in att invänta mo
förläring på d
tiden borde intet
narna.

beslöto de gamla gentlemännen, att det bästa vore att telegrafera ner till Pineville. Var alting riktigt, skulle telegrammen ej göra någon uppståndelse, hade något alvarsamt händt, var det ju bäst å ömse håll, om familjerna blefvo underrättade ju förr dess hållre. Detta kloka, oskyldiga beslut förorsakade en förvirring utan like uti de båda stora Pineville-klanerna. Gamle dr Mason telegraferade till sin kollega Glyndon, kusin Thomas betonade, att deras underrättelser skulle oro kusin Thorpe Gardine, och båda funno det vara en skyldighet mot honom att förmildra underrättelsen med „blif icke förskräkt,“ hvilken vänliga begäran per telegraf är långt ifrån lugnande.

Dr Glyndon och domaren Gardine höllo en alvarlig midnattskonferens. Om tvänne unga människor på sin bröllopsresa afvika från den vanliga routen, är det väl ingenting oröande däri, så resonnerade de eftergifvande fäderna, tvärtom, tanken på deras ostörda kuttrande och kyssande är tillfredställande för alla rättänkande människor. Men var det naturligt, var det förnuftigt, och hvad var deras mening med att skilja sig från deras oundvikliga bihang, koffertarne? Kunde en vacker brud blifva förledd att beröfva sig sina kostbara tillhörigheter, egentligen bestämda att föröka hennes tillbedjares beundran? Aldrig, förklarade fäderna enhälligt. Men hvad kunde då ha händt, var det sjukdom, tillfällighet eller falskt spel? Det var intet annat att göra än att invänta morgondagen, då de hoppades få förklaring på denna mystiska sak. Under tiden borde intet sägas, som kunde oro damerna.

Men när har en hemlighet någonsin kunnat bevaras i en så stor familj? Somliga hörde mer, andra mindre. Följande morgon sprungo alla Glyndonarne och Gardinarne fram och tillbaka. Luften förtätades af märkvärdiga anklaganden, misstankar och förespåenden. Fruktan gör den mest prosaiska själ inbillningsrik. Förberedelserna till tacksägelsefesten, den stora torneringen på köksfältet, alt afbröts. Till och med tant Susanna var för upprörd för att kunna koncentrera sina krafter på den utmärkta köttfärs, hvars rykte gått hela England omkring, ja ännu längre.

På förmiddagen frågade plötsligt en liten Glyndon, som var af ett praktiskt sinnelag och troligen hade löst frågan på sitt eget sätt: „Pappa skola de återfinna kropparne? Hur återfinner man kroppar, pappa?“ Vid denna fassaväckande målning, uppgjord af ungdomlig oskuld och känslolöshet, brusto Beryls systrar ut i gråt och rusade som vanvettingar ut ur rummet.

Det tyckes att vana vid telegrammeddelanden borde värka lugnande vid deras öppnande. Men då de icke röra affärer, ej dagliga fakta, då de begynna vidröra vårt inre, våra känslor, äro de ofta outgrundliga, ja äfven oroande. De tekniska vilkoren för afsändandet kunna vara utmärkta, batterierna må utföra sitt arbete, men den magiska strömmen, som hastigt meddelar sig från hjärna till hjärna, felar, och mottagaren undrar i förtviflan: hvad kan detta betyda?

Olyckligtvis hade flere vänner valt telegramförsändelser, hvars öppnande uppfylde Gardinarne och Glyndonarne med ödesdiga

ningar en följd
de befunno sig.
de dem med det
„Lyckönskni
men deras vins
gen.“

„Besynnerlig
maren Gardine,
med en vild bli

„Han menar
är outgrundlig;
medföra,“ snytt

„Den kära
så bra ut och v
annan kusin.

„Hvarför
han glömt tele
gade tant Sus

vanligt. Men
ken förkastade
de uttryck.

„Men ser
gar!“

„Och han ar
„Förmodligen
Tant Susanna

gon sympati.
„Stackars äls
lock!“

Tant Susanna
det sunda, rama
framgång.

Senare göts an
llig kvinna önsk
nar om, att hon på

som följande:

aningar en följd, af det onormala tillstånd, hvaruti de befunno sig. En skämtsam individ skrämde dem med detta:

„Lyckönskingar, beklagar eder förlust, men deras vinst, besynnerligt nog glömt dagen.“

„Besynnerligt glömt dagen,“ mumlade domaren Gardine, skjutande upp sina glasögon med en vild blick.

„Han menar, att han glömt, det en dag är outgrundlig; vi veta icke hvad en dag kan medföra,“ snyftade hans hustru.

„Den kära Beryl, som i går morgse såg så bra ut och var så blomstrande,“ klagade en annan kusin.

„Hvarför kan icke 'oförklarligt' betyda, att han glömt telegraferade på bröllopdagen?“ frågade tant Susanna med ännu tvärare röst än vanligt. Men detta praktiska sätt att se saken förkastades med förebrående och förargade uttryck.

„Men ser du icke att han säger 'beklagas'!“

„Och han antyder ju helt öppet vår förlust.“

„Förmodligen vet han allt därom.“

Tant Susanna kunde aldrig påräkna någon sympati.

„Stackars älskade Beryl, stackars käre Jack!“

Tant Susanna var sällan upprorisk, men det sunda, rama förståndet hade här ingen framgång.

Senare göts ånyo olja på elden, då en ung, liflig kvinna önskade underrätta Beryls systersyster om, att hon på flere hotell sökt Beryl, genom följande:

„Beryl sökt förgäfves öfveralt tröstlösa Ida.“

Ännu mera rörelse, flere tårar, återigen hysteriska anfall. Flere af Gardinarne och Glyndonarne togo sin tillflykt till sina bäddar. Den som skref kunde ej hafva valt åtta mera olyckligt passande ord, i händelse det varit hennes illasinnade afsikt att öka den allmänna förskräckelsen. Ingen tänkte på, att det var Idas välkända sätt och att till och med förlusten af hennes fingerborg skulle åtföljas af melodramatiska klaganden.

Den rättframma, enkla frågan på ett brefkort: „Hvar är Jack,“ tyktes bebåda något hämskt missförstånd, och det sargade familjehjärtat genomborrades lika smärtsamt, som om ett helt pilkoger gått tvärs igenom det. Ofver en tung fiskspade, en försenad gåfva till Beryl, fälades tårar och den behandlades med ömhet ty hvem kunde säga, om den kära flickan någonsin komme att begagna den?

Ibland de mångfaldiga välsignelser, som åtfölja en stor familj, måste oundvikligen några misshälligheter förekomma, och om Gardine Glyndonska samlingen var egare af femtiotre hjärtan, voro de icke mindre ansvariga för lika många tungor, hvaribland några efter flere timmars ovisshet och pinsam misstanke knappast kunde urskilja värklighet från osanning.

„Din vän har en vän, din väns vän har en vän,“ var försiktig! Gardinarnes och Glyndonarnes vänners vänner uppfångade dessa nyheter utan like med sniken ifver, och, kort sagdt, den allvetenhet, som människor äro så fallna att tilltro sig angående andras affärer

var i ögonen fallande. Tydligt erinrade de om Jacks dystra yttranden och Beryls pessimistiska afsikter, deras egendomliga uppförande äfvensom uttrycket uti deras ögon vid järnvägsstationen på bröllopsmorgonen. Många förklarade nu, att deras inre öfvertygelse då varit, att ej alt var som det borde.

Gardinarne och Glyndonarne förnekade måhända den verkliga sanningen, men ingen tänkande människa, som stod utom familjen, behöfver tveka att gifva olyckan dess rätta benämning. Det var själfmord, ingenting mindre. Gardinarnes och Glyndonarnes politiska motståndare i trakten tänkte med grym tillfredsställelse, att det var ett bevis emot den presidentkandidat, hvilken dessa familjer hylade. Några goda själar ansågo, att det var ett straff sändt därför, att Gardinarne voro monoteister, under det att andra antogo det vara en varning för dr Glyndon att icke träda in uti evigheten med sina idéer om vivisektion och förbränning. Det värsta af alt var, att Pinevilles aftontidning däråt egnat en lång artikel, med en högtidlig rubrik och en massa sensationspunkter.

Det började med „ett mystiskt försvinnande uti stora världen.“ Tidningen använde ett större antal adjektiver än någon af den sortens tidningar uti landet och stod i detta fall öfver de andra. Uti sitt sista nummer hade den att bjuda på den briljantaste och lustigaste händelse ur societeten, hvartill någonsin några bröllopsklockor ringt samman. Den rodande bruden, den lycklige brudgummen, det lysande följet, det täcka könets lysande toaletter, det utsökta tal, som vår distinguerade

medborgare dr Glyndon hållit uti sitt gästfria och magnifika hem. Kort sagdt, alla de väljudande tillägg, som gladt berättarens hjärta föregående afton, gjorde nu dubbel tjänst och var inledningen till hans afhandling om den tragiska sånggudinnan.

Tidningen gjorde sig icke skyldig till några bestämda påståenden. Den sade, att granlagenheten förbjöd den att gå in i detaljer, men antydde på dessa koffertar vid stationen i Boston, med uttryck sådana, att det skulle ha framkallat tårar äfven hos den mest förhärdade missdådare. Historien om den älskliga unga bruden, som försvann i en kista under pågående bröllofsfest, var sinnrikt sammanfogad som något liknande, med undantag af att Jack och Beryl voro tvänne personer, brud och brudgum, och försvunnit icke *i*, men *från* tvänne koffertar. Det var naturligt, att det tragiska elementet i Pineville dubbelt öfverdref den gamla historien. Det unga parets behag och skönhet utmålades i lifliga färger, och deras dygder erhöilo det oblandade pris, som den dödlige öfver hufvud endast får emottaga, då det slösas på honom själf såsom hädan-gången. Med ett ord sagdt: tidningen var så nedslående sorglig, att det utbredde ett bår-täcke öfver hela Pineville.

Fem extranummer af tidningen såldes, och utgifvarens inkomst var dubbel följande dag. Han var en mycket hederlig ung man, och som han underhöll sin moder, hvilken var enka, så var den ökade inkomsten en välsignelse — den första, men vist icke den sista, som härflöt från herr och fru Jack Gardines mystiska försvinnande.

Dagen efter
New-York-tidning
förmådde dem
med mindre för
angek, än hvad
tidningen gör
de hunno till Pi
etter om försvin
ien på olyckan
De båda fan
klagensvärdt till
mer i dystra a
dristade sig att
bevisadt, det ka
ryl lyckligt och
möttes detta
hvar, hvar kun
gat efter vid
Jack och Bery
mängden, äro
om ej de för a
Dag efter
ning. De teleg
sig i förbindelse
De närsvaga
nära att bli' det
styrka, gingo om
talade med sänk
någon död i huse
imm hade Jack
nis.
På Uggelboet

Dagen efter bröllopet medförde Boston- och New-York-tidningarne samma nyheter, och de förkunnade dem utan att nämna namn och med mindre förtrolighet hvad kontrahenterna angick, än hvad den bombastiska Pineville-af-tontidningen gjort, men då storstadstidningarne hunno till Pineville, tyktes deras korta upp-gifter om försvinnandet och den allmänna tan-ken på olyckan officiellt bekräfta tragedin.

De båda familjerna voro i ett värkligt be-klagansvärdt tillstånd och invaggades mer och mer i dystra aningar. Då en darrande röst dristade sig att säga: „men det är ju ännu ej bevisadt, det kan ju hända, att Jack och Be-ryl lyckligt och väl befinna sig någonstädes,“ möttes detta af en storm af motsägelser. „Men hvar, hvar kunna de vara? Hafva vi icke frå-gat efter vid hvarje hotell vid linjen? Äro Jack och Beryl personer, som ej märkas bland mängden, äro de lätta att förlora, om ej — om ej de för alltid äro förlorade?“

Dag efter dag väntade de uti andlös spän-ning. De telegraferade åt alla håll. De satte sig i förbindelse med polisen i åtskilliga städer. De närsvaga medlämmarne af familjen voro nära att bli deliranter, och de som egde mer styrka, gingo omkring med bleka kinder och talade med sänkta röster, likasom det varit någon död i huset. Fem dagar förflutna, och ännu hade Jack och hans täcka brud ej spä-rats.

På Uggleboet var rägnen ihållande.

FEMTE KAPITLET.

På sjätte dagen efter Jack Gardines bröllop, då tåget från Pineville till Boston stannade vid en af de små mellanstationerna, dök tvänne varelser upp ur dunklet, och mannen begärde med lågmäld röst en ensam kupé, uti hvilken de tyst och hastigt försvunno.

„Jag vet inte, hvarför vi skulle känna oss skyldiga,“ hviskade Beryl under ett tätt flor, „men hur det är, så göra vi det, icke sant Jack?“

„Vi ha burit oss åt som dårar, men så snart vi nu komma till Boston, är det som det skall vara, ty sedan kan ingen gissa att vi ej varit där hela tiden.“

Beryl drog undan gardinen och såg förtjust genom rutan. „Det fins inga, som vi känna,“ började hon och drog sig sedan hastigt tillbaka. „Jo, men, Jack, där är mr Perkins!“

„Hvilken otur — hvarför kunde inte den nye konduktören vara i tjänstgöring i afton?“

En man med nötknäpparansikte kom in och märkte deras biljetter. Han utförde denna ceremoni utan att synas märka passagevarne och bibehöll sina ansiktsdrag märkvärdigt orörliga, men sedan smålog han motvilligt och sade med stor betänksamhet:

„Jaså, det är ni?“

„Hur står det till, mr Perkins?“ sade Jack dröjande och förlägen.

„Ganska bra, mr Gardine. Jag är glad att se, att det är sammaledes med er.“

Jack kände sig generad. Han kunde icke begripa, hvarför denne, den mest tystlåtna bland män, skulle öppna sin annars alltid tillslutna mun för att samtala, såvida icke den gamle konduktören, som kände hvarje familj längs linjen, var i komplot med den där eländige skjutspojken och därför kände till Uggleboet.

Jacks skyldiga själ fullkomligt vred sig under mr Perkins sluga blick, hvilken tyktes upptäcka ugglorna, konservburkarne och deras förvisnings hela dysterhet och ledsamhet.

„Mr Perkins,“ stammade den unge mannen med tvungen fattning. „Vill ni vara god och ej nämna, att ni sett oss så nära hemtrakten? Var god och nämn oss ej, då ni återvänder till Pineville!“

„Jag gissar, att det redan tillräckligt talats om er,“ sade mr Perkins långsamt.

„Han menar bröllopet,“ tänkte Jack och Beryl.

„Det är bara ett litet skämt . . . ett litet skämt,“ sade stackars Jack med närvös oro. „Jag skulle vara tacksom, om ni ville låta bli att nämna oss.“

„Jaså, det är ett skämt,“ och mr Perkins drog något upp sitt vänstra ögonbryn, hvilket var hans sätt att visa sin förvåning. Han stirrade på dem några ögonblick, under det att hans tankar flögo tillbaka till den sorgliga artikel, som aftontidningen offentliggjort, äfvensom den förvirring den förorsakat i hela Pineville,

„Sådant skämt är ej i min smak,“ tänkte han, „men saken rör ej mig.“

„Jag förstår,“ sade han med en nick och tillslöt så sin mun, hvilken han också, hvad Jack och Beryl beträffar fortfarande höll hermetiskt stängd.

Intet ångerfullt, rymmande par kunde mera omsorgsfullt hafva undvikit människors blickar, än dessa två oskyldiga, men sedan Perkins lämnat dem, stegrades deras lufsandar och deras tungor finga nytt lif, efter att på Uggelboet ha varit förklamade. De hviskade, skrattade och kommo bra öfverens, båda funno de hvarandra vara den kvickaste och mest underhållande bland dödlige. Det var förtjusande att sittande uti en varm, bekväm kupé genomgå sina nyss öfverståndna lidanden och obehag, omgifna af människor, hvilkas närvaro nödvändiggjorde en hviskande ton. Beryl kände nu, att hon snart skulle få mycket att meddela sin man öfver lifvet.

„Naturligtvis gjorde det ingenting, om någon skulle upptäcka oss,“ sade Jack, „men det skulle gitva människor samtalsämne. Det är den lättaste sak i världen att få ett rykte i gång uti Pineville, och då skulle de nödvändigt vilja veta, hvar vi varit.“

„Och det vill jag för ingen del i världen, att de skola få,“ sade Beryl, dragande efter andan.

„Nej det är bäst att hålla det tyst, som hittills,“ sade Jack själfbelåtet. „När vi väl kommit långt hemifrån, skola vi bli modiga som lejon.“

Med briljant humör, glada och meddelssamma, ångade de i väg till Boston. Bröllops-

agens förklarad
öfver dem.

Det gick dem
och att så fort
Beryl uti en vagn,
berna, kände man
nera till den stora
sjölt. Han beslöt,
att inte fara till Lar
som aldrig besök
er Glyndonar.

„Nu äro vi rä
gnggande sina
lokomm den man,
treligga rum.

„Nu äro vi i
ryl, i det hon v
för att få en ka
den varma spise

„Och i mor
våra vänner, si
hela tiden.“

„Och de kuz
att vi velat vara

„Och ingen si
så dåraktiga.

„Ah, Jack!“
„Ja, min käre

var och en, som
et obehagligt för

behårr jag ej dår
mod och bad att i

„Den sjätte dag
mannans var ju mit
sta timmen ha gif
var hjälten kär

dagens förklarade dager hade åter sänkt sig öfver dem.

Det gick dem väl i handom, ty när Jack efter att så fort sig göra lät ha stoppat in Beryl uti en vagn, gått för att afpolettera sakerna, kände mannen, som bar sakerna, ej mera till den stora Pineville-tragedin än Jack själf. Han beslöt, att det skulle vara klokare att inte fara till Lampwich, utan till något hotell, som aldrig besökts, hvarken af Gardinar, eller Glyndonar.

„Nu äro vi räddade!“ utbrast han, förnöjdt gnuggande sina händer, då dörren stängdes bakom den man, som visat dem upp uti deras treffliga rum.

„Nu äro vi lyckligt framme!“ ropade Beryl, i det hon tog af sig hatten. Hon ringde för att få en kanna isvatten och närmade sig den varma spiseln.

„Och i morgon, när vi gå ut och möta våra vänner, så tro de nog, att vi varit här hela tiden.“

„Och de kunna ej tala illa om oss, därför att vi velat vara litet för oss själfva.“

„Och ingen skall ha aning om, att vi varit så dåraktiga.“

„Åh, Jack!“

„Ja, min käre Beryl, 'dåraktiga' säger jag. Hvar och en, som utan att behöfva det ställer det obehagligt för sig, är en dåre. Men dig förebrår jag ej därför, ty du gaf dig med hjältemod och bad att bli bortförd.“

„Den sjätte dagen var det ingen dygd. Alt sammans var ju mitt fel och borde redan jag första timmen ha gifvit med mig. Det var du, som var hjälten käre Jack. Du gick ju flere

mil för att påträffa omnibussen och åkte sedan med den, tills du kom till en bondgård, där du kunde skaffa vagn.“

„Den promenaden gjorde mig till mig själf igen. Uggleboet höll på att förstöra det lilla förstånd jag eger.“

Hon gjorde en grimas, men svarade gladt: „Nu, sedan vi kommit därifrån, kunna vi skrat- ta. Jack, skola vi ej gå ned i matsalen och beställa en skön, varm supé? Där nere är det varmt och en massa människor.“

„Och inga konserverade saker, som kunna förtaga matlusten.“

„Men vi måste då byta om våra Uggle- nästekostymer, vi se ju ut, som om vi kome från kriget. De härliga koffertarne! De komma väl upp snart, icke sant?“

Ingen af dem hade observerat springpoj- kens anlete, när Beryl bestälde isvattnet. Nu kom han in i rummet med en bricka i ena han- den och en tidning uti den andra. Han stälde sig midt framför det unga paret och betrakta- de dem med kloka och oförskräkta blickar.

„Hör nu! Äro ni inte dessa här?“ fråga- de han, sättande sitt pekfinger på en viss spalt uti tidningen och seende från Beryl till Jack och från dem åter på tidningen med ett utse- ende, som om han jämförde detaljerna.

„Är pojken galen,“ sade Jack, emot sin vilja förskräkt och fattade bladet. Det var Pineville-aftontidningen. „Gode Gud,“ utbrast han. „Beryl, läs detta!“

Tillsammans genomgingo de den spännan- de berättelsen om deras hemlighetsfulla för- svinnande. Beryl bleknade och Jack rodnade, under det pojken slukade dem med hänryckta

gen. Han själf
stän mera litvad
tagit lifvet af
det? Detta
ton, likson
pekulationen.

Jack gick ned
den och stoppad
beskrifhetsmått iak
rummet.

Gossens förtjusn
kände, att han
ärvande hjälte!

Jack käre Jack, det
tynda hem och bed
kunde de tro något

Men Jack Gardin
tän. Tvärtom, ta
tyl hade vut det allm

honon, för festa gån
ägna, regelbundna l
redesutrust.

Tusan må taga
Går jag i ledban
Det var han —

Har icke en m
vill på sin bröllop
han önskar?

behånad uti Uggleb
tidningen! Är icke
mycket bra ställe till

med hälsosam h
beresta sig denna
afte dit utan att anfö

Man skulle ha s
styning.

ögon. Han själf hade upptäkt dem — det var nästan mera lifvadt än apteatern! „Jaså, ni ha inte tagit lifvet af er än, inte? När tänker ni göra det?“ Detta framkastade han med en myndig ton, liksom han varit aktieegare uti spekulationen.

Jack gick med stormsteg emot dörren, läste den och stoppade nyckeln i fickan. Detta försiktighetsmått iakttog han också med det inre rummet.

Gossens förtjusning kände inga gränser — han kände, att han beträdde samma scen som en lefvande hjälte! Beryl grät häftigt. „Åh, Jack käre Jack, det är förskräckligt! Låt oss skynda hem och bedja dem om förlåtelse! Hur kunde de tro något så rysligt, så elakt om oss?“

Men Jack Gardine var icke vid något mildt humör. Tvärtom, tanken på att han och Beryl hade varit det allmänna samtalsämnet tvang honom, för första gången uti hans älskvärda, lugna, regelbundna lif, till ett förskräckligt vredesutbrott.

„Tusan må taga tidningens oförskämtheter! Går jag i ledband? Är jag ej myndig?“ — (Det var han — precis 21 år och 3 månader.) „Har icke en man rättighet att fara hvar han vill på sin bröllopsresa och att stanna så länge han önskar? Om jag nu velat stanna en hel månad uti Uggleboet, så hade det väl ej angått tidningen! Är icke Uggleboet min egendom? Ett mycket bra ställe till på köpet — lugnt, ensligt och med hälsosam hafsluft! Måste en man underkasta sig denna bestraffning, därför att han for dit utan att anförtro tidningen sin afsikt?“

Man skulle ha sett pojken ousägliga hänryckning.

„Jack, käraste Jack,“ medlade Beryl helt tårögd, „var icke så uppretad! Tänk på, huru ängslig och förtviflade de alla äro; och det är mitt fel — helt och hållet mitt fel. Låt oss genast fara hem, förklara och ställa allt till rätta.“

Jack häjdade sig uti sina lejonsprång och såg på henne.

„Fara hem — förklara“ — sade han lugnare, „visst inte; ser du, Beryl — hvad jag har gjort, det har jag gjort, men Pineville skall icke få jubla däröfver. Jag nekar inte till, att jag burit mig dumt åt — men det har Pineville också, och frågan är, hvem som kommer att stå där dummast, när ridån går ned öfver sista akten.“

„Du är bra snäll, som inte nämner mig,“ sade hon med tillstymmelsen af ett leende.

„Kära du,“ sade Jack med verklig manlighet, „nu, när allmänheten fått oss i sina klor, är det min ensak. Om du litar på mig, så skola vi rädda oss med flygande fanor och klingande spel.“

Beryl hade beklagat både sig och honom i anledning af tidningens tilltag att så grundligt sänka deras ungdom och skönhet uti en våt graf; men Jacks sätt ingaf henne åter mod och hon började känna sig mindre dränkt.

„Pojke,“ sade Jack, „kan jag lita på dig?“

„Det kan ni,“ svarade denne, som åter kände sig innanför rampen.

„Är det någon belöning utsatt för underrettelser om oss?“

„Det är det.“

„Hvar fick du den här fördömda tidningen?“

Min mormor
Jack såg på
mormor i Pine
genast hjälpa oss
men, så skall du
är stor den än
fram. Jag ska
„Nå, jag skall
en entusiastiske po
is med om något
har jag känt nå
Jack rynkade ö
„Kom till mig i
ill ryta, om du hål
„Men tänker ni i
pale pojken med sy
Vil återprepar
hade gjude honom
fövt och svarade ko
ses och stah ögonbli
ten.“
Beryl satte floret
sag upp rockkragen
sag hatten ned öf
stann att tala, sky
sag i ragnen, dölgj
är det att den trog
sag följde bäraren med
Frikten var nästan
sag från hotellet till
„Ni äro ju just nu
något på tok med r
„Ligenting als“, sad
sag försvinnande uti
sag satt så stilla, so
sag i ärmen på sin u
Beryl lydlösa tankar.

„Min mormor i Pineville sände mig den.“
Jack såg på klockan. „Om du vill tiga för mormor i Pineville och för alla andra och genast hjälpa oss af till Boston—Albany-stationen, så skall du få belöning. Ja, dubbel, hur stor den än må vara! Jag skall hjälpa dig fram. Jag skall vara din vän!“

„Nå, jag skall hjälpa er för intet,“ sade den entusiastiske pojken. „Jag har aldrig varit med om något sådant här förut. Aldrig förr har jag känt några själfmördare.“

Jack rynkade ögonbrynen.

„Kom till mig i Pineville och det blir dig till nytta, om du hållit munnen.“

„Men tänker ni inte själf mörda er?“ frågade pojken med synbar missträkning.

Vid återuppreandet af detta ord, som Jack kände gjorde honom löjlig, blef han mycket rödt och svarade kort: Se du efter resgodset och skaffa ögonblickligen en vagn till porten!“

Beryl satte floret tät om ansiktet; Jack drog upp rockkragen öfver öron och näsa och drog hatten ned öfver ögonen. Darrande och utan att tala, skyndade de ned och kastade sig i vagnen, döljande sig uti dess dunkel, under det att den trogne pojken, som skaffat den, följde bäraren med kappsäckarne.

Flykten var nästan lyckligt utförd, då en utsänd från hotellet tilltalade dem.

„Ni äro ju just nu anlända, äro ni ej? Är det något på tok med rummen?“

„Ingenting als“, sade Jack, så mycket som möjligt försvinnande uti sin halsduk, under det Beryl satt så stilla, som om hon dolt stulna juveler i ärmen på sin ulster. „Det är ett öf-

verdådigt vackert hotell, bästa första klassens hotell jag någonsin sett. Men jag måste fara genast i anledning af dåliga underrättelser.“

Mannen stirrade på kappsäckarne vid den elektriska lampans klara sken. „Nå, det var ledsamt, mr . . . mr . . .“

„Green,“ inföll Jack krampaktigt, „Green från Nebraska.“

„Jaså, det vore roligt, om ni kom tillbaka, mr Green,“ sade hotellmänniskan med belevnad höflighet. „Lycklig resa, mr Green!“

Ödet gynnade flyktingarne vid stationen. De sågo ej ytt enda bekant ansikte, kommo i tid för att få en enskild kupé, och konduktören och bäraren voro okända varelser.

„Åh“, suckade Beryl, „det fins ingen hvila för oss. Vi äro som den vandrande juden.“

„Bara vi komma till Chicago, så bry vi oss katten om dem,“ svarade Jack buttert.

„Men det är inte det jag vill; jag skulle vilja resa hem för att göra slut på dessa förskräckliga misstankar. När jag tänker på, att de tro oss döda och att vi ej kunna låta dem få veta sanningen förr än om två hela dagar, så förefaller det mig för grymt.“

Jack drog andan, när han tänkte på sin faders sorgsna ansikte, men svarade beslutsamt: „Fyrtioåtta timmar ännu, det kommer ej att göra slut på dem, om de ej redan i kväll äro döda.“

„Jack, jag känner icke igen dig, sådan var du inte förut.“

„Det är inte underligt! Jag har aldrig förr tjänat som kastboll för Pineville. Käraste du, låt mig sköta det här! Någon måste göra

sig löjlig.
sist.“

„Men Ja

„Jag sk

komma till

Hon så

„Jag ä

Beryl.“

„Och st

„Och m

„Och pa

„Och Bo

„Och Ha

„Och Ge

„Och M

„Och

sanna.“

Med öm

namnen, så

och omgåfv

gloria. De

nar voro vär

De resande

hag och förd

vek om hjärta

De kände

sjuka, och un

och Beryl, m

genhet, utlofva

med den tanke

ro vända från

timme likväl n

sig löjlig. — Men skrattar bäst, som skrattar sist.“

„Men Jack, du är ledsen, är du inte det?“

„Jag skall tycka synd om dem, när vi komma till Chicago,“ förklarade han envist.

Hon såg bedröfvad ut; då veknade han.

„Jag är mest ledsen för min stackars Beryl.“

„Och stackars älskade mamma.“

„Och min mor.“

„Och pappa också.“

„Och Bob.“

„Och Harry.“

„Och Gertrud.“

„Och Molly.“

„Och stackars hederliga kära tant Susanna.“

Med ömhet uppräknade de alla de kända namnen, sågo de välkända gestalterna för sig och omgäfvö hvar och en med en hittills okänd gloria. De tykte, att Gardinar och Glyndonar voro värda att när som helst kanoniseras. De resande uppehöll sig blott vid deras behag och fördelar — Beryl med tårar och Jack vek om hjärtat.

De kände sig så vänligt stämnda, så hem-sjuka, och under det Jack utvecklade sin plan och Beryl, mycket imponerad af hans förslagenhet, utlofvade blind lydnad, tröstade de sig med den tanken, att oakadt deras anleten voro vända från Pineville, så förde dem hvarje timme likväl närmare deras älskade släkt.

SJÄTTE KAPITLET.

„Jag tycker, att vi borde telegrafera någonting lugnande till dem, något vänligt,“ sade Beryl.

„Ingenting sådant“, invände Jack, sittande med en pänna i handen och en telegramblankett framför sig, uti deras rum vid the Grand Pacific. „Vi veta ingenting om deras elände. Vi kunna ej gifva oss hvarken nu eller senare. Vi äro de förorättade. Vi hafva blifvit uppförde. De måste göra det första steget och vi skola känna oss så förolämpade, att vi neka att tala med någon om saken.“

„Hvad vill du då telegrafera, Jack?“

Jack skrattade. Nu var han i Chicago och kände sig mäktig. „Den mest naturliga sak i världen, det som min fader är mest van vid,“ och han skref: „Behöfver fyrahundra dollar — Jack.“

„Huru, behöfver du det — gör du?“

„Naturligtvis inte, men min fader är mest van vid detta sätt. Du vet ju att vi äro döda, och vi måste uppstå igen, utan att oroa de sörjande. Jag kunde ej säga något, som bättre skall försätta min far uti sitt esse igen.“

I afvaktan på domaren Gardines svar klädde sig de flyende uti nya, prydliga dräkter och beredde sig att se världen rakt i ögonen. De voro nu i det upprymdaste tillstånd och roade sig åt den minsta sak. Jack var grym nog att gapskratta, då faderns svar anlände:

„Har u
hvad du be
händt?“

„Åh, ja
af oro,“ sad

„Han s
denna tid
ej blifvit at

Följand
telegram bl
föräldrarne.

„Naturlig
B. och jag
rit så lyckli

På detta
ren enkel
förebrående

hafva hatt
och bestri

smärtsamma
och Beryl sk
nen gjort för

Dr Glynn
själf. „Vid n

litet fäster
lata mig dra
ofattligt, oförl

Men vänn
ohjälpliga. De

ofta sagt, det
togo saken ald

var löjligt att
fega känslor, e
öfverilat sig at

utan att vara
måste de likvä

„Har underrättat Bacton Brothers — tag hvad du behöfver. Äro ni sjuke? Hvad har händt?“

„Åh, jag känner, hur han ännu skälfter af oro,“ sade Beryl.

„Han skall icke darra längre nu! Vid denna tid veta de vid Pineville, att de ännu ej blifvit af med oss.“

Följande förvånande, om ej indignerade telegram blef genast afsändt till de oroliga föräldrarna.

„Naturligtvis icke. Hvad skulle ha händt? B. och jag hafva aldrig mått så väl eller varit så lyckliga.“

På detta svarade den gode gamle domaren enkelt: „Gud välsigne eder, mina barn,“ förebrående sig själf på det djupaste att ej hafva haft tillräcklig sinnesstyrka att betvifla och bestrida dessa komprometterande och smärtsamma rykten. Huru bekymrade Jack och Beryl skulle blifvit! Hvad hade de kära barnen gjort för att förtjäna något sådant?

Dr Glyndon var likaså skamsen öfver sig själf. „Vid mina år,“ sade han, „jag, som så litet fäster mig vid skvaller, hur kunde jag låta mig dragas med af strömmen! Det är ofattligt, oförlätligt!“

Men vännernas vänners vänner förblefvo ohjälpliga. De påminde hvarandra om, att de ofta sagt, det Gardinarne och Glyndonarne togo saken aldeles för allvarsamt, och att det var löjligt att så oroa sig och uppväcka sorgliga känslor, egentligen därför att några hade öfverilat sig angående koffertar. Naturligtvis utan att vara ogrannlaga eller kritiska, så måste de likväl säga, att Gardinarne och Glyn-

donarne voro altför böjda för att betrakta alt hvad dem själfva anginge med altför öfverdrifven vikt. Somliga människor skulle knappast tycka om att alltid vara utsatta för publiken på ett eller annat sätt, men hvad Gardinarne och Glyndonarne beträffade, tyktes det vara en inrotad vana hos dem att göra sig omtalade.

Pineville-aftontidningen förkunnade med obeveklig värdighet, att dess läsare borde komma ihåg, hur den varnat dem för för stor lättrogenhet, och uppmanade dem att nedtysta de i omlopp varande öfverdrifna ryktena om det unga paret, hvars försvinnande i sinom tid skulle visa sig ej vara något anmärkningsvärdt. Sedan den på detta sätt tillfredsställande bekräftat sina anspråk på ofelbarhet, tog tidningen tillfället i akt att ställa, det dess stämning såväl uti underrättelserna från sällskapslifvet, som uti politiska ämnen var oföränderligt sansad, upphöjd och allvarlig — sålunda fullkomligt motsatsen till den låga smak för sensation, lika nedsättande för prässen som för tidningens redaktion, hvilken sorgligt nog var betecknande för dess granne och rival „Morgonflöjten.“

En liflig korrespondens begynte nu mellan familjen och det unga paret. Domaren Gardine dristad, att fråga på det mest försiktiga och finkänsliga sätt, om de hade förlorat sina kofferter. Jack svarade, att i händelse familjen hade den förmånen att se, hvilken effekt Beryls förtjusande toaletter gjorde, skulle de icke hysa några tvifvel, om hon var i besittning af sin garderob. På samma gång skulle han för egen del vilja protestera emot några vi-

dare dumma
veta, hvarför
förföljas af m
rande tvifve
på sig själf
icke pojken.
„Jag kland
frågor... v

„Jag n

mera oroan

Glyndon, „

saken därtill

„Nu, sed

tan, skulle

historier, om

viga Jack

„Han ko

torn med ett

„Hvem

hans sista b

Med sto

sin käre son

ma, ångerfull

ensamt varit

bref sände

och afvaktade

Naturligtv

gående. Han

att lugna sig,

Då svaret

gamle gentlem

het. Något n

kunde knapp

vidlyftighet, ta

på det mest

sätt bad han

dare dumma förebråelser och var otålig att få veta, hvarför han på sin bröllopsresa skulle förföljas af mystiska telegram och föga smickrande tvifvel om hans förmåga att taga vara på sig själf och sin hustru. „Jag klandrar icke pojken,“ förklarade domaren Gardine — „jag klandrar honom icke. Våra ransakande frågor . . . vår efterhängsenhet . . .“

„Jag menar, att intet har kunnat vara mera oroande än vår ställning,“ invände dr Glyndon, „men de hafva ingen aning om orsaken därtill.“

„Nu, sedan bördan är lyft från våra hjärtan, skulle jag nästan glömma dessa dumma historier, om det icke vore nödvändigt att inviga Jack däruti.“

„Han kommer att bli ursinnig,“ sade doktorn med ett småleende.

„Hvem kan klandra honom? Men detta hans sista bref fördrar full förklaring.“

Med stor försiktighet meddelade domaren sin käre son de obehagliga nyheterna uti ömma, ångerfulla afvärjande ordalag, liksom det ensamt varit hans fel. Tillika med sitt långa bref sände han ett exemplar af aftontidningen och afvaktade under oro Jacks svar.

Naturligtvis svarade icke Jack med omgående. Han lätt några dagar förgå — för att lugna sig, därom voro fäderna ense.

Då svaret till slut anlände, fuktades de gamle gentlemännens ögon af stolt tillgifvenhet. Något mera högstämt än Jacks svar kunde knappast tänkas. Han skref kort, utan vidlyftighet, talade ej om sina känslor, men på det mest förbehållsamma och uttryckliga sätt bad han fäderna som en tjänst om full-

komlig tystlåtenhet. Enda sättet att reparera det vore fullkomlig tystnad uti alt hvad bröllopsresan anginge; ty det var onekligt, att den enklaste fråga om deras oskyldiga lilla tripp till Chicago skulle hos honom och Beryl uppväcka pinsamma minnen och komma dem att tänka på den afskyvärda död, för hvilken de beskylts. Hvarken klagan eller förebråelser skulle deras läppar uttala. I gengäld ville de lita på familjernas och deras vänners omtänksamhet och grannliga förebehållsamhet att ingenting låtsas om och glömma altsammans.

Detta föreföll domaren förståndigt och bra. „Somlige unge män skulle ha roat sig med att skämta öfver en sak sådan som denna, men aldrig hans son.“

Nu förenade sig alla Gardinar och Glyn-donar uti att bedja, ja, bönfälla Jack och Beryl om att komma åter till tacksägelsefesten, och de anlände aftonen för den stora dagen med utseende af att älskvärdt ha gifvit vika för det allmänna bästa och de värdigades vara försonade.

Hade de värkligen uppstått ifrån de döda kunde de icke ha blifvit välkomnade på ett varmare sätt. Familjen skrattade och grät, tog uti dem, smekte dem och kunde icke lämna dem ensamma.

Beryl var så blomstrande som en persika och bar en liten gulduggla på sin urkedja. Uti Jacks ögon föreföll hon vackrare och ännu mera älskvärd i jämförelse med alla sina vackra systrar, under det att hon å sin sida fann, det han aldrig sett så bra och manlig ut som emot en rikhaltig bakgrund af bröder.

Vid tacksägelsefestmiddagen höll Jack ett

tal, hvars
drig förr bl
då hans ög
såg på Ber
känsla, då
vänjorna o
den voro
bestämda
sägelsefest
ifrån de h
festliga ka
jultårtan o
Mycket ma
afslutade u
jeband, ga
elden på
ligt apoth
Gardin
öfver hon
och inom
sedan bröl
gar, tårar,
leenden, so
ska:

„Gud vi
„Gud vi

tal, hvars make uti värme och vältalighet aldrig förr blifvit hördt i Pineville. Om då och då hans ögon strålade af illfundighet, då han såg på Beryl, så dallrade hans röst af verklig känsla, då han prisade de gamla vördade sedvänjorna och dagens traditioner. Hans yttranden voro outtömliga och hvar och ett af de bestämde attributen till den sedvanliga tacksägelsefesten inleddes af ett triumferande tal, ifrån de hjältemodiga pilgrimsfärderna till den festliga kalkonen, den mäktiga och kryddade jultärtan och den oundvikliga plumpuddingen. Mycket manlig och präktig såg han ut, då han avslutade med en glödande erkänsla för familjeband, gamla seder och bruk och den heliga elden på den husliga härden. Det var ett verkligt apotheoserande af tacksägelsefesten.

Gardinarne och Glyndonarne voro stolta öfver honom, öfver sig själfva och hvarandra, och inom sig tänkande på allt hvad som händt sedan bröllopsdagen, var det med glädjeyttringar, tårar, varma handtryckningar och ömma leenden, som de besvarade Jacks entusiastiska:

„Gud välsigne tacksägelsefestdagen!“

„Gud välsigne familjen!“

Hvad

E

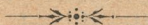
I börja
som stod a
gafs ut i sta
uppståndelse

„Ett hän
kallade Erem
hitflyttade för
Paulsen och
ett stycke sö
bukten af Stav
kom, viste ing
sina bopälar, h
sett honom i
sina uppköp, t
het vetat, bodd

Hvad sømnen förrådde.

En brottmålshistoria.

Af *B. H.*

I början af århundradet väkte en artikel, som stod att läsa i den lilla tidning, som gafs ut i staden Ringkjöbing på Jutland, stor uppståndelse. Artikeln hade följande lydelse:

„Ett hämskt mord har föröfvats i det så kallade Eremitaget. Som våra läsare känna, hitflyttade för ett tiotal år sedan en rentier Paulsen och lät åt sig uppföra nämnda hus, ett stycke söder om staden vid den ödsliga bukten af Stavningsfjorden. Hvarifrån mannen kom, viste ingen, och sedan han där slagit ned sina bopålar, har man endast en gång i veckan sett honom i staden, då han själf ombesörjt sina uppköp, ty enligt hvad man med säkerhet vetat, bodde han ensam i huset och betjä-

nade sig själf. Under den tid, han bebott Eremitaget, har han ej umgåtts med någon, och ingen har, så vidt vi kunna utröna, fått tillträde till huset.

Då det under de senaste dagarne väkt uppmärksamhet, dels att Eremitagets fönsterluckor varit tillslutna, dels att rentier Paulsens båt försvunnit från stranden, började man misstänka, att det ej stod rätt till i Eremitaget. Byfogden begaf sig därför i går, med handräckning till stället och knackade på dörren samt fönsterluckorna, men då intet ljud förnams inifrån, beslöt man att bryta upp dörren. I salen, det första rum, man inträdde i märktes intet ovanligt, men då man kom in i ett inre rum, som af herr Paulsen begagnades till sängkammare, fästes uppmärksamheten genast vid att ställets egare plötsligt tyktes hafva lämnat sin hvilobädd, och detta till och med i det närmaste oklädd. Endast nattrocken och toflorna saknades: alla de kläder, han om dagen begagnade, funnos dels på en stol vid sängen, dels upphängde på ett par krokar vid kakelugnen. I rummet innanför, som tjänstgjort såsom förmak och arbetsrum, var allt orördt. Men hvart hade då Eremitagets egare tagit vägen? Den hemlighetsfullhet, som omgaf detta plötsliga försvinnande, skingrades emellertid genast, då man kom ut i köket. Där rådde en oordning, som tydde på, att en hård kamp utkämpats mellan två personer. Öfveralt på golvet såg man blodspår och lösrykta, mörkbruna hårtestar. Ett par stolar lågo kullvräkt, och i närheten af spisen hittades herr Paulsens ena toffel. Af honom själf syntes ej ett spår. Här

hade tydl
Då dörren
man sig up
den till de
uthusbygg
ka gåta.
sen att fin
dock god
ven eller
huset, då
Äfven mär
posten bu
samma väg
huru hade
detta högt
fört stega
gatvelväg
för att på
stret. Ma
gar öfver,
äter ned f
tarne kom
sta blodsp
golfvets ste
utseende va
mare efterse
omkring den
de öfriga, och
ligen varit up
Man beslö
lyckades ocks
huru skilda a
murade fördjup
rentier Paulsen
nattrock och t
tydligan död och

hade tydligen inbrott med öfvervåld egt rum. Då dörren till vindstrappan stod öppen, begaf man sig upp för denna, i hopp om att på vinden till den med Eremitaget sammanhängande uthusbyggnaden finna lösningen af denna mörka gåta. Men ej häller här stod rentier Paulsen att finna. Ett öppet gafvelfönster lämnade dock god ledning för gissningarna, huru tjuven eller mördaren kunnat bereda sig inträde i huset, då alla dörrar befunnos reglade inifrån. Äfven märken efter blodiga fingrar på fönsterposten buro vitne om, att brotslingen gått ut samma väg, som han kommit in i huset. Men huru hade han kommit upp eller ned från detta högt belägna fönster, såvida han ej medfört stege? Visserligen stod en poppel vid gafvelväggen, men alt för långt ifrån denna, för att på den vägen kunna komma in i fönstret. Man fördjupade sig en stund i gissningar öfver, huru härvid tillgått, och begaf sig åter ned för trappan till köket. En af nattvaktarne kom då att lägga märke till, att de flesta blodspåren funnos omkring en af köks-golfvets stenhällar, som äfven till form och utseende var något olik de andra. Vid närmare efterseende märkte man, att springorna omkring denna sten voro bredare än omkring de öfriga, och att det såg ut, som om den nyligen varit uppbruten.

Man beslöt att bända upp stenen. Detta lyckades också efter en stunds arbete, men huru skildra allas bestörtning, då i den grundmurade fördjupning, som nu öppnades för dem, rentier Paulsen fans liggande, endast iklädd nattrock och toffel på ena foten. Han var tydligen död och gaf intet tecken till lif ifrån

sig. Man skyndade att taga upp hans lik och fann då, att döma af flere mörkblå fläckar på halsen, att han blifvit strypt. Tungan hängde ett stycke ut ur munnen, och ögonen stirrade vidöppna och blodsprängda ur sina hålor. I hans hårdt hopknutna händer sutto rödbruna hårtestar, hvilka mördaren tydligen, för att blifva kvitt sitt offers i dödskampen oupplösliga grepp, skurit af med knif vid rötterna från sitt eget hufvud. Man tog något af detta hår i förvar för att underlätta spaningarna efter mördaren. Vid en noggrann undersökning af den grundmurade fördjupningen fann man endast en hammare och en lång hvass stålspets. Antagligen har mördaren varit väl underrättad om, hvad som möjligtvis af värde fanns i detta gömställe, och torde, efter att ljudlöst smugit sig in i huset, öfverraskat herr Paulsen sofvande och tvungit honom att stiga upp och själf öppna fördjupningen. Af hvad som sedan tilldragit sig är det visst, att rentier Paulsen blifvit strypt af inbrottstjuften, och att hans lik sedan nedkastats i källarhålet.

Troligtvis är det flere dagar sedan mordet föröfvades, ty den mördades lik hade vid upptakten redan börjat öfvergå till förruttnelse. Spaningar pågå efter mördaren, som dock ännu ej kunnat anträffas. Torgbesökande uppges emellertid, att de en förmiddag i slutet af förra veckan sett en obekant man med misstänkt utseende stryka omkring bland forvagnarne på torget, och tvätterskan Jepsens tioårige Abel påstår bestämdt, att han en afton för några dagar sedan vid södra stadstullen mött en karl, som såg hemsk ut, hvilken kom ifrån heden och af gossen gjorde sig noga un-

derrättad om
huru länge
sam o. s. v.

Man kan
denna artike
ne i Ringkjø
undra öfver
vanligt bor
kor och u
ängsligt ly
förvissa sig
och hund ut
da och mäk
Men då mö
kunde upptä
tid uppskal
bort.

Rentier
som sagt,
tidning, och
officiella till
tingar och f
språk gälland
emellertid ej
af sig. En m
förrättats på
obetydliga med
placerats i en b
skulle inställa
sambet, att ing
gömmor, som k
hans person ell
kviterade hotell
Hoffman," hade a

derrättad om, hvem som bodde i Eremitaget, huru länge denne bott där, om han bodde ensam o. s. v.

Man kan lätt föreställa sig, hvilken skräck denna artikel injagade hos de fredlige borgarne i Ringkjöping, och det var därför ej att undra öfver, att de i skymningen tidigare än vanligt bommade igen dörrar och fönsterluckor och under nattens tystnad flere gånger ängsligt lyssnade till nattväktarropen för att förvissa sig om att dessa med hillebard, lykta och hund utrustade redskap i „Guds goda, milda och mäktiga hand“ gjorde sin skyldighet. Men då mördaren, trots alla efterspaningar, ej kunde upptäckas, dog äfven detta för en lång tid uppskakande samtalsämne så småningom bort.

* * *

Rentier Paulsens hämska dödssätt hade, som sagdt, blifvit bekantgjordt af stadens lilla tidning, och man hade genom annonser och officiella tillkännagifvanden uppmanat släktingar och fordringsegare att göra sina anspråk gällande. Fordringsegare anmälde sig emellertid ej, och ej håller läto släktingar höra af sig. En månad efter mordet hade auktion förrättats på Paulsens lösörebo, och de icke obetydliga medel, som härvid influtit, hade placerats i en bank, i den händelse arvingar skulle inställa sig. Det hade väckt uppmärksamhet, att inga papper funnos i den aflidnes gömmor, som kunnat lämna upplysningar om hans person eller härkomst. Endast ett par kvitterade hotellräkningar till en „kamrer Hoffman,“ hade anträffats. Med försäljningen

af huset gick det trögt, och ingen ville hyra den bostad, som hade ett så afskildt och ödsligt läge, och där nyligen ett så hämskt mord föröfvats.

Så kunde ungefär ett par år eller något mer ha förflutit, då en resande anlände till Ringkjöbing. Han tog in på gästgifvargården och kallade sig Hansen. Det var en medelålders, undersätsig man med svart hår, låg panna, skarpt böjd näsa och ögon, hvilka, trots att de skyldes af mörkblå glasögon med sidoskärmar, förrådde skygga blickar. Han var välklädd och talade köpenhamnsmaal, ehuru med någon utländsk brytning, ja, det hände ibland, att han använde ett och annat engelskt ord. Han visade sig icke mycket ute eller i källarsalen utan höll sig mest inne på sitt rum. Det väckte därför allmän förvåning i den lilla staden, då man fick höra, att främlingen för en „spottstyfver“ köpt det så kallade Eremitaget. Hvad var det för en underlig kurre? Hvarifrån kom han, och hvad skulle han med det hämska huset att göra? Så frågades och pratades man och man emellan. Att han kom från Amerika, hade man dock klart för sig, ty det hade en stor koffert, som han medfört, skvallrat om. Sedan han köpt huset, försåg han sig med diverse möbler och flyttade in i det. Från den dagen såg man honom sällan eller aldrig. Han tyktes vara en gengångare af rentier Paulsen, ty han inrättade sitt lif på samma sätt som denne, gjorde själf sina inköp i staden, en eller två gånger i månaden, och kom då vanligtvis seglande, ty, som man torde erinra sig, låg Eremitaget, liksom Ringkjöbing, vid Stavningsfjorden. Han syntes ej

ha beröring
rättade själf
han sig så
undrade hv
hade dock
inköp af k
i sin båt o
fiskare rätt
den, och
husbyggnad
Man glömd
med den n
själf tyktes
undangömd.
egare, göm
tasslade
annan som
Eremitaget,
var hemma
där märkv

Det led
juledag, då et
rygg och staf
hed, som str
och Eremitaget
tio år tillbaka
Solen kastade
liga ljugheden
blott atbröts af
ste, som tyktes
sta skugga omk
Då blott ett
ligt öfver horis

ha beröring med någon människa, utan för-
rättade själf alla sysslor. Om vintern visade
han sig sällan eller aldrig i staden, och man
undrade hvad han lefde af. En och annan
hade dock sett honom om höstarne göra stora
inköp af kött och fläsk, som han stufvade in
i sin båt och seglade hem med. Äfven hade
fiskare rätt ofta sett honom ute på fiske i fjor-
den, och att det fans får och fjädertä i ut-
husbyggnaden, hade nyfikna pojkar utforskat.
Man glömde så småningom att sysselsätta sig
med den nye enstöringen i Eremitaget, och
själf tyktes han mest belåten med att få lefva
undångömd. Att han, liksom ställets forne
egare, gömde på en hemlighet, tusslade och
tasslade man om vid kafferepen; och en och
annan som af nyfikenhet gjort sig ärende till
Eremitaget, viste berätta, att då herr Hansen
var hemma hos sig, begagnade han aldrig de
där märkvärdiga blå glasögonen.

* * *

Det led mot kvällen af en klart strålande
julidag, då en ensam vandrare, med ränsel på
rygg och staf i hand, gick öfver den milslånga
hed, som sträcker sig fram till Ringkjöbing
och Eremitaget, som varit skådeplatsen för det
tio år tillbaka i tiden försiggångna mordet.
Solen kastade sina sista strålar öfver den öds-
liga ljungheden, hvars svartvioletta flackhet
blott afbröts af en och annan förkrympt enbu-
ske, som tyktes göra ett svagt försök att ka-
sta skugga omkring sig.

Då blott ett stycke af solskifvan var syn-
ligt öfver horisonten, föredede ljungen ett

praktfullt färgspel; det var som om ett vågigt haf af blad, krusadt af mörkbruna strimmor, utbredd sig för vandrarens fötter. I fjärran hördes fjordens brus. Plötsligt stannade han. Var det för att ej trampa på någon af de små, brokiga ödlor eller kvarterslånga, kopparfärgade och masklika ormar, som i tusental krälade mellan hedens tufvor? Nej, han stod ett ögonblick förvånad, ja, en smula häpen, och betraktade, huru hans egen skugga lik en jätteobelisk sträkte sig ut öfver den ödsliga slätten med en pendellik vaggning, än åt höger, än åt vänster, allt efter som han under sin gång sökte undvika markens ojämnheter. Ett ögonblick ännu varade detta skuggspel, men försvann med den sista röda strimman vid horisonten.

Tre timmar senare, då han med trötta steg lik en vålnad skred fram genom den tjocka dimma, som lägrat sig öfver heden, och knakandet af krossade, torra ljungvistar ej längre hördes för fjordens brus, trängde en mörk, bred skugga genom dimman och tyktes stänga vägen för honom. Ännu några steg, och han stod framför ett hus. Ett potatisland utbredde sig vid detta, likt en oas i hedens allt uppslukande enförmighet. Eljes var marken obruten rundt omkring och allt öfverlämnadt åt sig själf.

Hans första tanke var att väcka husets invånare och begära natthärbärke, ty han viste ej, huru långt han hade kvar till staden, och fruktade att han gått vilse. Han lyfte handen för att knacka på dörren, men lät den strax sjunka, ty till hans öron trängde ett underligt ljud inifrån. Han närmade sig ett

med luckor
des tydligare.
öra djupa st
liksom då e
Så kommo o
sömmen. Sk
föret gjort
nära hörde
— Se
diga ögon!
Du har stult
jag skulle s
sa du!...H
Du har mu
bli min, p
min Gud, j
na, men i
dag till!...
jag har in
hår mörk
svart!... I
mig... inte
„smacken“.
svålen af n
han är dö
hvad är det?
Känner herrn
ka sedan...
Arma moder,
bah, en präst
Det blef ty
brus väkte va
stod liksom fa
ning gick hon
kallsvett pärlad
försiggick väl d

med luckor tillslutet fönster, där ljudet hördes tydligare. Till en början uppfångade hans öra djupa suckar och ett häftigt stönande, liksom då en sofvande plågas af „maran.“ Så kommo ord. Det var någon, som talade i sömnen. Skulle han lyssna! Aldrig hade han förut gjort det. Han rykte till, då han helt nära hörde en ångestfull röst utropa:

— Se inte på mig så där med dina blodiga ögon!... Släpp mitt hår, din djäfvul!... Du har stulit och se'n vill du mörda!... Och jag skulle släppa dig efter allt detta!... Köket, sa' du!... Hvilken sten?... Kommer någon?... Du har murat din egen graf, den skall också bli min, när jag inte hårdar ut längre... O, min Gud, jag förgås!... Ja, jag skall bekänna, men inte ännu!... Låt mig bara lefva en dag till!... Hugg inte än, inte än, inte än... jag har inte lagt hufvudet riktigt!... Är mitt hår mörkbrunt? Nej det är lögn... det är svart!... Ingen känner mig, ingen har sett mig... intet blod, då jag kom ombord på „smacken“... Åj, åj, tänker du slita hufvudsvålen af mig?... Tyst, han rör sig ej!... han är död!..., Kunna stenarne tala?... Ah, hvad är det?... Gå in i din håla, usling!... Känner herrn mig?... Jag har varit i Amerika sedan... o, mitt hjärta var så rent!... Arma moder, bed för mig!... Helvetet... bah, en prästlögn!... O, hjälp, herre Jesus!

Det blef tyst därinne — fjordens mäktiga brus väckte vandraren till besinning, där han stod liksom fastnaglad vid marken. En rysning gick honom genom märg och ben, och kallsvett pärlade fram på hans panna. Hvad försiggick väl därinne? Han ville fly, men be-

nen buro honom ej. Tyst som hedens ödla smög han bort i riktning mot fjorden. Då huset låg ett stenkast bakom honom, återfick han spenstighet och styrka. Han sprang, som om hela mörkrets makt jagat honom. Han vågade ej se sig om, ej stanna. Han fruktade ett ögonblick, att hans förstånds ljus var släkt. Då lyste i fjärran genom dimman ett rödt sken. Det var Ringkjöbing's fyr. Vid stadens första hus dignade han medvetslöst till marken.

* * *

Då det ringde arla i Ringkjöbing's kyrkorn, gingo fyra män ut genom södra stadstullen och fram öfver heden i riktning mot Eremitaget. Solen stod redan högt på himlen, och den friska bris, som lätt krusade fjordens lugna, djupblå vattenspegel, drog fram öfver heden med ett sakta sus genom ljungen. Då och då syntes en blixht högt uppe i rymden, som om af solreflexen från en silfversköld: den kom från måsarnes flaxande med vingarne, då de sköto ny fart, efter att ett ögonblick ha stått stilla i luften på en fläck för att med sin roflystna blick späja, huru högt upp i det varma vattenbrynet fiskarne vågade sig i arla morgonstund. Skrämd af de torra ljungkvistarnes knastrande under vandrarnes fötter, flög en fågel upp än här, än där, kretsade ett slag i rymden öfver den plats där han i mossan och i skydd af en enbuske redt sitt sommarbo, och lät höra en glad, luften genomträngande drill, då skuggorna från de fyra männen ej längre skydde den varma, lifgivande solen

för de små
en stund öfver
— Jag u
om han är m
— Mörda
svarade den,
ha befälet öf
denna missta
stadsdomaren
voro väktare
— Tog
gaf order om
den smala g
— Jo,
Gud, inte ä
ta herr Ha
— Ja,
väl, att i d
fiskarne.
junkern, l
pen, som
guldsmede
ögonen på
— Kor
Amerika, o
Kyrkoherde
— I Am
skrattade by
sådana där g
rika. Af ned
och broscher
här hemma.
Ett rop af
tarne. Man
läg i en dalsä
samtalet afstan

för de små dunklädda skrikhalsar, han för en stund öfvergifvit.

— Jag undrar, sade den ene af männen, om han är mördad.

— Mördad... säg hellre om han mördat, svarade den, som gick i spetsen och syntes ha befälet öfver de andre. Den, som yttrade denna misstanke, var också byfogden eller stadsdomaren i Ringkjöping, och de tre andre voro väktare i staden.

— Tog Olsen handbojorna med, som jag gaf order om? frågade byfogden den, som på den smala gångstigen gick sist i raden.

— Jo, det gjorde jag nog. Men, herre Gud, inte är det väl fogdens mening att häkta herr Hansen?

— Ja, det är just det vi få se. Han vet väl, att i det lugnaste vattnet gå de största fiskarne. Jag skall till en början fråga den junkern, hvarifrån han fått den där guldklimpen, som han var oförsiktig nog att sälja till guldsmeden härom dagen. Jag har länge haft ögonen på den mystiske herrn.

— Kors, det vet en väl, att han varit i Amerika, och där har han väl hittat den. Kyrkoherden tror, att han varit guldgräfvare.

— I Amerika, ja, och guldgräfvare! hånskrattade byfogden. Nej, min kära Larsen, sådana där guldklimpar hittar man inte i Amerika. Af nedsmälta ringar, armband, örhängen och broscher kan man också få guldklimpar här hemma.

Ett rop af förvåning undslapp de tre väktarne. Man fick nu Eremitaget i sikte, som låg i en dalsänkning nere vid fjorden, och samtalet afstannade. Med dämpad röst utde-

lade byfogden order om klokhed och försiktighet. Då de uppnådde huset, posterade han en af väktarne, som var beväpnad med hillebard, vid en bakdörr, som vette mot fjorden, och en annan med samma vapen vid dörren till uthusbyggnaden, hvilken, som förut nämnts, stod i förbindelse med Eremitaget. Själf gick han, med svärd vid sidan och en laddad ryttarpistol i skinnbältet omkring ämbetsrocken, samt åtföljd af Olsen med handbojorna, till husets framsida, som låg utåt heden. Han bultade hårdt på dörren. Fönsterna voro utvändigt tillbommade med luckor, som kunde öppnas inifrån. Det var tyst därinne, som om huset varit öfvergifvet. Ännu några hårda slag på dörren, och denna öppnades på glänt. Herr Hansen visade sig omorgnad och i nattskjortan, men då han fick syn på byfogden, beväpnad och i ämbetsdräkt, drog han strax igen dörren och reglade den i dubbla lås. Det dröjde dock icke många minuter, förrän han i sjömansdräkt och med en korg på armen, rykte upp dörren till uthusbyggnaden och sprang omkull den där posterade nattvakten, hvarvid han själf snafvade öfver denne och föll framstupa i sanden. Nu uppstod en brottning mellan de två männen, som vältrade öfver hvarandra, tils byfogden och de två andre väktarne anlände till stället och skilde dem åt. Inom ett ögonblick var Hansen öfvermannad och genom uthuslängan införd i huset.

— Men hvad vill detta säga, min bästa herr Hansen, började byfogden; inte behöfver ni rymma från ert eget hus, därför att man, kanske något tidigt på morgonen, gör er ett besök?

— Ja
vapen oc
hvem det
falla mig
ten och r
— Ja
här har r
kommo j
— hjälpe
här inne
här din
hade någ
en dag t
Mår ni in
Jo, när r
uppskräm
— H
affröt H
ingen rop
gen bry
i natten.
— A
vet väl
huset, uta
de. Just
— I k
och med
ansiktet.
— Men
de byfogde
— Jo,
egare undv
— Ja,
som hälst.
vild här ig
kats — nå

— Ja, hvad är det för slags besök, med vapen och... Jag var yrvaken och såg inte hvem det var, utan trodde att man ville öfverfalla mig; därför tänkte jag kasta mig i båten och ro in till Ringkjöbing efter hjälp.

— Ja, nu behöfs inte det, som ni ser, ty här har ni all den hjälp, ni torde behöfva. Vi kommo just hit för att — om det hade behöfts — hjälpa er. Ett rykte har förmält, att man här inne i natt hört rop om hjälp. „Släpp mitt hår din usling!“ hade någon skrikit, och så hade någon jämrat sig: „Låt mig bara lefva en dag till!“ Men ni blir så blek, Hansen! Mår ni inte bra? Sätt er. Vill ni ha vatten? Jo, när man bor så där ensam, blir man lätt uppskrämd och närvös.

— Hvad är det för dumma historier? afbröt Hansen med skygg blick. Här har ingen ropat något sådant i natt. Här kan ingen bryta sig in, och jag öppnar aldrig mitt i natten.

— Ah, hvad det beträffar att bryta sig in vet väl Hansen, att sådant skett förut här i huset, utan att den, som då bodde här, öppnade. Just i det här rummet eller i köket...

— I köket var det! inföll Hansen bestämdt och med ett underligt uttryck i det askgråa ansiktet.

— Men hur vet Hansen det så väl? sporde byfogden ifrigt och spetsade öronen.

— Jo, så har man berättat, svarade husets egare undvikande.

— Ja, det må nu vara med den saken hur som helst, och väl är det, att ryktet om öfvervåld här igen ej besannats. Men då vi nu råkats — något, som man sannerligen inte gör

hvar dag — skall jag begagna mig af tillfället och fråga er, om ni varit i Amerika.

— Ja, i många år, svarade Hansen frimodigt.

— Och hittat små guldklimpar där, hvasa?

— Ja, till och med det. Men hvad kan det egentligen intressera er? och Hansen började se orolig ut.

— Ahjo, rätt mycket, ty härom dagen sålde ni en sådan där guldklimp till juveleraren i Ringkjöping, som tyckte, att det var litet underligt, att på guldklimpar, som hittats i Amerika, sitter kontrollstämpel af guldsmed i Odense.

Hansen rykte till vid dessa ord och fixerade skarpt byfogen.

— Jo, tycker ni inte själf, fortsatte byfogden skämtsamt, att det ser en smula omtänksamt ut att låta guldsmeden i Odense kontrollera amerikanska guldklimpar, för att ingen skall råka i tvifvel om deras äkthet, hvasa?

Hansen hade blifvit dödsblek, och hans blick öfverfor hastigt de fyra beväpnade männen. Det såg ut, som om han öfvervägde en stund, men plötsligt tyktes han klart fattat situationen och sade:

— Ja, då förstår jag meningen med visiten. Men den där guldklimpen har jag värkligen inte hittat utan köpt af en dansk i Amerika.

— Köpt . . . och af en dansk i Amerika? Jaså. Det kunde väl inte möjligtvis vara en man vid namn Madsen, som för omkring femton år sedan var vaktmästare i Odense pantbank?

Vid denna fråga raglade Hansen baklänges och utbrast:

— Hve
— Ja,
framdeles,
med oss in
handbojorn
nu skall ka
visat er på
Hanse
sig som et
mit slag i
och mumla
blet aldeles
underligt to
lade dörren
— Och
gång uppf
natt.

Några
stadens tid
tikel. Lika
mördade oc
Paulsen all
tiden ber
En hån
några dagar
denne natten
kjöping, upp
som all sedan
sen egts och
lat sig Hanser
på på dörren
han otrivligt
i sinnen, som
ket, som hitt
Hvad sinnen

— Hvem har sagt er att . . .

— Ja, alt det där skola vi väl reda ut framdeles, och för den skull måste ni följa med oss in till staden. Olsen, sätt på honom handbojorna. Hansen eller Madsen, hvad jag nu skall kalla er — ni får ursäkta, men ni har visat er både så stark och lätt på foten, att...

Hansen stod där viljelös och lät behandla sig som ett barn. Alt detta tyktes hafva kommit slag i slag öfver honom. Han svettades och mumlade obegripliga ord för sig själf samt blef aldeles tillintetgjord, då byfogden med ett underligt tonfall i rösten tillade i det han reglade dörren till Eremitaget:

— Och så kunna vi kanske på samma gång uppfriska ert minne om hvad ni drömt i natt.

* * *

Några dagar efter detta uppträde innehöll stadens tidning åter en uppseendeväckande artikel. Liksom för tio år sedan, blef nu den mördade och för längesedan glömde rentier Paulsen allmänna samtalsämnet. Men vi låta tidningen berätta:

En hämsk upptäkt gjordes, skref den, för några dagar sedan af en vandrande gesäll. Då denne natten till fredagen, på väg till Ringkjöbing, uppnådde det så kallade Eremitaget, som alt sedan ett par år efter mordet på Paulsen egts och bebotts af en främling, som kallat sig Hansen, och gesällen där ämnade klappta på dörren för att begära natthärbärke, blef han ofrivilligt lyssnare till en själfbekännelse i sömnen, som kastat hämskt ljus öfver mycket, som hittills varit höljdt i ogenomträng-

Hvad sömnen förrådde.

ligt mörker. (Nu följde en omständlig redogörelse för anledningarna till Hansens häktande.) Denna häktning har, fortsatte tidningen, som sagt, ledt till flere öfverraskande upptäcker. Hansen har nämligen erkänt — djupt slagen öfver den hämnande rättvisa, som gjort honom, omedveten, till sin egen anklagare — att han af den vaktmästare Madsen, som för femton år sedan anklagades och oskyldigt dömdes för stöld af ett stort pänningebelopp jämte åtskilliga värdeföremål af guld och silfver ur Odense pantbank. Vi säga *oskyldigt*, ty af nedanstående torde framgå, att mannen härutinnan talade sant. Han medger, att han hade skenet emot sig, då den där stölden föröfvades. Dagen förut hade auktionen hållits på ett stort antal förfallna panter, och dessutom hade några större förfallna lån till pantbanken infriats. Omkring 20,000 kronor kontant torde den natt, då stölden begicks, ha förvarats i bankens kassahvalf.

Vid nämnda tid var en person vid namn Xaver Hoffmann kamrer och kassör i banken. På aftonen samma dag auktionen hållits, besökte Madsen i något ärende kamrer Hoffmann, hvarvid denne bad honom gå till banken för att hämta hans nyckelknippa, som han glömt där. På denna knippa satt nyckeln till kassahvalfvet, där äfven guld och silfverpanter förvarades. Madsen, som hade egen nyckel till pantbanken, begaf sig dit, men återkom snart med det besked, att han ej funnit nyckelknippan.

Häröfver visade Hoffman synbar oro och sade:

— Det är besynnerligt, ty jag mins be-

stämdt,
pulpet, ko
Nu är
tören voro
sahvalfvet,
till Köpen
Då H
till banke
kelknippa
Men då d
en smed f
till kassa
tid, men
håpnad, d
dag infut
guld- och
kamrer H
sens buds
föregående
som var t
att Madse
bedyrade
och, i fö
„alibi“ un
dömd till
inbrott und
sen försökt
tänkt, gen
att denne f
själf begätt
(Madsen) i
ville tilltro
Hoffmann e
dessutom l
emot sig.
der hela f

stämtd, att jag lade nyckelknippan på min pulpet, kort innan jag lämnade banken.

Nu är att märka, att Hoffmann och direktören voro de enda, som egde nycklar till kassahvalfvet, och att direktören för tillfället rest till Köpenhamn.

Då Hoffmann tidigt följande morgon kom till banken, började han ånyo leta efter nyckelknippan, som efter en nål i en höstack. Men då denna ej stod att finna, efterskickades en smed för att dyrka eller bryta upp dörren till kassahvalfvet. Detta arbete kräfde någon tid, men hvem kan beskrifva de närvarandes häpnad, då man upptäkte, att alla föregående dag influtna pänningar jämte de värderikaste guld- och silfvenpanter voro stulna. Sedan kamrer Hoffmann ännu en gång omtalat Madsens budskickning efter de förlorade nycklarna föregående kväll, togo misstankarne om hvem som var tjuften allt mera bestämd riktning, så att Madsen, trots att han ihärdigt nekade och bedyrade sin oskuld, samma dag blef häktad och, i följd af att han ej kunnat bevisa sitt „alibi“ under tre af nattens timmar, sedermera dömd till fem års straffarbete för stöld med inbrott under försvarande omständigheter. Madsen försökte visserligen att göra Hoffman miss-tänkt, genom att öppet framkasta antagandet, att denne försett sig med dubbla nycklar och själf begått stölden för att sedan fånga honom (Madsen) i en väl anlagd fälla. Men ingen ville tilltro den allmänt omtyckte och redbare Hoffmann ett så raffineradt skurksträck, och dessutom hade ju Madsen skenet i hög grad emot sig. Madsen vidhöll fortfarande, ja, under hela fängelsetiden, att han var oskyldig

och naturligtvis kunde han ej håller förmås att omtala hvar han hade gömt det stulna.

Tre år efter denna stöld, som var en ganska känbar förlust för banken, började kamreren Hoffman klaga öfver sjuklighet och var ofta sängliggande. Han hostade mycket, och läkare förklarade att hans bröst var angripet. En dag öfverraskades man af hans afskedsansökan; han hade blifvit ordinerad att uppsöka ett mildare klimat.

Han reste också värkligen — såsom det uppgafs — till Italien, sedan han först så småningom realiserat sitt bo och öfriga tillgångar. Efter ett år eller två spred sig ett rykte i Odense, att han aflidit någonstädes i Italien.

Då Madsens strafftid var slut, och han från fängelset medförde såsom respass tio års förlust af medborgerligt förtroende, såg han sig förgäfvos om i världen efter hederligt arbete. Till en början följde polisen alla hans förehafvanden med vaksamma blickar, ty man väntade, att de stulna pänningarne skulle komma i svängen, eller att han skulle realisera guld- och silfvernipporna, men förvåningen blef stor, då det visade sig, att Madsen ej rörde sig med andra pänningar, än dem han i fängelset förtjänat. Plötsligt förlorade man honom ur sikte. Han vandrade från stad till stad för att söka arbete, men hvart han kom, vände man honom ryggen, då han icke kunde eller ville visa sitt prästbetyg. Så kom han en dag under sina irrfärder till Ringkjöbing. Under det han strök omkring på torget, fästes hans uppmärksamhet vid en person, som han tyckte sig känna igen. Han betraktade honom länge förstulet och följde alla hans rörelser. Då föremålet

för hans n
gade Mads
en forvagn
de väl de
Hoffmann
bästa häls
till Italien
der fem lä
fängelset,
korsa hvar
denne man
den djäfvul
gen annan
den, därom
och nu vs
troligtvis s
na håla n
namn. De
fulla är lä
made åter
ville — o
ännu en g
denne uslin
sedan . . .
lif var ju
hålla! Och
under det o
ling. Men H
honom eller
Han had
i fängelset
skulle lura v
och se, hvart
haus förvänt
om Hoffmann
på torget, va

för hans nyfikenhet plötsligt vände sig om, ryggade Madsen tillbaka och gömde sig bakom en forvagn. Var det verkligen möjligt? Kunde väl de döda gå igen? Det var ju kamrer Hoffmann lifslevande och, som det tyktes, vid bästa hälsa. Man hade ju sagt, att han rest till Italien och dött där. De tankar som under fem långa år, dag och natt, pinat honom i fängelset, började åter med svindlande fart korska hvarandra i hans hjärna. Han hatade denne man, som störtat honom i elände genom den djäfvulska planen med nyckelknippan. Ingen annan än Hoffmann kunde ha begått stölden, därom hade han länge varit förvissad — och nu var han i Italien icke död, som han troligtvis själf spridt ut, utan gömde sig i denna håla med sitt rof, antagligen under annat namn. Detta hat, som under fem långa, kvalfulla år lågat inom den skuldfries bröst, flammade åter upp med fördubblad styrka. Han ville — om det ock skulle kosta hans lif — ännu en gång stå ansikte mot ansikte inför denne usling, som moraliskt dräpt honom. Och sedan . . . ja, det finge slumpen afgöra! Hans lif var ju förspildt, ej mödan värdt att uppehålla! Och i dag hade han gifvit ut sin sista, under det orättvisa straffet hopsparade skilling. Men Hoffmann skulle hädanefter få föda honom eller . . .

Han hade redan uppgjort sin plan. Först i fängelset lär sig mången att tänka. Han skulle lura ut honom, smyga sig efter honom och se, hvarthän han styrde kosan. Stor blef hans förvåning, då han på långt afstånd bakom Hoffmann såg denne, med hvad han köpt på torget, vandra ut genom södra stadstullen

och bege sig i riktning mot heden. Han drog hatten djupare ned i pannan; och då han kom ut på den vidsträktade heden, där han fruktade att blifva sedd, böjde han sig ned och kröp på händer och fötter efter Hoffmann, smidig som en på rof lurande tiger. Det var en lång och mödosam väg att i denna ställning tillryggalägga i ljungen, men han ville hålla ut, om han också skulle krypa till världens ände, ja, ända in i helvetet för att i evighet pina den usling, som sköflat hans lif. Slutligen dök Eremitaget upp i fjärran, och han såg Hoffmann öppna en dörr och gå in. Bodde han manne där? Ensam? Han kröp närmare och närmare, tils han befann sig ett bösshåll från huset. Där låg han hela dagen och lurade, tils det började skymma. Ingen hade gått ut eller in under den tid, han legat på vakt. Då det led emot aftonen, såg han någon komma ut ur huset och stänga luckorna för fönstren; men det hade redan blifvit så mörkt, att han ej kunde se, om det var Hoffmann eller någon annan. Skulle han ändå våga sig ditin? Nej, han beslöt att återvända till staden för att med iakttagande af största försiktighet utforska någon. Vid stadstullen mötte han en pojke, som lämnade honom de upplysningar, han behöfde.

Då han åter styrde sina steg mot heden, var det mörkt. En smal gångstig ledde genom den fotshöga ljungen till Eremitaget; från den afvek han flere gånger och råkade vilse. Han viste dock, att huset låg i en dalsänkning nere vid fjorden, och ledd af dess brus skred han framåt med raska steg i denna riktning. Det hade börjat rägna, och en västlig

storm piska
skum. Und
den, tilltog
närmare fj
na sig i l
gra steg tr
omkring d
lyssnade v
gen ljusst
springor; c
ligtvis had
till hvila, t
Att bryta
omöjligt so
kar eller
gick att s
Men h
de aldrig
hand mot
mask för
och likson
gaste ögon
grodda mi
renheter, si
hoppningar
då mer än
alt det, som
solsken, och
och säga: ”
gat mig; jag
tanke lögade
eldhaf, och h
han var, hvar
han ur sina d
ver sitt hufv
tegelpannorna

storm piskade den stora fjordens vågor till skum. Under det han irrade omkring på heden, tilltog ovädret i styrka. Han kom allt närmare fjorden, då han plötsligt tyktes känna sig i lä för stormen. Han gick ännu några steg framåt och stod vid Eremitaget. Rundt omkring detta smög han sig som en katt och lyssnade vid fönsterluckorna och dörrarna. Ingen ljusstrimma trängde ut genom luckornas springor; det var mörkt och tyst därinne. Troligtvis hade stället egare för längesedan gått till hvila, ty det kunde vara omkring midnatt. Att bryta sig in i Eremitaget ansåg han lika omöjligt som oklokt, ty han hade hvarken dyrkar eller falska nycklar, och i hans plan ingick att söka öfverraska sin fiende sofvande.

Men han tvekade ett ögonblick. Han hade aldrig begått något brott, aldrig lyft sin hand mot någon människa, icke ens gjort en mask för när. Hans hjärta klappade våldsamt och liksom i dödsstunden eller i lifvets viktigaste ögonblick det framfarna med sina ärrgrodda minnen, sina ljufva eller bittra erfarenheter, sina infriade löften eller svikna förhoppningar plötsligt trollas fram för själens då mer än eljes klarsynta blick, såg han nu allt det, som låg bakom honom, i ljus, i idel solsken, och han trodde sig kunna träda fram och säga: „Herre, se här det pund, som du gaf mig; jag gifver det tiofaldt tillbaka.“ Hans tanke lögade sig en stund i dessa minnens eldhaf, och han glömde för ett ögonblick, hvar han var, hvarför han kommit dit. Då väktes han ur sina drömmar af ett rasslande ljud öfver sitt hufvud; orkanen hade lyft några af tegelpannorna från taket, och en af dessa slog

ned för hans fötter. Med ens blef det klart för honom, hvar han befann sig, och hvarför han kommit dit. Och liksom en solklar himmel hastigt täckes af moln, drog ett kolsvart minne fram öfver den ljusa bild, som för en stund fängslat hans tänkar. Han såg sig oskyldigt inkastad i en trång fängelsecell, stäld i jämbredd med dem, som utstötts ur samhället och brännmärkts för hela sitt lif; han såg sin mors bittra sorg — henne, som han med sitt ärliga och plikttrogna arbete försörjt, som han älskat högre än sitt eget lif, och som af sorg, grämelse och umbäranden dukat under, då han oskyldig försmäktade inom vanärens murar, ett rof för den harm och förtviflan, som medvetandet af hans oskuld om nätterna vattnat med tårar och under långsamt framläpade dagar närt med längtan efter frihet och hämd. Nu var han fri, nu kunde han hämnas både sig själf och sin mor och i blod släcka den eld, som hotat att förstöra honom. Men först skulle han ransaka och med händerna som ett skrufstäd kring uslingens strypte präsas fram en bekännelse, som ord för ord skulle falla som lisande droppar på hans svidande hjärtesar — kanske läka, kanske vidga det.

Men hvarför skulle *han* skipa rättvisa? Stod det icke skrifvet: „Dömen icke, så varden I icke dömde!“ Vore det icke bättre att gräfva fram mulvarden ur hans håla, rycka masken från denne falske „rentier“, som under förevändningen af en sjukdom dragit sig från skådeplatsen för sitt brott, gifvit sig ut för död och nu med lånadt namn och „medborgerligt förtroende“ beredt sig en lugn och sorgfri alderdom af fattigas blodspänningar?

Vore det
honom, so
nas alt i
öppet ank
för domst
skriftlig
tade han
och rätt,
skyldig
annan be
nom, kan
kval för
Ett lotter
Nå väl,
draga nit
Han
den med
den. Ku
näste?
gan och
motstod
han att
ster, som
upp, och
ledde till b
ma in i de
gafveln rest
böjdes mot
komme upp
ningar passa
Han behö
än han sving
och sedan un
höjd med det
ut på en gren
och då en häft

Vore det icke bäst att öfverlämna hämden åt honom, som är „en rättvis hämnare och hämnas alt intill tredje och fjärde led,“ samt att öppet anklaga den förmente hedersmannen inför domstol, sedan han aftvingat honom en skriftlig bekännelse? Domstol! — han skratade hänfullt. Kunde man inte spotta åt lag och rätt, då rättvisan var så blind, att en oskyldig inspärrades i fem år för det brott, en annan begått? Nej, man skulle skratta åt honom, kanske fängsla och döma honom till nya kval för falsk angivelse. Hvad var rättvisan? Ett lotteri, hade han någon gång hört sägas. Nå väl, nu skola vi väl se, hvem som skall draga nit eller vinst.

Han gick omkring Eremitaget och kom till den med detta sammanhängande uthusbyggnaden. Kunde man då icke komma in i detta näste? Han undersökte dörren till uthuslängan och försökte att bända upp den, men den motstod hans kraftiga ansträngningar. Då kom han att kasta en blick upp till ett gafvelfönster, som stod öppet. Men huru komma dit upp, och om sedan den dörr, som antagligen ledde till boningshuset vore stängd, huru komma in i detta? Men hvad var det? Längs gafveln reste sig en poppel, som af stormen böjdes mot uthusets vägg, så att om han blott komme upp i den, kunde han vid dess svängningar passa på och gripa fast i fönsterposten.

Han behöfde icke klättra många fot, förrän han svingade sig upp på dess första gren och sedan undan för undan, tils han var i jämhöjd med det öppna fönstret. Han klättrade ut på en gren, som vette mot gafvelväggen och då en häftig stormil kom susande och böj-

de det smärta trädet, sträkte han ut sin högra, senfulla arm och lyckades värligen gripa ett fast tag i fönsterkarmen. Inom ett ögonblick var han med hela kroppen i fönstret. Då han satte fötterna på golvet, var hans första tanke att taga af sig stöflarne. Han befann sig på en vind. Det var kolmörkt, och då han försökte att trefva sig fram, stötte han med stort buller emot ett föremål. Han erinrade sig, att han hade flinta och stål i en ficka, och därmed slog han eld, som råkade att falla bland spånor på golvet. Han tog upp en af dessa, som antändts, och blåste på glöden, tils en låga flammade upp och lyste omkring sig. I den matta belysningen såg han sig omgifven af en mängd bråte, som han i mörkret ovilkorligen skulle tumlat omkull öfver och därvid förorsakat sådant buller, att husets egare ovilkorligen blifvit väkt. Han undersökte nu närmare vinden och — hvilken tur! — fick slutligen se en lykta med ett talgljus i, som hängde vid en takbjälke. Han tände genast ljuset i lyktan och späjade efter någon dörr. Borta i andra ändan af vinden, midt emot gafvelfönstret, skymtade en mörk öppning. Han skyndade genast dit. Det såg ut, som om en afgrund öppnat sig för honom, men det var en smal trappa, som tvifvelsutän ledde ned till boningshuset. Med ljudlösa steg gick han utför denna, tils han stannade framför en stängd dörr, som han varsamt öppnade. Men låset knarrade och gångjärnen gnisslade som afgrundsandar, så att han fruktade att blifva upptäkt. Han stannade ett ögonblick och lyssnade. Inget ljud — allt var tyst som i grafven. Det var ett kök, stort och ödsligt, hvori han befann sig.

Man såg
hand här fö
ut, som om
Midt e
kommit in
männe där
med hvilke
gen? Har
dörrspring
ningar, m
rummet, ut
bullret af
ett fast gre
dörren öpp
pust förde
det öppna
rum, han
ler i en tu
gen midt
bonadt ek
väggarna
föreställan
för hans bi
hvilket dö
sökte. Detta
ett fönster o
kommod, byr
men snarkad
och djupt oc
knäpta öfver
med en bön p
så att ljussket
såg, att dennes
insjunkna med
starkt fransku
na ögonen lågo

Man såg genast, att ingen kvinlig, ordnande hand här förde spiran, ty allt såg provisoriskt ut, som om köket varit en bisak.

Midt emot den dörr, genom hvilken han kommit in i köket, fanns en annan. Var det manne där innanför, den usling lugnt slumrade, med hvilken han nu skulle göra upp räkningen? Han smög sig fram på tå, lade örat till dörrspringan och lyssnade. Han hörde snarkningar, men de kommo ej från det närmaste rummet, utan längre inifrån. Således hade ej bullret af köksdörren väckt slumraren. Han tog ett fast grepp om handtaget till dörrlåset, och dörren öppnades ljudlöst; men en kall vindpust förde han med sig från köket, vinden och det öppna fönstret där uppe. Det var ett stort rum, han kom in i, med gammalmodiga möbler i en tung och dyster stil. På långväggen midt emot fönstren stod ett stort, svartbonadt ekskåp med mässingsbeslag, och på väggarna hängde i valnötsramar kopparstick, föreställande sjödrabbningar. Allt detta öfverfor hans blick i hast. I rummet innanför, till hvilket dörren stod halföppen, sof den han sökte. Detta var litet och smalt, hade endast ett fönster och rymde blott en tältsäng, soffa, kommod, byrå och några stolar. Annu sof han men snarkade ej längre. Han andades tungt och djupt och låg med händerna sammanknäpta öfver bröstet, som om han somnat med en bön på läpparna. Madsen lyfte lyktan så att ljusskenet föll på den sofvande. Han såg, att dennes hår gränat, att kinderna voro insjunkna med en hektisk rodnad öfver de skarpt framskjutande kindkotorna; de tillslutna ögonen lågo djupt i sina hålor, hvilka om-

gåfvos af en blågrå skugga, och den tandlösa munnen stod halföppen. Andhämtningen blef alt svagare, och Madsen trodde ett ögonblick, att döden plötsligt kommit honom i förväg. Varsamt satte han lyktan på ett litet bord vid hufvudgården, men kom härvid att stöta till ett föremål, så att detta föll i golfvet, hvarvid den sofvande vaknade och slog upp ögonen.

Han stirrade förskräkt framför sig och gjorde en afvärande rörelse med händerna, som om han velat förjaga en hämsk drömbild. Men denna vek ej bort, utan närmade sig och lutade sig öfver honom, med högt lyftade knutna händer och gnistrande, blodsprängda ögon. De båda männen stirrade på hvarandra ett ögonblick, utan att säga ett ord.

— Madsen! rosslade slutligen mannen i sängen.

— Ja, Madsen, som ni ser, hväste denne. Han lefver värligen ännu. Han har inte med sin vanära rymt ur landet och gifvit sig ut för död. Han har inte gömt sig i någon vrå eller bytt om namn för att i ro och lugn frossa på stulna blodspängar. Han den oskyldige, lefver ännu och har kommit för att kräfva räknenskap af dig, eländige usling, för alt hvad jag lidit för din skull. Bekänn nu, att det var du, som stal pengarne, guldets och silfrets ur banken.

Hoffman hade blifvit dödsblek; han stirrade ännu mållös af fasa på det af hat och hämd vansinniga uttrycket i denne mans ansikte, som bådade alt annat än godt. Han reste sig upp i sängen på ena armbågen, medan han med högra handen famlade efter något under hufvudkudden,

Den
blixtsnab
ena hand
han stal
en stund
pistol. F
Han un
vertyga
—
de röst
fulla få
tan du
gång så
ven ell
—
na dig
made
svetdr
—
på. M
så ska
de bro
silfret.
—
var jag
ten . .
— In
Han hade
för bröste
minuters
innan stigit
det, skjut
Eremita
blick. Han
snekade dju
Han såg äte

Denna rörelse undgick ej Madsen, som blixtnadt kastade sig öfver Hoffmann och med ena handen grep honom om strupen, under det han stack den andra bakom kudden och efter en stunds brottning lyckades rycka till sig den pistol, Hoffmann gömt där och letade efter. Han undersökte pistolen ett ögonblick och öfvertygade sig om att den var laddad.

— Jaså, utbrast han med af vrede darrande röst; du tycker inte, att denna långa kvalfulla fångenskap var nog åt den oskyldige, utan du vill nu äfven taga hans lif. Ännu en gång säger jag: bekänn skurk att du var tjuften eller . . .

— Hvad kan en sådan bekännelse nu gagna dig? Tänker du kanske ange mig? stammade Hoffmann, å hvilken panna dödsångestens svettddroppar pärlade fram.

— Nej, det skulle jag inte vinna mycket på. Men har jag oskyldigt lidit för din skull, så skall jag också ha valuta för mitt så kallade brott. Fram med pängarne, guldets och silfrets.

— Jag har intet! Tro mig, att det inte var jag; om det inte var du, som den där natten . . . så var det väl någon annan.

— Inga svepskäl, fortsatte Madsen kallt. Han hade blifvit dödsblek och höll pistolen för bröstet på Hoffmann. Jag ger dig ett par minuters betänketid, och om du inte dessförrinnan stigit upp och visat mig, hvar du gömt det, skjuter jag dig som en hund.

Eremitagets egare tyktes tveka ett ögonblick. Han lutade ansiktet i händerna och suckade djupt. Men ögonblicken voro dyrbara. Han såg åter upp och mötte Madsens resliga,

kraftigt bygda gestalt med en lång blick. Han såg af det fasta och bestämda uttrycket i denne mans ansikte, att inga undanflykter hjälpte. Han kastade af sig täcket, sträkte de magra, håriga benen öfver sängkanten och stack fötterna i ett par filtskor, som stodo under sängen.

— Vänta litet, jag skall ta min nattrock på mig, sade han.

Han gick bort till kakelugnen, där nattrocken hängde på en krok. Madsen följde hans rörelser med pistolen i hand och vaksam blick.

— Nå, om jag nu visar dig, hvar det fins — hvad sedan?

— Det få vi se! svarade Madsen med ett hånskratt.

— Följ mig, sade kamrern och gick före genom salen. Madsen gick efter, med lyktan högt upplyft i ena handen och pistolen i den andra. I den svaga belysningen kastade de båda människors kroppar fantastiska skuggor på väggarna. Deras steg voro ljudlösa, och det var, som om två vålnader skridit fram genom den ödsliga salen. Då de kommit ut i köket stannade Hoffmann och såg ned på det med stora, fyrkantiga stenhällar belagda golfvet.

— Under den där skall du finna, hvad du söker, sade han och pekade på en af stenhällarne, som genom sin form och rödaktiga färg var något olik de andra.

— Ja, du vet nog bäst själf, hur den skall ta's upp, sade Madsen beräknande. Tag du itu med det där, min gubbe lilla, så skall jag lysa dig och passa på, att du inte springer bort med skatten.

Kamrern skar tänderna och mumlade nå-

got, som
fatta, hvar
och sökte
skramlade
skrot eller

— L.

Mads

och kam

ligen et

hammar

till sten

dess ena

ningom

kraftigt

välte de

fördjupn

—

sade ha

fall i rö

sen lyf

på kam

denne r

höjde pis

— A

ned och

Mot

ligt. Kam

fördjupning

sträcka sig

ögonblick o

vrida om n

genast fram

hålet.

— Nej, i

skrinet och

ter jag ty nu

got, som mannen med lyktan ej kunde uppfatta, hvarefter han gick bort till en mörk vrå och sökte bland en mängd föremål, hvilka skramlade och klingade som det varit metallskrot eller verktyg.

— Lys hit då! utbrast han buttert.

Madsen närmade sig försiktigt med lyktan, och kamrern fann snart hvad han sökte, nämligen ett par långa, hvassa stålstift och en hammare. Med dessa verktyg återvände han till stenhällen, slog in de båda stålstiften i dess ena ända och började bända. Så småningom höjde sig stenhällen, han fattade ett kraftigt tag i den med båda händerna och välte den öfver ända, hvarvid en fyrkantig fördjupning öppnade sig.

— Se så, var nu så god och tag för er, sade han till Madsen, med ett underligt tonfall i rösten, som kom denne att studsas. Madsen lyfte lyktan högre, så att ljusskenet föll på kamrerns ansikte och blottade de planer, denne rufvade på. Han tog ett steg tillbaka, höjde pistolen och utbrast:

— Åh nej, så dum är jag inte; kryp själf ned och plocka fram skatten.

Mot denne man var intet motstånd möjligt. Kamrern mumlade en ed och kröp ned i fördjupningen, som tyktes i alla riktningar sträcka sig under golfvet. Han försvann ett ögonblick och Madsen trodde sig höra honom vrida om nyckeln i ett lås. Han kastade sig genast framstupa på golfvet och lyste ned i hålet.

— Nej, intet fusk, skrek han. Fram med skrinet och alt ihop ograveradt, annars skjuter jag, ty nu vet jag, hvar det fins.

Kamrern visade sig åter i öppningen med ett stort järnskrin, som han ställde på golvet vid Madsens fötter. Han böjde sig åter ned, som om han letade efter något.

— Fins där något mer? frågade Madsen misstänksamt. Kom annars genast upp, ty jag har brådtom.

Med en vighet, som man ej kunnat tilltro honom svingade sig Hoffmann upp ur öppningen på ett med så stor skicklighet planlagt sätt, att han våldsamt knuffade till Madsen, hvarvid denne raglade baklänges och släpte pistolen i fallet. Hvad som sedan tilldrog sig, var några ögonblicks värk. Madsen kände en tung kropp öfver sig och en stickande smärta i ena armen, som han höjde för att parera det hugg, kamrern riktade mot hans bröst med det långa hvassa stålstiftet. Med en sinnesnärvaro som endast ytterst kritiska ögonblick förlänar, hade Madsen lyckats skydda lyktan i fallet och sedan ställa den på golvet för att ej förlora sin fiende ur sikte. Nu följde en kamp på lif och död, hvarvid angriparen tillfogade den under honom liggande flere smärtsamma styng. Men Madsen var den starkare och lyckades, trots smärtorna och att han i sin ställning hade alla chanserna emot sig, att vrida stålet ur kamrerns hand och fatta denne om strupen med ett järnhårdt tag. Så tumlade de en stund öfver hvarandra på golvet i en förtviflad kamp, hvarvid lyktan stöttes omkull och slocknade. Kamrern hade fattat Madsen i håret, liksom den drunknande griper efter ett halmstrå, och ju hårdare detta grepp blef, så att Madsen fruktade att blifva skalperad, desto

fastare pri
hals, tills
— S

Madsen,
händerna
äppet
ligen k
öfver s
ännu?
släpte e
res här.
städet k
föll at s
nåmdes

—
fällknit
skar m
därvid
Nu kän
rande i
stålet o
set i lyk
re. Den
händerna
sen betr
prätsats
ven ögon
och stirra
mördaren.

-- Du
sen; jag ba
två gånger
svarat mitt
Sedan h
lit förbundit
stycke ifrån

fastare prässade han sina fingrar om Hoffmanns hals, tills denne började stöna och rossla.

— Släpp mitt hår, din djäfvul! vrålade Madsen, i det han ännu hårdare prässade ihop händerna och tryckte med tummarne in „adams-äpplet“ på den stackars kamrern, tils han slutligen kände en varm, slemmig vätska rinna öfver sina händer. Var uslingen manne död ännu? Han gaf intet ljud ifrån sig, men han släpte ej det kramphårda taget i den starkares hår. Så småningom öppnade Madsen skrufstället kring halsen på kamrern, som liflös föll åt sidan, dock utan att släppa den förstnämdes hår.

— Vi skola väl se, mumlade han, tog en fällknif ur västfickan, vek upp dess blad och skar med ett par snitt af sitt hår vid rötterna, därvid kamrerns armar föllo tungt i golfvet. Nu kände han sig fri; den andre gaf fortfarande intet ljud ifrån sig. Han erinrade sig stålet och flintan, slog eld och tände åter ljuset i lyktan samt lyste öfver Eremitagets egare. Denne låg utsträkt på stengolfvet med händerna hoptrykta och fulla med hår. Madsen betraktade honom en stund. Tungan hade prässats fram ur munnen på den strypte; äfven ögonen hade trängt fram ur sina hålor och stirrade hämskt med brusten blick på mördaren.

-- Du ville själf ha det så, mumlade Madsen; jag bar icke först hand på dig, du stod två gånger efter mitt lif. Jag har endast försvarat mitt — skyll dig själf!

Sedan han så fort och så godt sig göra lät förbundit sina sår, lade han sig på knä ett stycke ifrån den döde och undersökte skrinet.

Det innehöll omkring 10,000 kronor i utländskt mynt samt en mängd guld och silfverföremål, äfvensom smycken med ädelstenar.

— Dessa måste han ha stulit sedan, sade Madsen för sig själf, ty sådana funnos inte i banken.

Han lade allt tillbaka i skrinet och låste detta. Därefter vräkte han kamrerns lik i golföppningen, lade stenen på sin plats och försökte att i hast undanrödja spåren efter sin gärning. Han tog lyktan och begaf sig in i rummet, där han noga undersökte chifoniären, skåp och byråar, hvilka ej voro låsta, dock utan att finna något af värde. Emellertid började det dagas, och han skymtade redan morgongryningen genom fönsterluckornas springor. Rådligast vore att gifva sig af den väg han kommit, innan fiskarne drogo upp sina nät. Han skyndade åter ut i köket, steg uppför vindstrappan, släkte ljuset i lyktan och hängde denna på sin plats, hvarefter han — sedan han först kastat skrinet på marken -- med ett djärft språng i luften störtade ut genom gaffelfönstret och lyckades gripa fast i en af poppelns grenar. Att sedan äntra ned för trädets, var en lätt sak. Stormen hade nu lagt sig, och vinden kastat om, så att den blåste rakt från land. Han ilade med skrinet ned till kamrerns båt, ängsligt blickande omkring sig åt alla sidor. Efter att ha lösgjort båten och hissat segel, stötte han från land och styrde till hafs. Det gick undan med rask förlig vind, och snart hade han Jyllands västkust ur sikte.

* * *

Vi ku
ningen. I
drifvit om
togs Mad
„smack“
gaf, att
skare o
till Eng
tagit s
Nordsjö
själt lan
rerns b
Amerik
Eft
Väster
hvarje
hemlä
Hofma
sen,“
dag. E
uttryck
se det s
vats. M
det högs
lingar
tillbaka t
liksom H
mellan hin
om,“ åters
klarliga fa
sin bostad
hämnska bro
del i den hä
Vid den
väckstält i

Vi kunna nu fatta oss kort, forstatte tidningen. Efter att hungrande och törstande ha drifvit omkring i Nordsjön ett par dagar, upptogs Madsen mycket medtagen af en holländsk „smack“, destinerad till Liverpool. Han uppgaf, att han slagit vad med några danska fiskare om att i sin lilla båt kunna segla öfver till England, samt att hans matförråd i skrinet tagit slut, under det han drifvit omkring i Nordsjön. Båten blef tagen på släp och han själf landsatt i Liverpool. Där sålde han kamrerns båt för 10 pund och inskeppade sig till Amerika.

Efter att ha irrat omkring i den fjärran Västern ett par år och försökt sig på litet af hvarje, greps han af en oförklarlig, obetvinglig hemlängtan. Alt sedan mordet på kamrer Hoffmann, som här gaf sig ut för „rentier Paulsen,“ hade han icke haft ro hvarken natt eller dag. En oemotsändlig längtan (om ett sådant uttryck kan användas) dref honom att en gång se det ställe, där den hämska gärningen föröfvats. Man har understundom lagt märke till det högst egendomliga förhållandet, att brottslingar drifvas, liksom af en osynlig makt, tillbaka till stället där brottets föröfvats. Men liksom Hamlet säger, att „det finnes mycket mellan himmel och jord, som filosofin ej drömt om,“ återstår endast att konstatera det oförklarliga faktum, att mördaren i flere år haft sin bostad i just det hus, där han begått det hämska brottet och slutligen själf blifvit medel i den hämnande rättvisans hand.

Vid den grundliga undersökning, polisen värkstält i Eremitaget, sedan Hansen eller

Madsen häktades, har man i ett lönskap i salsväggen lyckats påträffa ett slags testamente af „rentier Paulsen,“ alias f. d. kamrer Xaver Hoffmann, hvori han förklarar sig skyldig till den stöld ur Odense pantbank, för hvilken Madsen orättvist undergått straff, och i hvilket han gifver anvisning på den plats, där man skulle finna återstoden af det stulna, som han, tydligen med tankar på själfmord, „testamenterat“ till pantbanken. Detta beslut omintetgjordes dock af Madsen, som på senare tider varit rof för gräsliga samvetskval och äfven lär haft för afsikt att inom kort öfvergifva huset.

Några dagar senare innehöll tidningen ett meddelande om att Madsen aflidit i fändelset. Sjalsskakningen hade varit honom för stark och uttömt hans sista krafter. Prästen talade några alvarliga och försonande ord vid hans graf öfver texten: „Dömen icke, så varden I icke dödem!“

Då
var väl
det inge
sadt och
färgton.
och mång
sina hytter
sjön, förrän
hartyget ar
gra af betjä
det skulle
de vi oss me
och prata m
ger; och vi
nagern under

Eld ombord.

af

Emilia Pardo-Bazón.

(Öfversättning från spanskan.)

— > ◊ ◄ —

Då vi gingo ut ur Marinedas hamn — det var väl omkring kl. 10 förmiddagen — var det ingen storm; hafvet var endast lätt krusadt och grönaktigt . . . af en misstänkt grön färgton. Klockan elfva serverade vi frukosten, och många passagerare drogo sig tillbaka till sina hytter, ty knapt hade vi hunnit ut i öppna sjön, förrän sjögången började bli stark, och fartyget arbetade svårt. Vi samlade oss, några af betjäningen, i matsalongen och till dess det skulle bli tid att laga till middagen, roade vi oss med att spela på fartygets ackordeon och prata med kökspojken, en mycket ful neger; och vi skrattade som galningar, emedan negern under fartygets stampningar och sina

egna krumsprång fick hundratals knuffar mot väggen. Därunder kom en af uppassarne, *ste-wards*, som de kallas, fram till mig.

— Kock, ge mig ett par rena örngåttsvär!

— Gå in och ta dem i linnerummet!

— Jaså, ja!

Den där ljusbiten! Ingen kan få ur mitt hufvud, att den fördömde . . . Gud förlåte mig! jag menar den olycklige uppassaren lämnade det brinnande, lutadt mot de högar af rent linne, som funnos därinne. Som ett stort fartyg behöfver mycket linne, fans det på *San Gregorio*, utom skåp fullproppade med duktyg, lakan och handdukar, att de nådde en man till midjan. Ljusbiten måtte ha kommit för nära någon af dessa, eller brinnande fallit ned på dem från bordet. Nog at, det var vårt öde, som sålunda var förberedt.

Jag vet inte, hvad det var åt mig, när vi gingo ut från Marineda. Annars är jag alltid, åtta dagar innan jag går ombord, glad och munter som ett par kastanjetter och upplagd för allehanda lustigt skämt med min familj och mina vänner. Men den här gången . . . så sant som att vi en gång skola dö . . . den här gången var det som om något fastnat i halsen på mig, och jag kunde inte skratta eller ens tala. Dagen innan jag gick ombord, sade jag till min hustru:

— I morgon bittida skall du stryka en skjorta åt mig, för jag vill vara fin, när jag kommer ombord.

På morgonen kom hon in med skjortan, och jag sade:

— Tag hit lilla gossen!

Det var den minste, som ännu amrades.

Jag gaf honom en kyss och bad min hustru genast taga bort honom igen, ty det gjorde ondt inom mig, och hjärtat steg upp i halsgropen. Dagen förut hade jag varit hem till styrmannen, herr de Armers; familjen satt just till bords, och hans mor, som, med förlof, sagt, är mycket rättfram och munter, sade till mig:

— Var så god och smaka på den här krämen, Salgado.

— Tackar så mycket, fru de Armers men jag orkar inte.

— Tag då det här med er hem åt barnen . . . Hur är det med er? ni ser så underlig ut!

— Ingenting.

— Och hurudan tror ni resan blir Salgado?

— Jo, sjön är vacker, och man kan inte klaga öfver vädret.

— Nej, men ni är inte riktigt väl till mods . . . Så ser det ut åtminstone.

Till denna resa hade jag inköpt alla saker som behöfdes för köket; det hade kostat mig det sista jag hade kvar: sjutio duros*). Det var präktiga saker: knifvar af bästa slag, utmärkta formar, fina stålsaker för uppläggning och dekorerung; ty man vet hur det är ombord: man får en god uppsättning kökskärl, stora pannor och kastruller, kol så mycket som behöfs, mat i rikligt mått, men vissa finare tillbehör för garnering och uppläggning af fantasirätter, får man taga med sig själf, annars . . . Och som det för mig är en hederssak att utmärka mig i min konst, och att ingen skall

*) Omkring 375 mk.

kunna lära mig, hur någon rätt skall lagas . . . Det är då vist och sant, att denna fåfänga blef mitt fördärf, när jag höll öppen *restaurant*. Jag blygdes för att ha min disk utan något som prydde den, en vacker galantin på höns, en späckad oxhare eller en marinerad skinka, eller väl panerade kottletter med papperskrås omkring benet . . . Men kunderna kommo icke, och rätterna blefvo gamla och fördärfvades; och då de började lukta, måste vi till slut själfva äta upp dem; mina pojkar smorde sig med tryfferad skinka, men min börs blef alt magrare . . . Om jag inte slutat med min *restaurant*, vet jag inte, hur det hade gått för mig; och därför så fort jag fick anbud om plats på ett fartyg, antog jag den.

— Mod, Salgado, tänkte jag, af tjuuguätta duros, som du får i månaden, vore det väl illa, om du inte kunde skicka familjen tolf eller femton! Det är inte första gången, du far på sjön; far till Manila! hvem vet, om du inte där kan bli anställd på ett hotell och få tusen eller femtonhundra realer *) i månaden och bli en fin herre? Som sagdt: och ödet, som på sitt vis styr våra steg . . . Det var Guds vilja, att jag skulle förlora mina fina kökssaker och gå igenom hvad som skedde, och återvända till Marineda.

Hvar voro vi nu? Jo, nu kommer jag ihåg: det var väl omkring en och en half timme, innan middagen skulle serveras, då vi tykte oss märka, att det trängde rök ut genom dörren till linnerummet. Den som först märkte

*) 260 à 300 mk.

det, väga
andra, och
ko vi alla
— E

Ser
ögonblick
kallblod
spred sig
förskräc
half d
och afs
är jag

Jag,
svära på
spred sig
människ
niga af
började
blåsten,
skräckel
ingen b
komman

Kapt
lorcanare
ta stället
ansvarig
gjorde hv
lydde hon
skjutit nå
andra; nå
var den fö
ju bör va
korridoren
ning bran
nat järndö
en sådan

Eld omb

det, vågade icke säga det: vi sågo på hvarandra, och ingen sade ett ord. Slutligen skrek vi alla nästan på en gång:

— Eld! eld ombord!

Ser ni, det är säkert: det värsta i sådana ögonblick är att bli förvirrad och mista sin kallblodighet. Om man, då underrättelsen spred sig, hade kunnat behärska den allmänna förskräckelsen och bibehålla ordningen, om ett halft dussin lugna män öfvertagit ledningen och afstängt elden i det inre af skeppet, så är jag säker på att olyckan hade undvikits.

Jag, som var med om altsammans, kan svära på, jag förstår icke, huru underrättelsen spred sig på en minut, och man såg då endast människor, som sprungit hit och dit, vansinniga af förskräckelse. Till råga på olyckan började det blifva mörkt, och sjögången och blåsten, som blefvo allt starkare, ökade förskräckelsen. Detta blef ett riktigt Babel, där ingen begrep den andra, eller lydte något kommando.

Kaptenen, hvile han i frid — var en mallorecanare med både hufvud och hjärta på rätt stället, en modig man, och får icke göras ansvarig för något, ty den stackars karlen gjorde hvad som stod i hans makt, men man lydte honom icke. Han borde kanske ha skjutit någon för pannan till varnagel för de andra; nå det gjorde han icke: och han själf var den förste, som fick plikta därför: som det ju bör vara! Han och jag gingo in i akterkorridoren för att se efter, huru stor omfattning branden hade: och knapt hade vi öppnat järndörren, förrän ett sådant rökmoln och en sådan eldpelare slog emot oss, att vi

Eld ombord.

fick något aflopp, skulle spränga ångpannan. Alla frågade vi vår *engineer*, en mycket stel och tystlåten engelsman. Han rörde sig icke från sin plats, eller visade den ringaste förändring i sina anletsdrag; han öppnade alla ventiler och sade flegmatiskt:

— Mig ansvarar med mitt *head*, maskin *very good*, säkra för den, *no explosion*.

Då vi sågo maskinen stanna blefvo vi om möjligt ännu mera förskräkta; vi hade icke trott, att branden skulle sträcka sig så långt som dit den nu synbarligen nått; vi insågo, att elden icke var lokaliserad och begränsad, utan att den var herre öfver hela det inre af skeppet, och att det icke fans något annat att göra än att lägga armarne i kors och låta den hållas.

— Skutan är förlorad, herr Raimundo! sade jag till kaptenen.

— Ja, Salgado.

— Och vi!

— Också förlorade.

— Vi böra trösta på Gud, herr Raimundo.

Han tog sig för hufvudet med båda händerna och sade på ett sätt, som jag aldrig glömmet:

— Gud!

Jag vet icke, hvad vi hade gjort Gud, vi trehundra kristna människor, som färdades på detta fartyg, men vi måste hafva begått någon mycket grof synd, för att han skulle straffa oss med en sådan förfärlig olycka. Af alla stormiga nätter jag minnes — och jag har inte seglat så litet — var ingen svårare, våldsammare än denna. En ursinnig sjö-

gång: fartyget slingrade förskräckligt; bärg af vatten och skum slogo ned öfver oss; nu stampade det icke längre, det störtade sig ner, föll i en afgrund; det var som om stormen njutit af att vräka oss af och an och fläkta på oss för att göra branden lifligare. Det var en ursinnig blåst; det rägnade oupphörligt; och natten var så svart, så svart att vi på däck icke sågo hvarandras ansikten. Några gräto på ett hjärtslitande sätt, andra utstötte hädelser; många ropade: aek, mina stackars barn! Jag förstår icke, hur rorgångaren var i stånd till att stå så lugnt kvar på sin hederspost, stadig bibehållande fartygets kosa, för att det icke skulle rulla som en boll på detta vansinnigt upprörda haf.

Snart började vi belysas af lågorna, som slogo ut i fören, och det icke längre då och då, utan oafbrutet, såsom om man inifrån hade fläktat på dem med en blåsbälg. Den förskräckliga sjögången gjorde, att man icke tänkte på båtarna; att ge sig af i dem hade endast varit att påskynda sin död. Plötsligt ropade någon, att ett skepp visade sig i lä.

Ett skepp! Altsedan elden utbröt, hade vi icke upphört att uppsända raketer och tända på bengaliska eldar för att de fartyg, som möjligen komme i närheten af oss, skulle förstå att det fans hjälpbehöfvande människor ombord på det brinnande fartyget. Och se nu, huru Gud, trots hvad jag förut sade, aldrig hopar alla olyckor på en gång. Vi äro honom tack skyldiga, för att olycksstället var en korspunkt, där de fartyg, som styra kurs från Atlanten till Medelhafvet och tvärtom, möta hvarandra.

Vid åsynen af skeppet blef folket aldeles utom sig, och de beslutsammaste satte på en minut ut båtarne. Där fans intet slags befäl. Högbåtsmannen tog den bästa båten, och ehuru den kunde rymma en trettio personer, kom det blott fem ned i den. Man vet hvad dödsfruktan åstadkommer; man brydde sig icke om någon fara och hade intet medlidande, ingen hänsyn till sin nästa. Utan att betänka, huru vild sjögången var, och hur omöjligt det var att simma i den, kastade sig många i hafvet för att komma upp i båtarne. Jag tycker mig ännu höra dem, huru de ropade till högbåtsmannen:

— Vänta, gode herr Nicolaus, vid den moder som födde er, vänta; räck mig handen! hjälp!

Och han svarade på sin fördömda kataloniska rotväliska: det rör mig inte! Det rör mig inte!

Och då de olycklige människorna ville hala sig ombord på båten, och hakade sig fast vid relingen, drogo de, som voro i båten, sina knifvar och hotade att sticka dem.

På detta sätt omkommo många; båtarne aflägsnade sig, och med dem vårt enda hopp. Sedan fartyget upptagit dessa första skeppsbrutna, fortsatte det sin kosa, emedan stormen icke tillät det att ligga stilla.

Under allt detta skulle ni ha sett, hur det var på däck. Vi hörde eldens brusande, som liknade något förfärligt vidunders flåsande, och i hvart ögonblick väntade vi att få se lågorna slå ut i midskepps och däcket störta in. Vi trängde ihop oss, så godt vi kunde i aktern, ty hettan blef outhärdlig, och från det

med träplankor beklädda järndäcket uppstucko genom skruvhålen små lågor, såsom om flere dussin här och där utströdda svafvelstickor påtändts på en gång. Nu fruktade vi hvarken köld eller mörker! Gud gifve oss ett godt mörker! — hvilken under andra förhållanden orimlig önskan! — fören var ibland så ljus, som en balsal; det var eget att se synkretsen stängd af ofantliga gröna och svarta vågor, som kommo öfver hvarandra, och på hvilka en liten kant af snöhvitt skum sväfvade. Vi kunde äfven urskilja ett annat fartyg, en ångbåt, som stannade, utan tvifvel för att hjälpa oss. Den var så långt bort! Likväl uppmuntrades folket däraf. Styrmannen, herr de Armers, kom fram till mig och vidrörde min axel.

— Salgado, kan ni gå ner i kajutan? Jag behöfver en lykta.

— Herr styrman, jag är nära på blind... Jag håller på att mista synen af hettan och röken.

— Äfven om ni skall trefva er fram..... Jag måste ha en lykta!...

Jag vet inte själf, huru jag kom ned för trapporna; kajutan var het som en ugn; lyktan brann ännu; jag tog ned den från kroken och gaf den åt styrmannen, öfvertygad att jag därmed gaf honom pass till evigheten, ty den båt i hvilken han och några hade beslutat bege sig af, var den minste och i mycket dåligt skick. De satte ut den, och lyckades underbart nog att komma ned i den, utan att den kantrade. Då började folket att kasta sig i sjön för att rädda sig i båten, och jag märkte, att alla dogo just som de kommo i vattnet.

En och annan krossade hufvudet mot skeppets sidor, men de flesta dogo genast utan att stöta emot något. Var vattnet genom skeppsbranden kokhett och skällade dem? Voro deras krafter uttömda? Visst är, att de togo ett par svaga simtag, därefter drogo upp knäna mot munnen och strax därpå flöto som lik.

De som voro i båten rodde förtvifladt mot det räddande fartyget. Jag fick sedan höra att de på halfva vägen märkt, att den i botten spruckna båten tog in vatten och började sjunka; de stoppade för hålet med sina tröjor, stöflar, allt hvad de kunde få tag i, och då det ändå ej förslog, tog herr de Armers, som var en mycket beslutsam man, en skeppspojke, satte, eller rättare sagt, klämde ner honom mot hålet och sade (med förlof):

— Rör dig inte, och täpp till hålet med ...!

Härigenom kommo de fram till fartyget, och vi kunde se dem stiga upp på dess däck. Jag vet icke, om vi ångrade oss eller ej, öfver att vi stannat ombord, utan att ha försökt rädda oss. De döda voro nu i frid, och de räddade ... hvad de voro lyckliga! Icke håller det fartyget stannade där; vi måste hoppas på, att Gud skulle sända oss ett annat och söka härda ut så godt vi kunde, till dess det kom. *San Gregorio* kunde nog ännu hålla ut någon tid. Det var ett stort ångfartyg med full last, och gaf elden mycket att göra. Det gälde att taga sin tillflykt till något hörn så att man icke blef ihjälstekt.

Kaptenen kom att tänka på att klättra upp till marsen på stormasten. Under det båten brann, trodde han sig kunna uppehålla sig där, säker och fri från lågorna, som en

kanarifågel i sin bur. Så snart jag såg honom närma sig stormasten, fattade jag honom genast i armen.

— Gå icke upp dit, kapten; ser ni icke att masten måste böja sig, när den blir het?

Den stackars mannen, som var förtjust i sin plan, gick rundt omkring masten och studerade dess motståndskraft. Jag tror, att ju förr man förespår en olycka, dess fortare inträffar den. Ett, tu, tre, böjde sig masten såsom ett finger och slog med toppen ned på däckbet. Hur kvickt kaptenen än sprang undan, fastnade han dock med foten i en glödande ståltrådslina, som skar tvärt af den vid fotleden, utan att en enda droppe blod utgöts, emedan foten amputerades och snittet brändes på samma gång; jag svarar för, att ingen kirurg kunde ha skurit af den prydligare. Vi lyfte upp honom så varsamt vi kunde, och lade honom på en soffa längst akterut, för att han skulle kunna ligga så bra som möjligt. Han jämrade sig helt sakta, och jag hörde honom säga: Min stackars hustru! mina älskade små barn, hvad skall det bli af dem! Men plötsligt började han skrika som en vansinnig och bedja om hjälp och medicin. Ja, medicin, hvar skulle vi taga den ifrån! Elden hade redan hunnit till kajutan, och oaktadt stormens brus hörde vi, huru flaskorna och andra glaskärl sprungit sönder i skeppsapoteket. Nu började den olycklige bedja, att vi skulle kasta honom i sjön, och i det han för sista gången begagnade sin myndighet ombord, befälde han oss att binda fast en tyngd vid kroppen på honom. Vi ursäktade oss med, att det icke fans något att binda på honom;

men han, som på samma gång hade aldeles klara tankar, kom ihåg, att det i nakterhuset satt en tjock blystång, ty där kan man icke sätta in hvarken järn eller någon annan metall som kommer magnetnålen att visa miste. Huru vi än satte oss däremot, måste vi dock till sist rycka lös den och hänga den om halsen på honom; och som den var mycket tung och tvång honom att hålla ner hufvudet måste han hålla i den med båda händerna och luta sig mot soffans ryggstöd. Han tog upp sin revolver ur fickan, och bad oss låta honom sätta ett skott i hufvudet på sig, och sedan kasta honom öfver bord. Naturligtvis satte vi oss däremot. Vi bådo honom vänta till morgonen; i dagningen skulle stormen lugna sig, och något af de många fartyg, som gingo där förbi, komma och rädda oss alla. Vi förestälde honom, att det största modet bestod i att kunna lida med mod. Till sist stoppade han in revolvern, i det han sade, att han gjorde det endast för sina barns skull. Han jämrade sig sakta, och yrkade på, att vi skulle leta rätt på och visa honom den fot, han mist. Kan ni väl tro mig, då jag säger, att vi gingo och letade efter toten öfver hela däckets utan att kunna uppfylla hans önskan?

Efter kaptensens olycksöde inträffade den hämska tilldragelsen med understyrmannen, och af alla rysligheter, som hände denna natt, tror jag det var den, som gjorde mest intryck på mig. Hvad äro vi människor? Ingenting: eländiga varelser! Understyrmannen var en ung man, som hade fästmö, och skulle gifta sig med henne vid hemkomsten från denna resa. Han höll mycket af henne. Hvilken

mängd dyrbara saker hade han icke förra resan tagit med sig åt henne från Manila, näsdukar, solfjädrar af sandelträ, små skrin, tusentals grannlåter. Likväl . . . jag vet inte hvarför . . . hade den stackars unge mannen alt sedan dess varit sorgsen och tankfull. Ingen skall kunna öfvertyga mig, att han icke gjorde med vett och vilja, hvad han gjorde, ty han hade tänkt på det redan förut, och detta tillfälle syntes honom lämpligt för att utföra sin plan. Hvad hade annars hindrat honom att försöka rädda sig med herr de Armers? Redan besluten att dö, kunde det ha gjort honom detsamma, om det skedde på det ena eller andra sättet, och det var åtminstone möjligt, att han i båten lyckats rädda sig. Nå väl, han gjorde ingenting för att bekämpa elden, och under det vi arbetade med handsprutan, och kastade massor af vatten på dörarne, inhöljda i eld och rök, satt han stilla och såsom förslöad. Då herr Armers skulle ge sig af, lämnade han honom sin klocka — ett dyrbart ur med diamantprydd boett — och två likaledes dyrbara ringar, och gaf honom i uppdrag att gifva dem åt hans fästmö, till afsked och till minne af honom. Som jag redan sagt: han var besluten att dö! Strax därefter gick han akterut, och där satt han tyst med hufvudet lutadt mot händerna. Jag stod ett par steg ifrån honom. Han vände sig om och sade:

— Kock, har ni en cigarr på er?

— Nej, jag har endast cigarrettbak . . .

Men den här har säkert cigarrer, tillade jag och pekade på en uppassare, som stod i närheten. — Kan ni tro, att den lymmeln först icke ville släppa ifrån sig cigarren? Ditt kräk,

skrek jag
har du
skola fö
garren i
och dr
ett såg
garren:
bätva.
volvern
Han fö
Ing
kan nä
oss nu
gade fr
Hvad
skjtit
stund
bord!
ett Fa
T
Under
ur kass
mer i s
rullade
brydde
Däremo
ka efter
emedan h
aldeles n
titud och
sak, som v
hvem tror
kaptenens h
som några
sig, och ha
som låg bre

skrek jag åt honom, var inte snål nu! hvad har du för nytta af cigarrerna, om vi alla skola förgås? — Slutligen lämnade han cigarrerna ifrån sig. Understyrmannen tände den och drog väl inalles tre bloss: för hvart och ett såg jag hans ansikte vid skenet från cigarrerna: han hade en uppsyn, som kom en att bäfva. Vid det tredje blosset förde han revolvern till tinningen, och vi hörde ett skott. Han föll ned utan ett ljud.

Ingen blef förskräckt, ingen skrek; jag kan nästan säga att ingen rörde sig: allt var oss numera likgiltigt. Endast kaptenen frågade från soffan, där han låg: Hvad var det? Hvad har känt? — Understyrmannen har skjutit sig. — Det gjorde han rätt i! Och en stund därefter sade han: Kasta honom öfver bord! Vi lydde, men ingen tänkte på att läsa ett Fader vår.

Ty vid dylika tillfällen blir man förslöad. Under de första ögonblicken hade kaptenen ur kassakistan tagit upp sex tusen duros eller mer i sedlar och guld; sex tusen duros, som rullade hit och dit på däckets, utan att någon brydde sig om dem, eller ens såg på dem. Däremot hade lotsen satt sig i sinnet att söka efter loggboken, och var aldeles olycklig emedan han icke fann den, som om det varit aldeles nödvändigt att utröna, på hvilken latitud och longitud vi miste lifvet. En annan sak, som var besynnerlig! I hela denna olycka, hvem tror ni ingaf mig mest medlidande? Jo, kaptенens hund, en dyrbar Newfoundlandshund, som några dagar förut hade brutit ett ben på sig, och hade det spjälrat: det stackars djuret som låg bredvid rodret, var i samma läge som

dess herre; bägge lämlästade oeh väntande på döden. Jag är väl mycket dum, men det gjorde mig nästan mer ondt om hunden.

Nu slogo lågorna ut på läsidan, och morgonen nalkades. Hvilken morgon! Heliga Jungfru! Vi voro allesamman utmattade, halfdöda af törst, köld, hetta, hunger, trötthet och alla möjliga lidanden. Några sofvo. Då dagsljuset frambröt, uppsteg från midten af skeppet en ofantlig låga: genom hålet efter stormasten hade en väg öppnats för elden, och snart skulle däckets utan tvifvel instörta och blotta vulkanen. Vi voro beredda på denna händelse, och likväl kom den öfver oss som en förskräcklig öfverraskning. Vi började ropas mot himmelen, och många knöto näfven mot den, frågande Gud:

— Men hvad ha vi gjort dig?

Kaptenen, som darrade af feberfrossa sade åt mig med kvidande röst:

— Vatten, af barmhärtighet, en dryck vatten!

Vatten! Det fans kanske litet i cisternen! Så fort jag gick fram till den, trängde sig många törstande omkring mig och satte munnen till kranarna.

Hvilka svordomar de utöste! Vattnet var kokhett och brände dem i munnen. Jag hade den försiktigheten att taga det i min mössa och låta det svalna. Kaptenen fortfor att jämra sig. Jag måste ge honom det, endast till hälften svalnad. Hur han såg på mig!

— Tack, Salgado!

— Ingenting att tacka för, kapten. Man gör hvad man kan.

I stället för att lägga sig, tyktes stormen

tilltaga, så snart det blef dager. För att icke falla öfver bord, måste vi hålla oss fast i relingen. Ett fartyg gick förbi, men stannade icke, ehuru vi gafvo alla möjliga signaler: de måste dock ha sett oss, ty det gick på föga afstånd. Jag hade förskräckligt ondt i mina ögon, som voro förtorkade af elden, och ju mer solen sken, dess mindre såg jag, jag urskiljde föremålen endast såsom genom en dimma. Jag kände mig äfven nära att blifva vanmäktig, ty jag hade icke smakat en bit sedan frukosten den föregående dagen, och jag höll på att svimma. Några för skeppets behof slaktade och styckade får, voro upphängda på däck, och genom hettan från branden nästan stekta. Vi, som dignade af hunger, kastade oss öfver dessa väldiga stekar och läskade oss med det blod, som ännu fans i dem. Detta upplifvade oss något.

Vid middagstiden inträffade hvad vi hade fruktat: förbindelsen mellan fören och aktern afskars, i det halfva däckets rasade med stort brak, så att man såg den glödugn, som hela midten af fartyget bildade. Lågorna slog högt upp såsom ur en vulkan, och vi befalde våra själar i Guds hand, emedan vi trodde, att elden skulle nå oss. Så skedde icke af två skäl: för det första, emedan fartygets hela öfverbyggnad var af järn, och för det andra, emedan järndörrarne voro stängda åt aktersidan, något som begränsade elden på det hållet, och tvang den att söka näring i fartygets främre del. Men huru som hälst, voro lågorna icke långt ifrån oss, eftersom vi omkring tre på eftermiddagen började märka, att däckets brände oss under fotsulorna. Vi bundo en

pyts vid en ända, togo upp den full med vatten, och slog ut det på däck för att en smula afkyla det. Men vi insågo snart, hur fruktlöst detta medel var, och oaktadt vårt bekymmersamma läge, var det en och annan, som icke kunde låta bli att skratta, då vi måste lyfta upp den ena foten och strax därefter sätta ned den och lyfta upp den andra för att icke få dem stekta. Klockan var omkring tre: Kaptenen ropade sakta på mig:

— Salgado, hvad det hade varit mycket bättre att få dö med ens!

— Att dö är det alltid tid till, kapten. Ännu kan den heliga jungfrun möjligen hjälpa oss ur vår nöd.

Jag sade det naturligtvis för att uppmuntra honom. I mitt inre tänkte jag nog att vi måste bereda oss på den sista resan. Gud vet, att jag icke tänkte på mina redskap, som jag förlorat, ej håller på min egen död, utan endast på mina små barn, som jag lämnade kvar på jorden. Hur skulle deras styffar behandla dem? Hvem skulle skaffa dem bröd? Skulle de nödgas gå och tigga på gatorna? Hvad jag var besluten för, var att icke låta mig stekas ihjäl. Jag såg på hafvet ett par tre gånger och tänkte efter, hur jag skulle bära mig åt, för att icke krossa hufvudet mot skrofvat, och lida mera plågor än af vattnet, när det trängde in i munnen på mig. Hvad som fullständigt beröfvade oss modet var, att ett fartyg gick förbi utan att bry sig om våra signaler. Vi knöto näfven åt det, och en och annan skrek: „Gifve Gud, att du komme i samma läge som vi!“

Vi voro redan uttröttade af att draga upp

och sl
att vilje
det; och
möda,
omkom
tet hva
för att
farten
mig m
Då vi
gå förl
De
engelsk
brassad
ögon,
ne bo
på eng
—
—
utan a
Det f
så far
kunde
själfva
orio, so
gor, in
hoppa i
Den
till oss
teven.
— Mo
hoppa i
samma till
— Jag
— Ah j

och slå ut vatten, hvilket var detsamma som att vilja släcka ett bål genom att spotta på det; och öfvertygade om, att det var förspild möda, och att det gjorde detsamma, om man omkom en kvart förr eller senare, började litet hvar tänka efter, hur han skulle ställa till, för att utan allt för stora plågor göra öfverfarten till den andra världen. Jag korsade mig med afsikt att genast kasta mig i hafvet. Då visar sig ett fartyg, och i stället för att gå förbi, stannar det.

Det var redan inom hörhåll; en vacker engelsk skonare, som trotsade stormen och brassade seglen back. De som hade oskadade ögon, kunde på dess för läsa namnet i gyllene bokstäfver: „Duncan“. Vi började ropa på engelska, såsom förtviflade och vansinniga.

— *Schooner! Schooner! Come near!*

— *Jump into the water!* skreko de åt oss utan att våga närma sig. Kasta oss i vattnet! Det fans ingen annan utväg, och denna var så farlig! Men hvad var att göra: båtarne kunde för stormens skull icke närma sig, och själfva skonaren ännu mindre. Vår *San Gregorio*, som på alla håll omgafs af ofantliga lågor, injagade skräck. Vi rustade oss till att hoppa i vattnet.

Den första lifräddningströja, de kastade till oss vid ändan af en lina, bjödo vi kaptenen.

— Mod, sade vi. Sätt på er tröjan och hoppa i! Det vore väl illa, om ni inte kunde simma till skonaren!

— Jag kan inte, jag kan inte!

— Åh jo, litet beslutsamhet bara!

Han satte på sig tröjan och mumlade i jämrande ton:

— Lika gärna på det sättet som på ett annat.

Och hans aning var riktig. Det var blott att påskynda upplösningen. Det är möjligt, att antingen vattnets fuktighet eller skakningen, då han hoppade i, öppnade ådrorna på det stympade benet, och han förblödde på en kort stund. Tröjan och mössan flöto kvar på vattnet, honom sågo vi icke mer här i världen.

De fortsatte att från skonaren kasta till oss linor och lifräddningströjor, men sedan folket sett kaptenens öde, fruktade de, att begagna sig af dem. Jag beslöt mig för det förr än någon annan. Jag ville på ett eller annat sätt komma ifrån saken. Men innan jag gjorde det farliga hoppet, tänkte jag mig för ett ögonblick och beslöt att hoppa i sned riktning såsom dykare göra på det att strömmen, istället för att vräka mig mot skeppet, måtte hjälpa mig, att aflägsna mig därifrån. Så gjorde jag, och kom också upp tämligen långt ifrån *San Gregorio*. Jag hörde de rop, med hvilka de på skonaren uppmuntrade mig, och jag hörde äfven det sista dödsskriket af några af mina kamrater, som vattnet uppslukade, eller vågorna slungade mot skeppet. Jag stötte med ena skuldran mot *Duncans* skrof, en förfärlig stöt, som bedöfvade mig. Då de halade upp mig, föll jag ned på däckets som en död fisk.

Då jag åter kom till sans, var jag omgifven af engelsmän. De sade till mig: „*go, cook, go!* till kajutan.“ Jag reste mig upp och ville begifva mig dit, de uppmanade mig att gå,

men jag såg ingenting, och efter så många faror, började jag för första gången att gråta, i det jag utropade:

— *Me no cook, . . . blind . . .* led mig dit.

Två af dem togo mig emellan sig. Jag vet icke, hvad de gode engelsmännen allt gjorde med mig. De tvungo mig, att i ett enda drag dricka ett väldigt glas brandy, satte på mig flannelskläder, gnedo mina lämmar, lade mig till sängs, höljde öfver mig, Gud vet huru många täcken, och lämnade mig ensam.

Hvad erfor jag för känslor den natten? Jag yrade icke, men det var något liknande. I början svettades jag och orkade icke lyfta en arm, så lycklig fann jag mig. Då jag sedan hörde hafvets brus, tyckte jag, att jag ännu låg i vattnet, och att vågorna vräkte mig hit och dit. Sedan såg jag många ansikten efter hvarandra: mina kamrater, understyrmannen vid ljuset från cigarren, kaptenen och människor, som jag icke sett på länge, till och med en liten gosse, jag hade mistat flere år förut.

Slutligen kommo vi till Newcastle, mina ögon blefvo bättre, konsuln gaf oss en guinea till tobak, och några dagar därefter gingo vi ombord på ett spanskt skepp, som skulle gå till Marineda.

Hvilken olikhet mot det engelska fartyget! Våra landsmän läto oss ligga i segelkojen, på ett stycke segelduk, vi fingo knapt litet skeppsbröd att äta, som om vi varit hundar.

Hvad skall jag säga om hemkomsten? För min hustru hade de framställt min död som säker. Tänk er då, hur hon var till mods, och hur hon tog emot mig! Nu skall jag

göra en vallfärd: jag har inga pengar till mässor, men jag skall gå till fots, barfotad, i samma kläder som jag hade vid olyckan ombord. Man kommer nog att skratta åt mitt utseende, men det rör mig inte; jag vill kysa den heliga jungfruns mantel och läsa ett Salve.

Jag saknar pengar till bröd, men inte till en fotografi af San Gregorio. Har ni sett hur den ser ut? Skroftet liknar skelettet af en människa och ryker ännu: bomullslasten brinner ännu. Inuti det ser man en svart mörja, smälta och hopvidna saker af glas och metall.... Det ser hämskt och förfärligt ut.

Om jag är rädd att gå till sjös igen? Bah! Hvad Gud vill... och hur mycket människan söker värja sig!... Jag har redan sökt hyra. Har ni något ärende till Manila? Skall jag ta hem åt er några sådana leksaker som kineserna göra? Vi gå om söndag....

Jag gaf kocken på San Gregorio några cigarrer. Han berättar lifligt och målande. Under det han berättade, såg jag flere gånger tårar i hans nu aldeles friska blåa ögon.

Tvärs öfver gatan.

Svenskt original

af *Said*.

Han hette Valdemar K. och hade kommit ut på egen hand i lifvet för att förtjäna sitt bröd med pänseln. I Paris hade det gått honom drägligt nog, men han längtade efter bättre, och så hade han farit ned till Algeriet, där han trodde sig finna motiv. Han hade ej helt och hållet missräknat sig, men nog var det annat, än han hoppades. Arabernas förfärliga motvilja för att låta rita af sig beredde honom många svårigheter — det var lika dyrt att få en modell där, som någonsin i Paris. Ty med pänningar jämkar man till och med koranens strängaste förbud. Och taflorna betalades illa, mycket sämre, än han var van vid.

Nu hade han efter en tids flackande i Kabyliens bärg och öknarna kring Biskra, slagit sig ned i Alger. Han hade ett litet rum vid Monte Rovigo, en af Algiers bredaste, men minst

trafikerade gator, som i stora bukter slingrade sig upp för bärget. Det var mellan tredje och fjärde bukten. Han bodde i fjärde våningen. Hans rum var helt litet — men så kostade det håller icke mycket, och från terrassen utanför hade han den härligaste utsikt öfver staden med dess röda och hvita, platta tak och den blåa Medelhafsviken och längst i fonden Kabyliens bärg, där Djurjuras snötoppar stucko af mot de lägre blånande bärgskedjorna.

Det hade ej dröjt länge, innan han kommit under fund med, hvilken förtjusande granne han hade. I ett litet tvåvåningshus tvärs öfver gatan bodde en ung smärt, mörkögd spanska, en sådan där förtjusande andalusiska, af hvilka man ej träffar så få i Algiers och Orans spanska kvarter. Hon hette Carmen och bodde tillsammans med sin bror, som hade diversehandeln på nedre botten i det hus, de rådde om. Deras föräldrar voro döda och hon skötte deras lilla hushåll. Alt det där hade den gamla gumman, som städade hans rum, anförtrott honom. Hon hade tillagt en liten omständighet, som ej var att förakta: det var i diversehandeln, hon tog den halfbutelj mjölk och den brödhalfva, hon hvar morgon bar till Valdemar. Och det var alt bäst, monsieur betalade det själf där nere en gång i veckan.

Det tykte „monsieur“ var utmärkt. Han hade ej dröjt att gå ned i boden och göra några små uppköp och hade då fått tillfälle att på närmare håll se sin granne. Hon var förtjusande. Mörka sammetslena ögon, en hvit och klar panna med det svartblå håret uppfäst som kammen på en hjälm. En den mest för-

tjusande mun och en fyllig, rund haka och en hals . . . Ah! en sådan hals! Den var ej stolt, stel, men ej heller vekligt mjuk. Den bar upp det lilla hufvudet både graciöst och med en säkerhet, som han sett någonstans . . . hvar? Jo, nu mindes han. Det var Venus Milos hals.

Hvar morgon såg han henne, genom de halföppna fönstren, gå därinne i deras rum, och städa. I bland kom hon fram till fönstret och stod och tittade ut en stund. Det hände, att hon då såg upp mot hans fönster ett ögonblick, och då hälsade han. Han ansåg sig redan som bekant, trots det att de knappt växlat ett ord med hvarann. Hon tog ej illa upp hans hälsning, utan böjde graciöst på hufvudet och log mot honom så oskuldsfullt, som vore det den naturligaste sak i världen, att de utbytte sina morgonhälsningar tvärs öfver gatan. Han kunde ej undgå att tänka på, hvad en svensk flicka skulle ha gjort under samma omständigheter. Och han drog på munnen.

Deras hälsningar blefvo alt hjärtligare för hvar dag. Han stod ej blott om morgnarne i sitt fönster. Vid alla möjliga tider på dagen måste han bort och se, hvad hon hade för sig. Ofta satt hon i boddörren eller utanför på trottoiren och sysslade med ett handarbete och då vände han sig förargad inåt rummet och tog till sitt arbete igen. Men lika ofta satt hon i sitt fönster — just det, som var midt emot hans — och läste i en bok eller virkade. Då kunde han stå där länge och se de fina korta fingrarne röra sig med det mest retande behag. Än var det en härfva, som trasslat in sig och då förde hon den runda

fasta underarmen i långa, behagfulla rörelser, i naturligt afmätta linier, som förvånade honom genom den omedvetna tjusning de utvecklade. Än böjde hon sig djupt ned öfver arbetet och visade en hvitgul nacke, där det uppåt strukna håret stack behagligt af med sin svarta glans.

Men han hade ej stått där länge, förr än hon böjde sig ut genom förstret, såg öfver gatan och så upp mot honom. Och ännu en gång fick han tillfälle att hälsa på henne. Men det räckte ej länge, dessa hastiga ögonkast. Hon hade ett sätt att se upp mot honom, som skärskildt tjusade genom det lilla koketteri, som låg däri, en helt förtjusande naturlig lek mer än ett beräknadt koketteri. Sedan hon en stund stått och tittat ut på folklifvet på gatan, en trupp förbimarscherande zuaver eller någon ståtlig arab, som med fladdrande burnus galopperade uppför gatan, brukade hon fatta tag i de båda inåt öppnade fönstren, ett med hvar hand, och i det hon själf drog sig bakåt, sköt hon dem långsamt igen, som hade hon svårt att slita sina blickar från gatan, och just som fönstren voro nära att sluta sig såg hon upp med en hastig, skålmsk blick — och så slogos fönstren igen. Då viste han, att hon lämnade rummet.

Valdemar intog sina måltider, frukost och middag, i en pension, där några hans landsmän och ett par franska militärer åto. De voro endast herrar och hade ett ganska muntert bord. Efter middagen — den åts kl. half sju på kvällen — brukade man tillbringa „eftermiddagen“ på ett kafé eller på teatern. Valdemar hade börjat draga sig undan dessa

kvälls-
glamm-
helt ar-
mynt s-
En
uppre-
att gå-
en vi-
något
ter d-
— elle-
De
han be-
bort vi-
där m-
dessa
för at-
sig om-
lodi fr-
den l-
svensk
då de
demar
sluppen
och ber-
han ej
Så
nu blef
förfärlig
ljuset oc-
och den
östrare
hela trot-
som gäfv-
den öfrig-
skare -

kvällssamkväm. Han kände sig ej hågad att glamma och prata, då hans tankar voro på helt annat håll. Och så hade han ej så godt om mynt som kamraterna.

En dag, när Valdemar efter dinern åter upprepade sin gamla fras, att han ej hade tid att gå med ut, hade en af kamraterna anmärkt med en viss spetsighet i tonen: „Du måste ha något märkvärdigt där uppe i ditt fogelbo, efter du är så angelägen att komma ifrån oss — eller är du kanske elegisk!“

Detta hade smått retat Valdemar, hvarför han beslöt att gå med. Förargelsen vek snart bort vid skämtet på det stora boulevardkaféet, där man satt under bar himmel. Åsynen af dessa glada människor, som tyktes lefva blott för att njuta ögonblicket och ej bekymrade sig om „i morgon,“ ljudet af en sprittande melodi från några ambulerande mandolinspelare, den ljumma nattluften och ej minst det kära svenska målet, som i dag fick släppas löst, då de voro endast landsmän — allt satte Valdemar „i stämning.“ Han blef glad, uppsluppen, skrattade åt kamraternas historier och berättade själf andra. Han var glad, som han ej varit det på länge.

Så bröt man upp och skildes. När han nu blef ensam, kom det öfver honom en så förfärlig känsla af tomhet. Kontrasten mellan ljuset och glammet där nere på boulevarden och den mörka dystra gatan, som blef ännu dystrare af den rad träd, som öfverskyggade hela trottoiren, och så ljudet af hans egna steg, som gäfvö återskall mot husväggarne och läto den öfriga tystheten kännas så mycket hämskare — allt lät honom känna sig så ensam

och öfvergifven, där han gick. Det kom öfver honom en sådan där bitter vemodig känsla som ville tränga fram tårar i ögonen.

När han kom hem, tände han ej ljus. Han tog ned sin fiol, som länge legat orörd, och började spela. Först blef det blott skärande missljud, liksom nödrop från en som drunknar, så togo ljuden en mildare form, och där strömmade vackra molltoner fram utan melodi, utan bestämda former, uttryck för hans egen obestämda känsla, en vemodig längtan efter något, han viste ej hvad. Det lade sig som ett mjukt täcke öfver hans sinne och mildrade hans känslor, aldeles som bomull, lagd på ett bränsår. Utan att veta det tog han fatt på en melodi, det var ur Carmen. Han kom att undra öfver hur orden läto, och tog ned fiolen från hakan.

Då hörde han genom natten ett sakta, blygt darrande ljud, det följdes af andra djärfvare, och snart ljöd det med en behaglig, om ock något öofvad kvinnoröst:

„Si tu ne m'aimes pas, je t'aime,
Mais si je t'aime, prends garde à toi!“

Det var orden till melodin. De kommo från fönstret midt emot. Valdemar kunde ej misstaga sig därom. Han lyssnade spändt och med klappande hjärta, ännu sedan den sista tonen förklingat. Så hörde han ett fönster stängas, och allt blef tyst.

Men inom honom jublade en kör af tusen röster, som sjöngo kärlekens Te Deum och hviskade förföriska ord i hans öra. Och han trodde dem. Han trodde, att hon älskade honom, hon som han älskat, han visste ej själf sedan när. Och hvarför skulle han ej tro det? — — —

När Valdemar vaknat morgonen därpå, måste han anstränga sig för att reda nattens stormande minnen. Det föreföll honom så otroligt och måste dock vara en verklighet. Hon älskade honom, hon, den ljufvaste, älskligaste varelse af kött och blod hon var hans! Han vågade knappast tro på sin lycka.

De utbytte den vanliga morgonhälsningen men han häpnade vid att se henne hastigt stänga fönstret, som ångrade hon sin vänlighet. Han tyckte sig urskilja hennes gestalt bakom jalousin. Stod hon och lurade som en spindel på sitt byte? Var det komedi alt sammans, sången i går och hälsningen nyss? Han kunde ej tänka sig henne som en komediantska, en hycklerska! Och ändå gnagade tanken på hennes besynnerliga uppförande honom.

Han letade reda på en bit papper och blyertspänna — bläck hade hans „skrifbord“ ej sett på mången dag. Ett par ord blott — franskan illa stafvad, men bra nog för ändamålet — och så var en billet-doux färdig.

Han stod i fönstret och väntade otåligt att få se henne komma ned i boden. Där gick en halftimme, innan hennes lilla figur visade sig. Det gälde att passa minuten, och därför var han nära att springa ikull en tjock fru i trappen. Han gaf sig knapt tid att lyfta på hatten, men en skur af ovelt och mustiga skällsord ljödo i hans öron.

Han ansträngde sig att vid sitt inträde i boden hälsa så naturligt som möjligt och såg knapt på flickan, som ej kunde dölja en djup rodnad. Han ville betala sin mjölk för den närmaste tiden.

Medan „brodern“ slog upp i böckerna, vände sig Valdemar till systemen och gjorde en obetydlig anmärkning om hennes handarbete. Han stack biljetten i hennes hand utan att brodern märkte något. De darrade, de små fingrarna, medan de krampaktigt slöto sig om pappret. Valdemar vände sig åter mot disken, betalade och gick ut.

Han kunde ej förmå sig att gå hem efter frukosten. Han var närvös i väntan på, att timmen skulle slå, då han stämt möte med Carmen. Det kom därför helt lägligt, när en af kamraterna i pensionen föreslog honom en promenad utåt landet. Det var den ende af dem han kände något närmare, en ung landsman med blicken öppen för naturens skönhet, så att Valdemar ofta i hans sällskap gjort studier i det fria, då de utbytt tankar och idéer om konsten.

De togo en omnibus, som på en halftimme förde dem ut ur staden till yttersta ändan af förstaden St Eugéne. Här stego de ut och fortsatte gående den obeskrifligt vackra vägen fram mot Pointe Pescade. Det hade blåst skarpt dagen förut och hade ej aldeles mojnadt af, så att vågorna rullade friskt upp emot de skrofliga, fantastiskt formade klipporna, under väldigt brusande.

Den klara, härliga vårluften, motionen, det storartade skådespelet af ett haf, som bryter sig mot en hög klippstrand — allt samverkade att förströ Valdemar. De gingo ut på en udde strax bortom „la pointe“ och lade sig ned på gräset, som stod friskt och grönt nu på våren — ej samma gräs som hemma i Sverige, utan ett högt, saftigt gräs, där talrika blommor i

alla färger fylde luften med dofter och smekte ögat med sin färgväxling -- liksom de arabiska tygerna.

De lågo tysta en stund och läto sig hvar för sig berusas af det mäktiga skådespelet. De förstodo bägge uppskatta det, den ene som målare, den andra som skald -- båda konstnärer, fast i olika brancher. Georg -- så hette vännen -- fortsatte sina tankar i ord:

— Hvad ni målare ändå äro lyckliga, som kunna fästa en bit som denna på duken och återge' det ni ser fullständigt!

Då Valdemar fortfarande låg orörlig, stirrande „in das Blaue,“ fortsatte Georg:

— Det är något annat det än att, som jag, kluttra och skrifva långa ramsor, som ändå aldrig kunna återge' situationen. Man får förstås hoppas, att läsaren har en tillräckligt lifvig fantasi . . . Men hvad går åt dig Valdemar . . . Du måste väl inte vara kär?

Kär . . . han for förskräckt upp. Är du galen! Har du någonsin sett mig kär?

— Nej, aldrig förr . . . men nu måtte du alt vara det ändå, om ej alla tecken svika. Du är aldrig ute med oss andra. Du föreger arbete, men man ser aldrig något du gjort!

— Jag har ej fått något arbete färdigt.

— Se så, förställ dig ej nu, utan säg ut, hvad du har på hjärtat!

Det förargade Valdemar, att han blifvit genomskådad trots alla ansträngningar att dölja sina känslor. Och dock kände han ett behof att tala om sina känslor, att yppa dem för vännen, som ju anade hvad det var . . . Men han hölls tillbaka af något, han viste ej rätt hvad. — Det kämpades en kamp i hans

inre mellan behovet att meddela allt, som tryckt honom, och stoltheten att behålla för sig själf, hvad ju ej angick någon annan.

Till slut besegrades stoltheten, och det kommo strömmar af ord. Först enstaka afbrutna meningar, som liksom letade sig väg genom en labyrint af tankar, sedan mera sammanhängande. Han berättade om sin kärlek, sina strider, sina förhoppningar och lade hela sin inre varelse i dagen för vännen, som lyssnade utan att med ett ord afbryta honom.

Han tystnade och skådade åter ut i rymden. Georg låg fortfarande tyst. Han hade intet att svara och ville ej komma med några fadda fraser.

Detta gjorde Valdemar godt att få meddela sig med någon, som förstod honom, och han trodde sig läsa sympati i vännens tystnad. De bröto upp efter en stund och gingo hem, talande om likgiltiga ämnen. De hade afhandlat till slut, hvad de båda egentligen tänkte på.

Efter middagen skildes Valdemar från de andra och skyndade till mötesplatsen. Det var med klappande hjärta, han sträfvade uppför backarne till bron, där Chemin des Aqueducs börjar. Det var där, han skulle träffa Carmen. Där var tyst och öde, ingen varelse syntes till. Han väntade otåligt en stund. Så började han gå mot staden. Han stannade och lyssnade efter steg. Där hördes gåendet af en kvinna, men denna kom aldrig fram om hörnet. Det kunde väl ej vara hon? . . .

Nu hördes lätta elastiska steg och en kvinnofigur kom till synes. Det var hon. Hon hade således beviljat bönen om ett möte. Han skyndade mot henne. Hon stannade, andfädd

af den häftiga gången. Hon hade då varit lika ifrig som han. En förvirrad, täck rodnad lyst upp hennes kinder, när han tog hennes hand och hälsade. De voro förlägna båda två. Instinktligt gingo de framåt vägen inåt ravinen, där träden bredde sina djupa skuggor öfver alt. Här stannade de, och nu först kunde de säga hvarandra, hvad de ville. Och orden interpunkterades af långa kyssar.

Långsamt gingo de åter framåt mot ravinens andra sida. De sökte ej längre skuggan. De sökte ljuset för att kunna se hvarann. Här stannade de åter på en platå, där en hänförande utsikt utbredde sig framför deras fötter öfver Mustaphas och Aghas trädgårdar och hvita villor, Bois de Boulogne's dystra massa och hafsviken, som sköt in sitt blåa band mellan de gröna, tätt bebyggda stränderna. Långt, långt bort glänste fyra snötoppar ljusröda i den nedgående solens sista ljumma strålar.

De stodo länge tysta framför det härliga skådespelet, tils solen försvunnit bakom bergen, då det med ens blef mörkt. Här och där bröt ett enstaka ljus fram. De blefvo tätare, och snart syntes en massa smålysande punkter bland dunklet. Och högt, högt öfver dem tändes andra ljus, klarare; otaliga, strålande stjärnor på en dunkelblå natthimmel.

Carmen spratt till vid det korta, hastiga ljudet af en häst, som tyktes nalkas dem i stark fart. De lyssnade spändt, hörde ljudet på andra sidan ravinen; nu aflägsnade det sig inåt bland träden och kom så närmare på deras sida, återljudande mot klipporna. En vitgrå skepnad på en likaledes vit häst skyndade fram, kom aldeles in på dem, och svängde

af inåt nästa ravin. De stodo stilla och sågo efter araben, hvilkens burnus fladdrade efter honom af den starka farten, sågo stigbyglarne och en lång bösspipa glänsa till i skenet från en lykta, och så var han försvunnen. Det hela hade tycket af en uppenbarelse ur en annan värld.

Carmen darrade.

— Är du rädd min älskling?

Hon ryste till ännu en gång, men svarade ej. Valdemar svepte om henne kappan, det var isande kallt, och så satte de sig igång hemåt. De hade redan gått där ute mer än en timme. Carmen blef orolig, hon måste hem, innan hennes bror komme tillbaka. Han var ute i staden.

De ökade sina steg och kommo snart till Carmens port, sedan de för att ej bli sedda passerat några bakgator. Här var nästan öde på den stora gatan. Diversehandeln, den enda bod i denna trakt, var stängd, då ju brodern ej var hemma, och under de tre stora oliver, som här kantade trottoaren, var skuggan ganska djup. De stannade här, men ingen gjorde min af att skiljas. De ville båda förlänga de lyckliga minuterna ända till det sista möjliga.

De hviskade sakta, som voro de rädda att höras af de gamla träden, som lånade dem sin skuggas dunkla skydd, eller för den lilla rätta, som gnagade där borta i en stor afskräds-hög. Det var alt lefvande, där fans.

Plötsligt hörde det lilla djuret upp med sitt arbete — och for i väg som en pil, så det rasslade i några gamla papper. De bägge älskande rykte till, skrämde af bullret. De lyssnade andlösa. Långt bort, där gatan svängde, hörde de ljudet af steg mot trottoarens planstenar.

— Farväl, Valdemar, det är bestämdt min bror! hviskade Carmen och smög sig sakta in i porten, som stängdes ljudlöst. Valdemar lyssnade och hörde stegen nere på gatan närma sig, och så började han själf gå långsamt uppåt. När han hunnit ett stycke bort, vände han sig om och såg en mansfigur försvinna i Carmens port. Det måste varit brodern.

Han stod stilla en stund, och så satte han sig i gång uppåt. Han kunde ej gå hem nu med så många tankar i hufvudet. „Farväl, Valdemar“ ljöd oupphörligt i hans öron. En så förtjusande tonvikt på hans namn, „Valdémár“. Han försökte upprepa det för sig.

Han hade kommit fram till en öppen plats, där Boulevard Gambetta passerade förbi Monté Rovigo. Han gick ut på en afsats af den i trappor bygda boulevarden, som gick rätt ned mot teatern. Det låg en tyst, storslagen stämning öfver den bit utsikt han hade. Ett stycke vatten, svart, obestämdt, men här och där glittrande i skenet från fyren eller något fartygs ankarlanterna, teaterns kupol sedd uppifrån och på bägge sidor en rad trädkronor, sluttande nedåt, och så husraderna — alt liksom stupande ned mot vattnet, och högt öfver alt en svart, stjärngnistrande natthimmel. Han glömde för ett ögonblick sig själf och sin kärlek för den storslagna utsikten.

Han tänkte tillbaka några år. Det kom för honom minnet af en annan sådan där tyst natt.

Det var ett annat haf, som då slumrade vid hans fötter, en annan, ljusare himmel, som höjde sitt gnistrande tak öfver hans hufvud — och ännu en annans. Han mindes det väl,

den där stilla, ljusa sommarnatten, då han lofvade en ung nordisk mö att tillhöra henne, liksom hon lofvade honom sin kärlek. Han var ung då och oerfaren. Han hade trott ett löfte, som brutits ett år efteråt. Hon var gift nu med en annan, som han hatat långt, långt innan denne blef hennes man, af instinkt.

Sedan dess hade han lärt känna kvinnan. Han hade funnit tillämpning på Hamlets ord: „Skröplighet, ditt namn är kvinna!“

Och nyss hade han ändå öfverlämnat sig åt en kärlek, som han för blott en månad sedan skulle trott vara omöjlig. Var han galen? Han viste ju att kvinnan vore en skön, förförlig kameleont. Och ändå!

Han kunde ej tänka sig Carmen falsk. Hvarje drag, hvarje rörelse hos henne var så kysk, så ren, att han ännu aldrig träffat en kvinna så oskuldsfull — till det yttre. Hennes inre var honom ännu delvis förborgadt.

Och om hon värkligen älskade honom med den första ljufva kärlekens hela glöd! Hvad skulle det bli af deras kärlek. Han kunde ju ej gifta sig. Sin släkt hemma brydde han sig ej om. De förnäme uslingarne, som rynkat på näsan, då han beslutat sig att bli artist, de skulle gärna få gräma ihjäl sig öfver, att han gifte sig med en borgarflicka! Hvars bror stod bakom disken! Ha ha ha! . . .

Han skrattade vid tanken på deras miner. Nej, det var ej det! Det var ekonomin, som alltid var i vägen. Han kunde ju nätt och jämt draga sig fram ensam på sin konst, men henne och kanske barn . . .

Han stampade i marken af förtrytelse! Att vara född aristokrat och ej ega en sous.

Vidriga, hånande öde . . . Att ta henne till älskarinna blott, som han sett kamraterna i Paris göra! „Fy fan Valdemar!“

Han spratt till, när han hörde det svenska kraftuttrycket, gånget ur hans egen mun, återskaka från husväggarne. „Fy fan,“ ljöd det från alla håll!

Smutsa denna oskuld, ingjuta den första kärlekens förrädiska gift i denna unga själ, i denna täcka varelse, som tyktes liksom utstrålande idel kyskhet! Och sedan öfverge henne! . . .

Han ryste! Nej, förr då kasta sig från bröstvärnet där borta ned på stenkajen. Då vore det slut. Slut för alltid, slut med alt elände . . . men också med all fröjd. Hvad komme det sedan? . . .

Han ryste till än en gång. Natlluften blef kylig. Han svepte rocken tätare ikring sig och skyndade hem med hastiga steg.

* * *

De råkades ej så sällan de följande dagarne. Carmen hade lyckats föra sin bror bakom ljuset med afseende på deras möten. Han hade börjat ana oråd, men lugnades åter af systemens försäkringar.

Carmen hade yttrat en önskan, att någon gång se Valdemar måla. Hon hade helt naiva och mycket dunkla föreställningar om konsten. Valdemar frågade, om hon kanske ville sitta modell för honom. Det viste hon ej, hvad det var. Sedan Valdemar sökt klargöra för henne, att det blott bestod i att sitta stilla, medan han målade af henne, tyktes hon förstå:

— Sitta stilla? Ja, det skulle jag väl kunna?

De kommo öfverens om, att hon skulle komma upp dagen därpå, som var en söndag. Valdemar skaffade hem litet frukt och en flaskas godt vin, och försökte göra rummet så snygt, som omständigheterna medgafvo.

Vid tvåtiden på middagen knackade det på hans dörr. Han öppnade, och där stod hon i en natt, hvit klädning och en förtjusande liten hatt på det svarta håret. Hon såg sig förvånad ikring på föremålen i rummet, allt så främmande för henne. Skisserna på väggarna väckte hennes undran. Hon ville veta, hvad allt förestälde, hvarför det såg så suddigt ut o. s. v.

Ett stort ofullbordadt porträtt af en känd sångerska väckte särskildt hennes nyfikenhet. Hon var ej riktigt nöjd med Valdemars förklaring och föreföll nästan svartsjuk på den kvinna, hvilkens bild tyktes uppta hedersplatsen i hennes älskares rum.

Valdemar lät henne sätta sig på en stol med ryggen mot taflan och bjöd henne några frukter. Nej tack, hon ville ej ha'. Han slog i något vin i en arabisk kopp — glas fans ej — och bjöd henne med en skämtsam ursäkt. Det tyktes mildra hennes förstämning, och när han draperade en mantilla, som hon medfört, på hennes hufvud och visade henne, hur hon tog sig ut i en handspegel, blef hon förtjust.

Han plaserade henne i möjligast fördelaktig dager och började arbeta. Det gick med fart. Ansiktets linjer voro så harmoniska, och hela uttrycket så förtjusande, att han tyckte sig aldrig haft en intressantare modell. De

tego båda, han upptagen af sitt arbete, hon djupsinnigt betraktande en tafla.

Plötsligt brast hon ut i ett klingande skratt. Han såg upp från duken, förvånad öfver denna plötsliga munterhet. Hon lutade sig bakåt i stolen och bara skrattade, skrattade så hjärtligt en sextonåring kan skratta, skrattade så tårararne kommo henne i ögonen, skrattade, så att hon måste hålla i sig för att ej välta ikull stolen, där hon satt.

Det förargade honom till sist, detta eviga skrattande åt något, han ej begrep, och i allvarlig ton frågade han hvad det var.

— Åh, du . . . ha, . . . ha ha! . . .

Och så skrattade hon igen. Det var således åt honom, hon skrattade! Han blef nästan ond. Tonen skärptes, när han bad henne höra upp med sitt skratt och säga, hvad det då äntligen var.

Hon tystnade tvärt och såg upp på honom med en skygg blick.

— Blef du ond, Valdemar? Hon reste sig och tog honom våldsamt om halsen, så han måste svänga undan paletten, han höll i hand, för att ej fläcka ned hennes klädning.

— Säg, Valdemar! Inte blef du ond på din Carmen? Men du såg så lustig ut, där du stod med rynkade ögonbryn och gjorde grimaser, medan du målade. Hon slöt med en häftig kyss. Och så flög hon tillbaka till sin stol igen och satte sig orörlig i sin förra ställning.

Han måste le åt hennes barnsligheter och var helt försonad igen. — Han målade raskt en god stund och hon satt orörlig, stilla och tyst. Blott då och då bad han henne böja

hufvudet framåt, flytta sig undan solen, som började skina in, eller något sådant.

Det knackade på dörren. Båda foro upp och Carmen rodnade, som hade hon blifvit ertappad med något brottsligt. Valdemar gick till dörren och frågade hvem det var.

— Det är jag, ljud det därutifrån med Georgs röst och på svenska.

— Jag kan ej släppa in dig, svarade Valdemar likaledes på sitt modersmål. Jag målar . . . Jag har en modell, så du kan omöjligt få komma in!

— Jaså, adjö!

De hörde hur han gick sin väg. Carmen frågade, hvad han sagt på det underliga språket, som hon ej förstod. Valdemar hörde ej på hennes fråga, han såg och såg ut, förargad öfver, att han ej kunnat släppa in vännen, öfver att han kommit så olägligt, och öfver, att hon just skulle vara där.

Carmen blef rädd, att hon hindrat honom i något angeläget. Hon kände med kvinnans fina takt, att hon var orsaken till Valdemars misstämning, och frågade än en gång skygt, hvad det varit han velat.

Valdemar vände sig hastigt om.

— Det var ingenting.

Han sökte jaga bort tankarne med ifrigare arbete, men det lyckades ej. Det hvilade något tryckt öfver det lilla rummet. Båda kände det, men ingen förmådde lyfta tyngden, som hvilade öfver dem.

Efter en stund steg Carmen upp. Hon måste gå, sade hon. Valdemar gjorde ett svagt försök att hålla henne kvar. Hon skulle väl åtminstone se på sitt porträtt. Hon gaf

det ett flyktigt ögonkast, tydligen ej nöjd med arbetet, och så gick hon.

Hon kom igen flere gånger. De följande „sittningarna“ blefvo ej störda af några obehöriga. De längtade båda efter dessa trefliga små stunder, men taflan avancerade ej synnerligen. Valdemar ändrade och rättade och ändrade igen och tyckte aldrig det blef som han ville ha det.

En dag när Carmen kom upp, låg Valdemar utsträkt på sin säng och reste sig ej ens vid hennes inträde i rummet. Hon såg förskräckt på hans bleka ansikte och frågade, om han ej mådde väl.

Han hade bara ondt i hufvudet och frös i hela kroppen, men det ginge väl öfver. Han kunde emellertid ej arbeta, utan bad henne komma igen en annan dag. Hon ville dock ej gå sin väg, utan satte sig på en stol bredvid sängen.

Hon pysslade om honom på allt sätt, gick efter en sifon för att släcka hans brännande törst och öfvertalte honom att gå och tala med en läkare. Hon satt länge kvar och gick först när Valdemar skulle gå ut för att, som han sade, söka en läkare.

Friska luften kryade upp honom något, så att han trodde sig kunna undvara „doktorernas plåstrande“, som han sade åt vännerna. Så gick det en vecka, då han endast låg och frös och var olustig trots den redan ganska starka värmen i april.

En morgon saknades han i pensionen. Det hade händt förut, att han ej kommit till måltiden, men efter hans tillstånd de föregående

dagarne fann Georg det rådligast att besöka honom.

Vännen fann Valdemar i full feber och ännu liggande kvar i sin säng. Han skyndade att söka upp en läkare, som lofvade komma något senare. Han gick tillbaka till Valdemar, och när han kom upp i hans rum, häpnade han vid att finna Carmen där.

Han hade aldrig förr träffat henne, men viste hvem hon var. Hon gjorde tecken åt honom att vara tyst. Valdemar sof. Han såg sig förvånad om i rummet. Carmen hade snyggat upp det, så godt sig göra lät, medan den sjuke sof.

De gingo ut på altanen på andra sidan förstugan, Carmen och Georg. Hon var mycket förlägen i början, men återvann snart sitt otvungna sätt, när hon märkte den unge mannens aktningsvärda bemötande mot henne. Han sade henne, att han viste, hvem hon var, och att han kände hennes förhållande till Valdemar.

Hon gick efter en stund för att ej vara närvarande när doktorn kom, sedan hon först fått löfte om att få höra, hvad denne sade. Hon skulle passa på nere i porten åt bakgatan, den väg hon alltid brukade använda, för att ej hennes bror skulle få reda på hennes besök hos Valdemar.

Vid läkarens ankomst blef Valdemar först förargad öfver, hvad han tyckte vara ett onödigt pjunk, och han envisades med att endast tala svenska, så att Georg fick tjänstgöra som tolk. Läkaren var en hyggelig karl med ett godt sätt, så att han nästan vann Valdemars sympati. Hans utslag löd på — tyfus. De

kommo öfverens, han och Georg, att den sjuke borde transporters till sjukhuset.

Morgonen därpå stod Carmen med klappande hjärta i sitt fönster och åsåg, hur hennes älskade stufvades in i en droska, som sedan med rask fart rullade bort. Det kändes, som gingo vagnens hjul öfver hennes bröst och klämde hop det, och rasslandet mot gatan lät som rasslandet af kedjor i hennes öron. Hon hade aldrig varit på ett sjukhus och förestälde sig det som ett slags fängelse. Georg hade visserligen sagt henne att det ej var så farligt, att man hade det rätt bra på sjukhuset borta i Musthapha, men ändå kunde hon ej få bort tanken på fängelset.

Han hade sagt, att hon skulle besöka honom, om doktorn tillät det, men det hade blott skrämt henne, det att visa sig bland främmande, som då skulle få veta om deras förhållande.

Det var en ryslig dag för Carmen. Hon skulle på aftonen möta Valdemars vän för att få veta, hur han hade det därborta. Hela dagen gick hon i ett slags dvala och tänkte blott på en sak, på sjukhuset och honom, som nu låg där och pinades.

* * *

Carmen gick som i en dvala hela den följande tiden. Hon skötte sina sysslor mekaniskt, och satt, när hon var fri från dem, i timmar vid sitt fönster och stirrade ut. Hennes bror kunde ej undgå att märka hennes förändrade sätt och ansatte henne med frågor. Men hon svarade alltid undvikande. Han förstod nog, att det var kärlek med i spelet, men

då han ej kunde förmå henne att yppa sin hemlighet, lät han henne till sist behålla för sig själf, hvad hon tydligen ej ville delgifva andra. Han ansåg henne gammal nog att svara för sina egna angelägenheter.

Hon hade, alt sedan Valdemar fördes bort, ej hört det minsta om honom. Georg hade ej, som han lofvat, kommit för att meddela henne hans tillstånd. Och hade han värkligen kommit, hade hon åtminstone ej sett honom, och hon viste, att han ej skulle förråda henne för brodern. Hon hade flere gånger tänkt gå ut till sjukhuset för att försöka träffa honom, men hade alltid hållits tillbaka af en viss rädsla för det okända stället och de personer, hon möjligtvis skulle behöfva fråga för att få reda på honom.

På söndagen skulle hennes bror som vanligt göra en promenad med några vänner och frågade, om hon ville följa med. Hon gaf ett afböjande svar och lät honom gå. Han sade sig ej skola komma hem förrän ganska sent.

Hon hade således en hel dag för sig själf utan sysselsättning. Det kom för henne ett oemotståndligt begär att försöka träffa sin älskare. Hon besegrade alla blyghetens invändningar och gaf sig iväg ensam den långa vägen.

Nere i stora staden vimlade gatorna af folk, som flanerade i det varma solljuset, skrattande och pratande af hjärtans lust, fria från arbete. De flesta tyktes ha samma mål som hon. Strömmen af söndagsklädda rörde sig långsamt framåt Rue de Constantine framåt mot Mustapha, där sjukhuset låg. Ekipager och åkardroskor, „trams“ och „corricolos“

(små omnibussar) kilade i kapp med hvarandra, fulla af folk, alla åt samma håll; alla de „trams,“ hon mötte, voro nästan toma. Skulle de alla till sjukhuset? . . .

Där lyste ett stort, rött plakat på en vägg, och orden „Cours Hippique“ i jättehöga bokstäfver minde henne om, att i dag skulle årets stora kapplöpning ega rum. Det var därför de hade så brådt, dessa stojande fransmän i eleganta sommarkostymer, dessa damer i ljusa toaletter och granna parasoller, dessa cigarett-rökande spanjorer i sammetsblusar och röda gördlar, dessa zuaver med chechian på nacken, dessa araber i granna dräkter och mohresker i hvita slöjor, alla glada och muntra, alla skratande och pratande med försmaken af dagens folknöje lysande ur blixtrande ögon.

Hvad det skar i henne, all denna glädje; hvilken förfärande motsats mot hennes egen gnagande oro och outhärdliga ängslan, som kastade henne mellan fruktan och hopp, en förfärlig lek med ett stackars blödande kvinnohjärta. De skyndade sig för att hinna njuta länge, så mycket som möjligt, hon ilade fram som piskad af demoner för att slippa undan sin ängslan och kanske möta en ännu förfärligare smärta — om han kanske ej längre andades, han som var hennes lif, hennes alt.

Hon hade velat ha vingar för att kunna flyga fram. Om hon endast kunnat kasta sig upp i någon af dessa vagnar, som jagade hvarandra under rop och skrik och smattrande piskklatschar från kuskarne. Men de voro fulla, så proppfulla de kunde bli, så man stod på fotstegen, och de magra hästarne måste

spänna sina sista krafter för att släppa fram denna människolast i en trög galopp.

Dammet hvirflade upp från alla dessa hjul och fötter och trängde in i hennes ögon och mun, in i hvarje por, men hon kände det ej. Hon ilade framåt utan att akta på knuffningar och ovett, ibland riskerande lif och läm bland alla dessa vagnar för att komma om någon tät grupp folk, som tog upp hela trottoarens bredd.

Äntligen var hon i Mustapha. Men hvar fans sjukhuset? En kvinna bland hopen, som stod i en dörr med ett barn på armen och liknöjdt betraktade folkmassan, pekade framåt gatan.

— Långt bort, långt, mycket långt och så till höger.

— Långt bort, ljud det i Carmens öron medan hon skyndade framåt uppför en lång backe, som gatan bildade, och så ned i en sänkning på andra sidan och så uppåt ännu en bit. Här måste hon åter fråga, villrådig om vägen. Hon såg redan slutningen framför sig och där nedanför blott en liten bit till Champs de Maneuvre, där folkströmmen tyktes mynna ut som i ett stort haf af människor.

En hygglig gammal spanjor, som stod med armarne i kors och cigaretten i mungipan, njutande mer af solen och värmen än af det lifliga skådespelet omkring honom, visade henne vägen. Han följde henne till och med ett stycke in på den tvärgata, som för rätt fram till porten af „L'hôpital civil de Mustapha“.

Hon var således vid målet. Den där stora omålade träporten därborta, det var då dit hon

skulle. På andra sidan om den var det han skulle finnas. Där låg han kanske redan, kall och blek eller måhända i feberyrsel, omedveten om alt och äfven om henne.

Hon gick in genom en liten öppning i staketet på sidan om porten, framåt en liten gång, omgifven af höga häckar, där de besökande passerade för att visiteteras. En sträf gumma satt utanför portvakthuset och pratade med en ung man i hvit skjorta, blå linnebyxor och en bred röd gördel. Carmen vände sig till gumman och frågade blygt, om det var tillåtet att komma in.

Ja, visst var det det, bara hon ej hade några otillättna saker med sig.

Nej. Carmen hade ingenting. Men — hon rodnade förlägen — hon ville gärna veta, hur hon skulle få reda på den hon sökte.

— Hvem vill ni träffa, mademoiselle?

Hon viste ej Valdemars namn, men hon beskref honom som en ung svensk, som hade feber och kommit dit i tisdags morse.

— Ah, han! Jo han ligger i Salle Pasteur! föll den unge mannen i de franska färgerna in. Jag skall föra er dit, mademoiselle!

De gingo ut ur skuggan vid portvaktens och tvärs öfver en sandad gård. Carmen såg som i en dimma det stora, soliga sandhafvet och där bortom en lång rad träd med blomgrupper mellan och på bägge sidor små nätta gulrappade envåningshus med jättehöga fönster.

Hennes följeslagare omtalade under vägen, att han vore sjukvaktare i Salle Pasteur och skötte just „monsieur Suédois“, som han kallade Valdemar. Han vore alt illa däran, tyfus, febern uppe på 41° ibland, i dag var det bara

39. Där borta, det tredje huset i ordningen, där var det.

Utanför gafveln, som vette mot sandgängen, sutto några män i en rad och pratade och rökte. Somliga buro sjukhusets fula, grå kappa och benkläder och en hvit nattmössa på hufvudet, andra sutto i egna kläder, mest fransmän och en och annan arab i lång, hvit kandoura. De sågo bleka och magra ut allesamman, och tittade på henne med mattglänsande, sjukliga ögon.

Hon väntade i förstugan, medan sjukvaktaren gick in i ett rum till höger. Det var där han låg. Dörrarne stodo öppna till den stora gemensamma sjuksalen, där sängarne stodo i två långa rader på stengolfvet. Där var ej mycket folk. Några män och kvinnor, som voro på besök som hon, sutto kring sängarne, där de sjuke lågo, bleka och utmärglade. Det var så tyst och dystert där inne i det skumma rummet med dess för värmen och solljuset väl tillslutna fönsterluckor. Blott en och annan hostning och ett sakta hviskan- de gaf tillkänna, att de lefde dessa bleka var- relser. Och så deras stora ögon, som matt riktades mot henne, i sjuklig nyfikenhet för alt, som minde om den friska, glada värld, som stängt sina portar för dem.

Sjukvaktaren kom ut efter en liten stund och bad henne gå in, och så stängde han dörren efter henne. Hon stod i ett ganska stort, högt och luftigt rum, med ofantliga fönster, af hvilka ett stod öppet, så man kunde se långt bort mot Fort l'empereur, som tronade majestätiskt på toppen af ett grönklädt bärg. Rummet var enkelt möbleradt med två sängar,

ett på
några
Hä
väl in
hans v
ansikte
den fö
kindern
fätt väx
utseend
En
utseend
De blick
henne,
öfver s
hans m
blicken
te henn
De
sig upp
hålland
en anst
kades e
hals för
nom att ta
halsen o
några ord,
let fortgick
från hans
henne, som
i sin själ.
ste vid dess
ända, som k
som fönstret.
Sjukvakt
som måste gå

ett par bord, några stolar och på stengolfvet några små mattor.

Här i denna höga järnsäng låg Waldemar väl insvept. Hon förskräktes vid åsynen af hans vanställda anlete. På dessa få dagar hade ansiktet svält upp till onaturlig storlek, och den förr så väl formade hakan och de friska kinderna voro fulla af skäggborst, som fritt fått växa ut och gaf den sjuke ett nästan vildt utseende.

Endast ögonen hade bibehållit sitt forna utseende, de voro kanske endast något vidgade. De blickade så bedjande, så kärleksfullt mot henne, att hon skyndade fram och kastade sig öfver sin älskare. Hon kyste hans panna, hans mun och låg så i en stilla omfamning med blicken i hans ögon, medan han sakta smekte hennes hufvud med sina händer.

De lågo så tysta en stund. Så reste hon sig upp för att bättre kunna betrakta honom hållande hans hand i sina båda. Han gjorde en ansträngning för att kunna tala, men lyckades ej. Han log matt och pekade på sin hals för att ge tillkänna, att den hindrade honom att tala. Han gjorde några försök att klara halsen och lyckades till slut att kunna tala några ord, men så var det slut igen. Samtalet fortgick likväl med tecken och nickningar från hans sida. Han tog ej sina blickar från henne, som ville han prägla in hennes gestalt i sin själ. Hon såg sig om i rummet och ryste vid dess kalla, känslolösa utseende. Det ända, som kunde värma ögat, var utsikten genom fönstret.

Sjukvaktaren kom in och sade henne, att hon måste gå snart. Tiden för de främmande

att aflägsna sig vore snart inne. Han lämnade dem åter ensamma.

Det var ett hjärtslitande afsked. Valdemar förmådde ej yttra mer än de två orden: „farväl Carmen!“

Hon kyste honom upprepade gånger med den förfärliga aningen inom sig, att det var sista gången. Ingendera sade det, men båda kände inom sig, att de ej mer skulle se hvarann.

Carmen gjorde våld på sig för att hindra tårarne att bryta fram, när hon sist lämnade rummet. Hon tackade sjukvaktaren med en flyktig blick och skyndade sig att komma ut, så fort som möjligt. När hon väl lämnat den stora porten bakom sig, sveko krafterna henne. Hon brast ut i häjdlös gråt. Tårarne strömmade utan återhåll, och utan att hon ens försökte torka af dem.

Hon måste stöda sig mot ett knotigt mullbärsträd, som stod där, för att ej sjunka ned på den dammiga vägen. Så stod hon länge och snyftade. Hon hörde hur man passerade förbi henne, hur en och annan stannade, men hon såg ej upp — och de gingo vidare.

Hon lyckades äntligen återfå sin själfbehärskning och skyndade framåt. Vid Rue Constantin hoppade hon upp i en tram, som raskt förde henne till staden.

* * *

Carmen hade fått den förfärliga underrättelsen om Waldemars död. Hon hade läst det i „l'Akbahr,“ som hennes bror köpt en afton. Det hade varit ett gräsligt slag. Hon hade ju anat det länge, alt sedan sitt besök på sjukhu-

set, de
kändes
gråtit
att anf
Hon m
den tyr
Ho
stod, o
för hur
hela he

„S

Svenska

Så
dock b
som för
ej stodo
om de
fattas af
Hon
in i porte
Waldemar
dat dit öf
hade sett
sagt, att
han så vä
åter gråtit,
få tala med
var ju näs
men minnet

set, det enda där, det sista i lifvet. Och ändå kändes det så förfärligt. Hon hade gråtit, gråtit länge i ensamheten . . . hon hade ingen att anförtro sig åt, att meddela sin smärta till. Hon måste bära den ensam, den tunga bördan, den tyngsta af alla. Och hon bar den.

Hon hade gömt tidningsnumret, där det stod, och satt nu och läste i det, läste om dem för hundra gången de ord, som innehöll hela hennes lifs smärta.

„Sveriges och Norges Generalkonsul
och vice Konsul,

Svenskar och Norrmän, som vistas i Alger
tillkännagifva,

att deras landsman, artisten

Waldemar K . . . . .

afled i Alger den 4 Maj 188*.“

Så lydde det. Det var kort och kunde dock berättas om så mycken smärta för dem, som förstod att fylla tomrummen med ord, som ej stodo där, ord, som blott få anade, och som om de ock stått där, knapt skulle rätt uppfattas af många.

Hon hade en dag strax efter sett Georg gå in i porten midt emot, och anande, att det var Waldemars rum besöket gälde, hade hon skyndat dit öfver och träffat honom däruppe. Han hade sett förskräckt ut, när hon kom in, och sagt, att hon vore förfärligt blek. Så hade han så vänligt sökt trösta henne. Hon hade åter gråtit, men det hade känts så skönt att få tala med honom, som känt Waldemar. Han var ju nästan främmande för henne vännen, men minnet af den gemensamma känslan, vän-

skap å hans och kärlek å hennes sida — olika grader af samma känsla —, hade närmat dem till hvarann.

Hon hade då fått veta, att han skulle begrafvas först i dag. Hon hade ej tänkt gå ut för att se den älskades lik föras till sin sista bädd, den svarta hämska grafven, där hon redan sett sin far sänkas ned. Hon var liten då, men hon mindes det väl.

Hon kunde ej härda ut längre. Hon måste ut. Skyndsamt klädde hon sig och gick ned. Där funnos ej många på gatan: det var vid middagstid och ganska varmt. Hon tog vägen uppåt och så af in på Boulevard de Gambetta och gick dess trappor ned in under Rue de la Lyres arkader och så öfver Domkyrkplatsen. Där någonstädes måste liktåget passera. Hon gick långsamt fram Rue Bab-el-Oran ända till dess slut. Där vände hon och gick tillbaka igen . . .

Det måste vara därborta de komma. Hon såg hur folket lyfte på hatten för något, som måste vara ett liktåg. Hon tykte sig långt bort förnimma en svag klockringning. Där kommo de. Men . . . hvad är detta? Inga korgossar gå förut, ingen sång. Blott en enkel, svart kista, buren af några män, och så en hand full herrar i svarta kläder efter.

Hon kände igen Georg bland dem. Det var således intet tvifvel. Där låg han nu, där under det svarta, hämska stycke trä, som girigt dolde honom för henne. Hon stirrade med torra ögon på den lilla processionen. Hon hade gråtit ut. Där funnos ej tårar mer i dessa stackars ögon.

Men hvarför funnos ej korgossarne? Det

kom åter för henne. Ah! Det slog henne som en blix. Han var ju protestant, en kättare. Han skulle bli fördömd . . .

Hon måste hålla sig för att ej falla. Hennes fingrar grepo krampaktigt fast i en afsats på den stora fyrkantiga pelare, som bar upp arkaden. Hon kände ej att hennes hand sargades af den skrofliga ytan. Hon såg ej att processjonen redan var förbi. Alt var svart. Hon såg, hon hörde endast ett: Han var en kättare . . . han blir fördömd . . .

Hon satte sig åter i gång hemåt. Men utanför katredalen stannade hon. Och så gick hon upp för dess långa trappor, in genom den höga, granna porten, fram till det lilla koret till höger, där den heliga moderns bild står, belyst af skenet från några vaxljus.

Hon föll på knä på det kalla stengolfvet och såg upp på den illa snidade träfiguren med dess granna målning, som här och där fallit bort. Och hon bad till den. Hon såg i den groteska bilden det mildaste och ljufvaste gudaväsen, människan i sin fantasi skapat sig. Hon såg en kvinna som hon själf, en moder med sitt barn, omstrålad af den himmelska kärlekens oändligt milda ljus.

Och hon bad till denna kärlekens symbol. Hon bad för honom, som hon älskat och älskade ännu i döden. Hon bad att han, hennes kärlek, hennes lif måtte få den salighet hon själf hoppades, att hon, heliga Guds moder, måtte förena sig med henne i böner till den gode Guden, i böner för honom, kättaren. Han var en kättare, men han hade dock älskat . . . älskat så, som endast en ren själ kan älska . . . .

Tvårs öfver gatan.

Hon kände sig lättare efter bönen. Hon steg upp, doppade sina fingrar i vigvattenskärlet, och gick ut. Hon stod en stund stilla på trappan. Hon tyckte alt fått ett annat utseende; det låg liksom ett skimmer af frid och af allvar öfver alt.

Hon såg världen med andra ögon. Hon var ej längre ett barn . . . Hon hade blifvit en kvinna och hon hade en sorg, en hemlighet att bära på, att vakta för andras blickar.

Och hon gick ned för trappan och in bland människohopen, där hon snart försvann, som ett spån försvinner i brusande forsar.

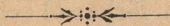
Hur
den? I
tretton:
bli så all
stå något
tai mycke
kallas är
Om ja
kan jag a
het säga h
ket om att
att förrätta
nes sängke
rälädor, so
ning. De

Min första kärlek.

Af

Emilia Pardo-Bozón.

(Öfversättning från spanskan.)

Hur gammal kunde jag vara vid den tiden? Elfva eller tolf år? Jag var säkert tretton: ty dessförinnan är det för tidigt att bli så allvarsamt kär; men jag vågar icke påstå något bestämdt, ty i södern vaknar hjärtat mycket tidigt, om nu den muskel, som så kallas är skulden till dylika dumheter.

Om jag inte riktigt kommer ihåg, *när*, så kan jag åtminstone med fullkomlig noggrannhet säga *huru* min kärlek började. Ja tyckte mycket om att — sedan min faster gått i kyrkan för att förrätta sin aftonandakt, — slinka in i hennes sängkammare och leta igenom hennes byråådor, som hon höll i en beundransvärd ordning. Dessa lådor voro för mig ett riktigt

museum: jag träffade där alltid på någon gammal raritet, som spred en gammaldags fin lukt, doften från solfjädrarne af sandelträ, som lågo där och parfymerade linnet. Näldynor af urblekt siden, stickade halfvantar insvepta i silkespapper, små taflof föreställande hälgon, syster, en broderad, blå sammetsväska, en rosenkrans af ambra och silfver tittade fram där och där; jag tog fram och såg på dem och lade dem tillbaka på deras platser. Men en dag — jag mins det som om det varit i går — såg jag ett förgylt föremål glänsa i ett hörn af den öfversta lådan under ett gammalmodigt spetskrås . . . Jag stack ned handen, skrynklade ofrivilligt till spetsarne och drog fram ett porträtt, ett miniatyrporträtt af elfben, som kunde vara tre tum högt, med ram af guld.

Jag stod som förhäxad och betraktade det. En solstråle gled in genom fönsterrutan och träffade den förföriska bilden, som tyktes vilja lösgöra sig från den mörka bakgrunden och komma emot mig. Det var en förtjusande skön varelse, sådan som jag aldrig skådat annat än i mina ynglingadrömmar, då manbarhetsperiodens första skakningar, när aftonen kom, hos mig väkte en obestämd sorgsenhet och en oändlig längtan. Damen, som porträttet förestälde, kunde väl vara omkring tjugo år eller något mera, det var icke en oskuldsfull ungdom, en halfutsprucken rosenknopp, utan en kvinna, som redan strålade i sin fulla glans. Hon hade ovalt, men icke mycket långt ansikte, röda, halföppna och leende läppar, halfslutna smäktande ögon och i hakan en grop, som tyktes intrykt af Kupidos skälmska fin-

ger.
och b
och e
malmo
nacke
halse
fin o
kan i
dre b
dåtid
tidens
re, ty
en ära
icke
allvar
nu fö
dan d
hon s
midja
hon l
gas, s
förarg
ringla
den si
samma
värdiga
Då jag
ty strän
den höll
Änn
verväldi
miniatyr
tagen ja
kande p
föret set
i illustre

ger. Hennes hår var ordnat på ett ovanligt och behagligt sätt: rika lockar vid tinningarna och en korg af flätor på hjässan. Detta gammalmodiga sätt att bära håret, som lämnade nacken fri, visade den mjuka mjällhvita halsen, där hakans grop upprepades mera fin och ljuf. Hvad dräkten angår . . . . Jag kan inte afgöra, om våra farmödrar voro mindre blyga än vår tids kvinnor äro, eller om dåtidens biktfäder voro mera efterlätna än nutidens; men jag är böjd för att antaga det senare, ty för en sjuttio år sedan satte kvinnorna en ära i att vara gudfruktiga kristna, och voro icke ohörsamma mot sina biktfäder i en så allvarlig sak. Hvad som är säkert är, att om nu för tiden en dam skulle visa sig i en sådan dräkt, som den damporättet förestälde, hon skulle förorsaka ett upplopp; ty altifrån midjan (som började nästan vid armhålan) var hon blott beslöjad af en lätt, genomskinlig gas, som snarare visade än dolde två snöhvita förargelseklippor, mellan hvilka ett pärlband ringlade sig, efter att förut hafva hvilat på den silkeslena barmens glänsande yta. Med samma oblyghet visade sig de runda armarna, värdiga en Juno, med fint mäjslade händer . . . Då jag säger händer, är det icke fullt riktigt, ty strängt taget såg man blott en hand, och den höll en liten fin näsduk.

Ännu i dag är jag förvånad öfver det öfvervældigande intryck, som betraktandet af detta miniatyrporträtt gjorde på mig, och huru betagen jag stod, med hämmad andedräkt, slutande porträttet med ögonen. Jag hade redan förut sett taflor som förestälde sköna kvinnor; i illustrerade tidningar, på matsalens mytolo-

giska träsnitt, på taflorna i boddönstren hände det ofta, att en vacker linie, en fin, harmonisk rundning fängslade mina brådmogna artistiska blickar, men den miniatyrmålning, jag påträffat i fasters låda föreföll mig utom sin stora skönhet hafva en fläkt af verkligt lif, man såg att den icke var ett verk af en målares fantasi, utan en bild af en verklig, lifslevande person af kött och blod. Den rika, saftiga koloriten lät en under den mjälla huden ana det varma blodet; läpparne öppnade sig för att visa tändernas glänsande emalj; och för att göra illusionen fullständig, var den omgifven af en ram af kastanjebrunt, vågigt och silkeslent naturligt hår, som växt på originalets hufvud. Som sagdt: detta var mera än en bild, det var en afspeglung af en levande person, från hvilken endast en glasmur skilde mig . . . Jag lade handen på porträttet, jag värmdes det med min andedräkt, och det föreföll mig, som om den hemlighetsfulla gudomlighetens värme meddelat sig åt mina läppar och cirkulerat i mina ådror. Just som jag höll på med detta, hörde jag steg i korridoren. Det var min faster, som kom tillbaka från kyrkan. Jag hörde hennes astmatiska hosta och hennes giktsjuka fötters släpande steg. Jag hann endast lägga in porträttet i lådan, stänga denna och luta mig i fönstret med likgiltig och oskyldig min.

Faster kom in och snöt sig hårdt, ty kölden i kyrkan hade förvärrat hennes redan kroniska katarr. Då hon fick se mig, lifvades hennes rödkantade ögon, och i det hon med sin torra hand vänligt klappade mig på kinden, frågade hon mig, om jag som vanligt varit och rört om i hennes lådor.

Sedan tillade hon skälmskt leende:

— Vänta bara, du skall få något riktigt godt.

Och hon tog upp ur sin rymliga ficka en strut, och ur struten tre eller fyra hopklibbade gummikarameller, som väkte äckel hos mig.

Fasters utseende var just icke egnadt att locka en att öppna munnen och äta hennes namnam; gamla, bristfälliga tänder, matta ögon, antydningar till mustascher eller borst ofvanför den insjunkna munnen, några smutsgrå hårtestar öfver de gula tinningarna, en tre finger bred bena, en hals så skrynklig och slapp som en påfogelskam . . . Nog af, jag tog icke karamellerna. En känsla af harm, en manlig protest reste sig inom mig, och jag förklarade bestämdt:

— Nej jag vill inte ha dem.

— Vill du inte? Det var märkvärdigt!

Du som är så begifven på allt som är godt!

— Jag är ingen barnunge, utropade jag sträckande på mig och höjande mig på tåspetsarne — jag tycker inte om snask. Faster såg på mig halft vänligt, halft ironiskt, och slutligen kunde hon icke motstå den löjligen jag gjorde, utan brast ut i skratt, hvarigenom hennes kinders förskräckliga anaomi blef synlig. Hon skrattade så godt, att hakan och näsan kyste hvarandra, döljande läpparne och visade två rynkor, eller rättare tvänne djupa fåror och mer än ett dussin veck på kinderna och ögonlocken; på samma gång skakades hufvudet och magen af skratt, tils detta slutligen afbröts af hosta, och gumman ofrivilligt stänkte en dusch af saliv i ansiktet på mig. Förödmjukad och upptyld af äckel flydde jag

därifrån och stannade icke förrän i min mors rum, där jag tvättade mig med tvål och vatten och började tänka på damen, som porträttet föreställde.

Och sedan den stunden kunde jag icke taga mina tankar från henne. Så fort fastern gick ut, smög jag mig in i hennes rum, öppnade lådan, tog fram porträttet och betraktade det med hänryckning. Då jag såg på henne länge inbillade jag mig, att hennes halfslutna ögon i ögonlockens vällustiga halfskugga fästade sig på mina, och att hennes hvita barm andades tungt. Jag blygdes slutligen för att kyssa henne, emedan jag inbillade mig att hon harmades öfver min djärfhet, och jag tryckte henne endast till mitt hjärta, eller närmade mitt ansikte till henne. Innan jag gick in i fasters rum, och öppnade den efterlängtdade lådan, tvättade och kammade jag mig och gjorde mig fin, såsom jag sedan sett man plägar göra, innan man skyndar till ett kärleksmöte.

Det hände ofta, att jag på gatan träffade andra jämnåriga pojkar, som redan hade fäst mör, och hvilka helt stolt visade mig bref, porträtt och blommor, så frågade mig om inte jag också skulle skaffa mig en flicka att brefväxla med.

En känsla af oförklarlig blygsel band min tunga och jag svarade dem endast med ett hämlighetsfullt och högdraget leende.

Då de frågade mig, hvad jag tyckte om deras små damers skönhet, rykte jag på axlarna och kallade dem föraktligt „ena fula stycken.“

En söndag hände sig, att jag var och lekte hos mina små kusiner, som onekligen voro ganska söta, och af hvilka den älsta ännu icke

fylt femton år. Vi voro ifrigt sysselsatta med att se på ett stereoskop, då plötsligt den yngsta af dem, på sin höjd tolf vårar gammal, förstulet fattade min hand och helt upprörd och eldröd i ansiktet hviskade: „Här har du.“

I detsamma kände jag något mjukt och friskt stickas i handen på mig och såg, att det var en rosenknopp med gröna blad. Hon gick leende ifrån mig och såg på mig från sidan; men med en puritanism, värdig den kyske Josef, ropade jag i min tur: „här har du . . .“

Och jag kastade rosenknoppen i ansiktet på henne, en oartighet, som gjorde henne ledsen och trumpen mot mig hela kvällen, och som hon ännu i dag, då hon är gift och har tre barn, icke har förlåtit mig.

Som de två eller tre timmar faster under förmiddagen tillbragte i kyrkan, syntes mig alt för kort tid för att beundra det magiska porträttet, beslöt jag slutligen att behålla det i fickan, och gick hela dagen och dolde mig för folk, aldeles som om jag hade begått ett brott. Det föreföll mig, som om porträttet från sitt fängelse såg alla mina handlingar, och jag kom till den ytterliga löjligheten, att om jag ville leta efter en loppa, draga på mig en strumpa eller göra något annat, som var mindre öfverensstämmande med idealismen i min rena kärlek, jag tog fram porträttet, lade det i förvar på ett säkert ställe, och först sedan ansåg mig fritt kunna göra hvad jag behöfde. Med ett ord, så snart jag hade begått stölden, hade jag ingen ro. Om nätterna gömde jag det under kudden och somnade i försvarsställning. Porträttet låg närmast vägen, jag utåt rummet och vaknade oupphörligt

af fruktan att man skulle komma och taga ifrån mig min skatt. Slutligen tog jag fram det och stack det mellan skjortan och kroppen och öfver vänstra bröstvärtan, där man dagen därpå kunde se aftrycket af ramens ciserade prydnader.

Beröringen af det kära porträttet skaffade mig förtjusande drömmar. Damen kom emot mig i naturlig storlek, lefvande, behaglig och vacker, för att i en snabt ilande vagn föra mig till sitt palats. Med ljuft tvång töt hon mig sätta mig på en dyna vid hennes fötter och strök mig med den fint mäjslade handen öfver hufvudet och smekte mig på pannan, ögonen och det envisa håret. Jag läste för henne i en stor mässbok eller spelade luta, och hon värdigades småle och tackade mig för det nöje, min läsning eller min sång förskaffat henne. Med ett ord, romantiska reminiscenser sjödo i min hjärna, och jag var än page, än trubadur.

Under alla dessa fantasier var det ett faktum, att jag synbarligen magrade, och mina föräldrar och min faster iakttog det med stor oro.

— I denna kinkiga utvecklingsålder är alt oroande, sade min far, som brukade läsa läkarböcker och ängsligt studerade de mörka ringarne kring mina ögon, mina sammandragna och bleka läppar och framför alt min fullkomliga brist på matlust.

— Lek, min gosse, ät, min gosse, plögade han säga till mig.

Och jag svarade i nedstämd ton: „Det har jag ingen lust till.“

De började tänka ut förströelser åt mig,

erbjödo sig att taga mig med sig på teatern, befriade mig från studier och läto mig dricka nysilad, skummande mjölk. Sedan gifvo de mig kalla duscher i nacken och ryggen för att stärka mina närver; och jag märkte, att min far vid middagsbordet eller om morgnarne, då jag kom in i hans sängkammare för att hälsa gödmorgon, noga såg på mig en stund och ibland förde händerna öfver ryggraden på mig, kännande och trefvande på ryggkotorna.

Jag slog skrymtaktigt ned ögonen, besluten att hållre dö än bekänna mitt brott. Då jag blef fri från familjens ömma öfvervakande, var jag hos mitt älskade porträtt. Slutligen, för att komma det ännu närmare, kom jag att tänka på att taga bort det kalla glaset. Jag tvekade, när jag skulle värkställa denna tanke, men till slut förmådde kärleken mera än den obestämda fruktan, som ett sådant vanhälgande ingaf mig, och jag lyckades behändigt taga af glaset och blotta elfenbenskifvan.

Då jag trykte mina läppar mot målningen och kände den svaga doften af den ram af hår, som omgaf det, förestälde jag mig med ännu större tydlighet att det var en lefvande person mina darrande händer omfattade. En vanmakt kom öfver mig, och jag låg på soffan såsom sanslös, tryckande porträttet till mitt bröst.

Då jag återfick medvetandet, såg jag min far, min mor och min faster, allesammans med största deltagande lutande sig öfver mig. Jag läste i deras ansikten förvåning och förskräckelse. Min far kände mig på pulsen, skakade på hufvudet och sade halfhögt: „Pulsen är trådfin, det är som om den aldeles försvunne.“

Faster försökte med sina krokiga fingrar taga ifrån mig porträttet, men jag dolde det mekaniskt och grep bättre tag om det.

— Men, käre gosse släpp, du förstör det, utropade hon — ser du inte, att du suddar ut det, jag bannar dig ju inte . . . jag skall visa dig det så ofta du vill, men förstör det inte, släpp, annars gör du illa åt det.

— Låt honom få det, bad min mor, gossen är sjuk.

— Jo, det fattas bara det, sade gumman, låta honom få det! och hvem gör ett annat likadant, eller återgifver mig nu den tiden? Nu målar ingen miniatyrporträtter . . . Det är slut med det . . . och det är också slut med mig, och jag är inte längre sådan, som jag är på porträttet.

Mina ögon vidgades af fasa; mina händer släpte målningen. Jag vet icke, huru jag fick fram orden:

— Faster . . . Porträttet . . . är faster . . .

— Tycker du inte jag ser lika bra ut nu, min gosse lilla? Bah, tjugotre år äro vackrare än . . . än . . . jag vet inte hur många, det håller jag icke reda på. Ingen lär i alla fall ta dem ifrån mig. — Jag böjde ned hufvudet och svimmade kanske om igen; säkert är, att min far bar mig i säng och hade mig att svälja några skedblad portvin.

Jag blef snart frisk, men ville sedermera aldrig mera gå in i fasters rum.

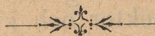
SLUT.

Hans första nationsmöte.

Pennteckning efter verkligheten

af

Henrik Wranér.

En fluga kittlade honom på näsan, så att han spratt till och vaknade. Han låg med kläderna på! Hur kom sig detta?

Han drog upp gardinen, såg sig själf i spegeln och häpnade öfver sin bleka, glåmiga hy, sin trötta blick och sina rödkantade ögon. Och detta var Axel, mammas Axel! Så går det altså till, när man har blifvit akademisk medborgare! Hm!

Han dök ner i handfatet med hufvudet, gned ansiktet, drack ut den blåsura mjölken i ett tag, försökte tända en halfrökt cigarr, som han hade i fickan, och när han kände röken svida på de strama läpparne, kastade han sig ånyo påklädd på den orörda sängen. Han

kände en plågsam tryckning kring hjärtat, pulsen slog oregelbundet och ilningar foro genom hans hufvudsvål, hvilken föreföll honom glödhet på insidan, ehuru kallsvetten trängde ut på pannan. En besynnerlig ängslan grep honom, och när han hörde steg nere i trappan, smög han sig bort till dörren tog in nyckeln och erfor en känsla af lättnad, när stegen ej stannade vid hans dörr. En dylik rädsla hade han aldrig förr erfarit.

I ett tillstånd af hälften dröm, hälften vaka, genomletade han åter den gångna kvällen — sitt första nationsmöte.

* * *

Den lille vaktmästaren stod där i sin nerpunschade frack och tog emot — feberaktigt beskäftig för inspektor och kurator, mjuk och förbindlig mot seniorerna, gemytligt bugande för juniorerna och värdig, nästan viktig mot novischerna. Inne i salen, som var prydd med porträtt af de store männen „hvilkas andar se ned från Carlavagnen på *Alma Mater Karolina*“, tågade juniorerna fram till bordet, bugade sig djupt för inspektor, en och en, fingo en handtryckning af kurator, nickade vördsamt mot seniorerna och kilade därpå undan i en vrå, där de började högljudt tala om kurser och tentamensfordringar, föreläsningar och stilskrifning. Vid dörren skockade sig de nykomna. De kände sig generade öfver sin egen obetydlighet, men sökte dölja detta under en viss brådskande ifver att hälsa på gamla skol- och studentkamrater, alt under det de frågade hvar-

andra, hvad den hette och hvad den läste på, och om den och den inte var kommen.

Många namn funnos också att spörja efter — den nationen så väl som så många andra bestodo ju af idel ryktbarheter. Flertalet af de graduerade skulle bli professorer eller åtminstone docenter, och på styfva karlar fans ingen ände — fem med laudatur i licentiaten! Och sådana ljus som en hel mängd af de ograduerade! Flere af dem kunde ta sin examen i morgon dag, om de så ville, men si, de läste inga „påhafs,“ utan för vetenskapens egen skull och slutade inte förrän de fått „par mihi.“ Inte fans det ett sådant betyg, hva? „Lika mycket som professorn?“ Jo, jo men! Det utdelades sällan, förstås. Nå, den där smale, mörke ynglingen med de snillrikt blixtrande ögonen? Han! Hvem han var? Hahaha! Det var ju författaren, som gifvit ut två diktsamlingar fått ett pris i svenska akademien, umgicks hos professor Ljunggren och misstänktes skriva recensioner i „Sydsvenskan.“ Åh nej? Så, en författare såg ut på det sättet! Det måtte vara roligt att bli bekant med honom! Han lade väl aldrig bort titlarne med någon novisch?

Inskrifningen i tabellerna började.

Många voro lite tveksamma, hvilka ämnen de skulle anteckna som „hufvudstudium för terminen“ — de hade ännu ej sin studiplan klar. Flere skrefvo: „estetik,“ ty dit hörde ju „den glada vetenskapen“ eller det fria studentlifvet. De viste ej, att inspektor, som var naturvetenskapsman, ej ansåg estetik vara en vetenskap, utan „inbillningar, som fördärfva novischer, i synnerhet de medellöse.“ Läkare-ämnena skrefvo för det mesta „laborationer.“

— „Det kan man trygt skrifva,“ sade en af de gladaste med ett bred leende, „ty åtminstone med växlar får man alltid laborera.“

När så val af seniorer skulle företagas, förvånade det Axel, som ej hade någon rösträtt, att härtill utsågos beskedliga medelmåttor, som i något så när ordentlig tid tagit sina examina och tvifvelsutän aldrig i lifvet skulle komma att göra något buller af sig, utan lefva och dö som beskedliga adjunkter, landtpräster, provinsialläkare, länsbokhållare eller stadsfogdar i småstadshålor, tull- eller posttjänstemän. Han sporde en vän, hur det kom sig, att Lyrberg, nationens visdiktare, författare till de så mycket omtalade nationspjeserna, inte blifvit vald — det var ju den mest bekante person inom kanske hela studentvärlden. Han! Han hade ju inte tagit kandidaten, så det kunde ju inte komma i fråga. Nå, författaren då, han, som fått akademins pris? Han skulle ju vara en verklig vetenskapsman och snart ta licentiaten — han? „Det var väl klart!“ sade den andre och log. „Han var för „stor“ — han skulle stukas, för annars förhäfde han sig: han umgicks med snobbar och hörde till likörkottieriet på „Café Tua“ — han var inte populär!“ Det där stötte Axels rättskänsla: var inte den, som vunnit Akademins pris, den mest framstående, och därpå skulle väl göras afseende — endast därpå? Han nästan ångrade att han gått in i den nationen. Men nu var det gjordt! Vännen tröstade honom med den försäkran, att sådant kunde hända äfven i de andra nationerna, om det ock inträffade mera

sällan. Studentlivet har måntro också sina egendomliga sidor.

Äntligen var mötets officiella del slutad och alla valen förrättade — äfven sexmästarvalet. Detta, det mest svårskötta ämbetet — ett *dyrbart* vedermäle af kamraternas förtroende, alldenstund sexmästaren gemenligen får lägga ut för en och annan, som glömmer att betala, ja stundom rent af lämnar universitetet, tyngd af sexors ingalunda skuldfria minnen, -- öfverlämnades åt nationens kanske inskränktaste medläm. „Men hur skall han kunna anordna trefliga fester?“ frågade Axel i all enfald. „Begriper du inte, din kubikidiot, att hans far betalar, om sonen kommer på balans till källarmästaren? Han söker nog opp genierna och bjuder dem på mat och puback en kväll och så sätta de opp ett program — begriper du nu?“ Jo nu begrep Axel och tykte att det var väckligen inte så dumt uttänkt.

* * *

Inspektör hade gått hem för att äta sin sedvanliga mjölgröt; kurator, seniorer, suppleanter och docenterna, „akademisten“ och „spektakelmakaren“ gingo in i matsalen. Ett par af novischerna slog sig samman, togo en half biff och en half bier vid ett bord upptill storgubbarne, för hvilka de sedan skulle presenteras. Det gick gladt till: tersen! Jo, jo! Såsen flöt „som Hymettisk honung“ ner för kuratorns släta haka -- som vännen hviskade till Axel. Så voro de mätte och glade, samt stodo upp till att leka. Den festliga sidan af

studentlifvet skulle nu framträda för de unge, hälsad af jublande längtan.

* * *

Bålarne kommo; det var novischerna, som bjödo.

Kurator tackade och höll pliktskyldigast talet för inspektor, „mannen med silfverhåret och det unga hjärtat, den faderliga välviljan, som ingaf kärlek, under det att det världsberömda, vetenskapliga namnet ingaf vördnad.“ Och så slöts det med ett trefaldigt hurra, i hvilket novischerna hade lof att instämma, ehuru de annars saknade rösträtt. Och de instämde — naturligtvis kom en eller annan för sent, så att hurraropen blefvo fyra.

Inspektor tackade och talade för nationen, dess stora minnen, fosterbygden — och här grät han samt citerade Talis Qualis — studentens plikt gent emot en förvillad och världsomstörtande tidsande, Sverige, detta jordens lyckligaste och mest frihetsälskande land, Gustaf II Adolf och Karl XII — och här grät han en vers till samt citerade Tegnér — samt slöt med den förhoppning, att där i nationen ej finnes och aldrig skulle komma att finnas en medläm nog usel, att ej öfver alt annat på jorden älska fosterbygden. Allmänt jubel, fast en och annan drog lite på mun. Inspektorn tog efter detta, med möda framhackade, ej särdeles sammanhängande vältalighetsprof sitt punschglas, hvori han under talet samvetsgrant afskakat all askan från sin cigarr, men kuratorn var genast framme med ett rent, och

så fick gubben sig en slurk, blef därpå hissad och buren kring salen. „Nu är mjölgröten skumpad!“ hviskade Axels vän.

Efter ett tal för kurator, hållet af prokurator, förstås, och ungefär lika kvikt som han själf, kom skålen för de nykomne. Det var kurator, som talade om den eviga ungdomen, ljusets riddarvakt, om idén, om skönheters värld, där den akademiska ungdomen är arvingen och dit aldrig dagens usla äflan för snöd vinning eller kväkandet från prosans pygméer tränga, om ljusets källa, som har sina ådror i Hellas och de 7 kullarnes stad — — och allt det där. Han deklamerade väl, och anrättningen, späckad som den var med klassiska citat och garnerad med estetisk-filosofisk persilja, grep med underlig makt Axel, som aldrig förr fått den sig serverad: han fick tårar i ögonen och hans bröst häfdes af förtjusning. Han skulle velat knacka i bålen och svara i glödande ordalag, men vännen häjdade honom: det skulle vara oförskämdt af en novischatt uppträda förr än „senare på kvällen, då gubbarne blifvit lite på lyrikan.“ Axel teg.

— Nå, hvad tycker du om kurators tal? sa' vännen.

— Åh, härligt, utomordentligt! utropade Axel.

Hm! De två första gångerna tykte jag bättre om det — i kväll är det sjätte gången, ser du. Och så stod den tusan och tog fel på genitivändelsen — det har han inte gjort förr!

— Menar du . . . att . . . att . . . det är samma tal?

— Ja visst! Tacka tusan, att han har

lärt sig ett — utom till inspektor och till damerna, när nationen har bal!

— Men det klingar bra, fortsatte vännen; eller hur? Första gången: innan man vet, att denne „arfvinge till skönhetens värld, dit aldrig dagens usla äflan hinner“, har rännt hela dagen för att få namn på en växel som inspektor står på, att han inte har en tråd på sin kropp, som han inte står i skuld för i staden, att en stackars flicka — — usch, låt oss skölja ner eländet! Skål, du nykomne, romantiske, ofördärfvade jungfrusjäl!

Det gjorde ett högst obehagligt intryck på Axel.

— Åh, du narras! Det är inte möjligt?

— Hm. Nå, hvad tyckte du om gubben? Är inte den „dybel“ hva? Med sin patriotism — han frågar inte ett dugg efter annat än sina aktier och sin middagssömn! Och kungarne — kan du tänka dig, att någon människa med tankeförmåga ännu sätter Karl den tolfte bland våra stora? Och så när han gråter, du — alltid på samma ställe — och slår askan i punschen! Och så står kurator och talar om europeisk ryktbarhet! Fins inte en kotte utanför Lund, som har hört talas om honom — han behöfver inte resa inkognito, åtminstone inte i universitetsstäder. Har inte på 10 år skrivit en rad — och gudarne vare tack för det!

— Du har då ingen skam i dig! sa' Axel förargad. Medelmåttan skäller alltid på storheten, liksom hunden på månen.

— Bravo, gröngöling! Du kommer att sluta som senior, du! Men ska man svärma för „månar“, så är inspektors utmärkt: hans

höga, tänkande panna räcker ända ner på ryggen, hahaha!

— Där fans mången Simson, som inte har sin styrka i pomaderadt hår!

— Bevars! Åsnekinbogan kan i ett enda skåltal dräpa tusen — —

— Filisteer, hva?

— Oakademiska, sundt förnuftiga tankar!

Visdiktaren steg fram, hälsad af allas applåder.

Han sjöng en sommarrevy, där nationens samtliga medlämmar fingo sina gliringar. Axel förstod ej dessa och tyckte, att några uttryck voro väl närgångna, men att slängarne träffat, begrep han af det ursinniga jubel, som följde på hvar vers. Visan togs om, och därpå tackade själfve inspektorn den glade sångaren, jämförde honom med Fritiof Santesson och Henrik Hallbäck och lofvade honom ett lysande namn bland de glada skalderna.

— Och i morgon skulle han säga nej, om Lyrberg ville låna tio kronor af honom! hviskade Axels vän.

— Prata! Hur vet du nu detta också?

— Jo, han har nyligen vägrat honom fem! Han säger det blir aldrig något af honom, ser du!

— Men — men hvarför berömmar han honom då? Hvarför varnar han honom inte i stället? Han står ju och ljuger!

— Pytt! Hvad rör det honom? Och så skulle det störa festen, ju! Står och ljuger, hahaha! Lögnen är det, som utmärker en nationsfest; det skulle just bli en treflig tillställning, om talen sade rent ut hvad talaren tänker om sitt föremål! Fy f—n! Det skulle bli

brackaktigt och rakt inte som akademiska fester egnar och anstår!

På det härliga instrument, som under namn af piano länge utsände sina tjugusande toner i lilla salen, hade under kvällens lopp flere af nationens mera kunnige musikälskare spelat de mest omtyкта kupletterna för dagen och sedan hade flere par varit framme och på ett öronslitandesätt tröskat den utslitliga „finger-valsens.“

— Den ska du lära dig, sa Axels vän. Kan du inte den, så anses du för en idiot och utan all musikalisk smak. Du kan ju gno in den på ett par terminer, för den är just inte svårare än „Gubben Noach“, men mycket finare. Hör du, hur skönt den klingar! Jag kan redan basen — lär du dig sopranstämma, så ska vi ge en duett på sexan!

— Det är ju en tortyr! sa Axel skratande.

— Tig, din olycksfågel! sa vännen med väl spelad fasa och höll sin hand för hans mun; om någon finge höra det, skulle du få gå som novisch en termin mer än de andra. Begriper du då inte, att ett stycke, som dunkas hvarkväll af nästan hvarenda student, måste vara världens vackraste komposition?

Nu steg någon fram till pianot och började sjunga Sandelins-visor; jublet steg. Därefter kommo varietémelodierna. Medikofilaren sjöng: „Dis Juden Schicksal, bim—bam—ba!“ hela nationen skralade efter i korus och ackompanjerade med knytnäfvarne på serveringsbrickor. Det var ett tjut, som genom de öppna fönstren hördes så egendomligt där ute på Lunds gård och nere vid domkyrkan. Fäder-

nas skuggor, „som sågo ned från Carlavag-
nen,“ blinkande så gemytligt; de kände nog
igen skrålet, fast melodierna voro obekanta.
Den åsikten hade åtminstone Axels vän.

Inspektör märkte, att nu ångan stigit så
högt, att han ej längre kunde kvarstanna med
ens ett sken af värdighet, han tog i all tyst-
het afsked af kurator och smet, utan att vilja
mottaga dennes anbud om sällskap, hem. Han
smet alltid nu mera: en gång i världen hade
nationen följt honom hem i samlad trupp, sjun-
git för honom och hållit afskedstal, och detta
hade rört honom så, att han bjudit hela seni-
orskollegium upp på punsch och vatten, och
de hade gaskat till långt fram på morgonen.
Det gjorde han emellertid aldrig om; hans hu-
strus läxa, hans mages lidande och den onö-
diga utgiften hade gjort den extravagansen
oförgätlig och han sade sig själf, att det skulle
aldrig hända mer.

Liksom det på ett allmogegille aldrig blir
riktigt lif i kortspelet förrän prästen rest, så
var här inspektörs försvinnande signalen till
komplett „nattskoj“. En och annan steg fram
på golfvet, gjorde cancanartade piruetter, upp-
lyfte rockskörten såsom „harpolufterna“ sina
klädningar och beledsagade dansen med lika
sköna åtbörder och minspel. Snart flyttades
borden, utan tanke på ett och annat glas, som
strök i golfvet, och dansen i skjortärmarne, den
vilda, rusiga, osköna dansen började, dansen
af glödande, yra, ångande Bacchihjältar.

I början föreföll det Axel idiotiskt, men
snart ryktes han med i hvirveln, tog botten-
focakar och skralade med. Snart kände han
ej så mycket äckel öfver de grofva visorna från

tribunen och historierna från kottieren i lilla rummet: han skrattade åt mustigheter, som skulle kommit en solbränd dragon att rodna, och berättade själf en historia, som han hört af gårdsdrängen hemma. Men han var ej mustig nog och slog ej an — inga applåder följde — knappast ett erkännandets småleende.

Så blef han stött, tog sig en bottenflock till, satte sig med tänd cigarr på bordet i ett hörn af salen och skrufvade opp sig till förakt för det toma i detta lif af „ljusets riddarvakt.“
Usch, hvad de voro tarfliga, hela bundten!

— Sitter du och tungusar nu sen det börjar bli roligt, din dödsnork? ropade den glade vännen och riste honom, så att han tappade cigarren, hvars gnistor brände hål på hans nya benkläder. Axel kände sig öfverlägsen och drog sig undan.

— Jaså, det här roar dig — åhja: det är då osminkad ynklighet och ändå akademiska. Detta är af den slags poesi, som du begriper, kan jag tro! sade han med ett försmädligt grin.

— Hör nu, gör dig inte förnäm, urpadda! Du är för grön att ha nå'n uppfattning af detta här lifvet — kom, så ska vi ta en bägare. Där står docenten Lundström borta: vill du så ska jag presentera dig? Han är lite snusen nu, så han lägger genast bort titlarne med dig — det kan ju vara roligt för dig att kunna sätta kors i katalogen för en docent — det händer inte alla novischer — men drick rent ut, annars blir han arg — och låt honom själf prata!

Och Axel blef bror med docenten, blef känslfull, kände sig färdig att lipa, anförtrode docenten, att han skrifvit en insänd artikel

en gång, gräsligt satirisk, om lärarne vid läro-
värdet, hvarifrån han utgått, samt blef högst
förvånad att docenten aldrig läste den tidning
han skrifvit i, och ännu mindre hade en aning
om artikeln. Han kände sig altmer dragen
till docenten, tyckte, att han aldrig skulle kun-
na glömma bort den stund, då deras broder-
skaps slöts. Efter en stunds tvekan öppnades
hvarje sluss för hans hjärtas förtrolighet, och
han talade om för docenten, att i Småland fans
en flicka, och maken till den flickan fans inte
— men hennes namn kom aldrig öfver hans
läppar för någon dödlig. Och en kyss hade
han tagit ifrån henne en gång de plockade
krusbär samman, när han var informator på
herregården — bredvid, och han hade skrifvit
en dikt till henne. Ingen hade sett eller hört
den versen, men han kunde den utantill, och
om hans nye bror, som han kände sig så
mäktigt dragen till, ville säga om han trodde
att det låg någon poesi i den, så vore han så
tacksam, så — —

Och därmed började han läsa, lågt, men
passionerad för sin nye bror, som slöt ögo-
nen. Flere minuter förgingo, och Axel hade
just läst:

„Fins väl uppå jorden ett namn såsom
Selma?“

då docentens hufvud föll framåt, cigarren strök
i golfvet och hufvudet blef liggande på armen
under det en hög snarkning hördes. Den nye
brodern hade sofvit!

Nu föraktade Axel hela världen. Han tände
sin fjärde cigarr, tog ett glas punsch till och
beslöt gå. Men han omringades af bekanta,
fick nya bröder och snart fans hvarken rum

Hans första nationsmöte.

eller tid för hans upphettade fantasi. Han kunde också blott ofullständigt minnas hvad som händt: allt sväfvade som i en dimma af tobaksrök och endast enstaka ögonblick framlyste tydligt. Han hade hållit ett tal, och det hade väkt omätligt gapgrin, det mindes han, men hvad hade han sagt? Se'n mindes han, att där varit stort „gruff“, att någon gråtit, att samtliga varit „på lyrikan“, att där dansats cancan, och att någon fått honom om armen och följt honom upp på enkamrats rum, där 4 kamrater satt sig att spela priffe, fast där ingen reda blef med spelet, eftersom den ene efter den andre lagt sig att sofva. Ett förslag att gå ut i gränderna och dricka bier hade han afböjt — han hade just kommit att tänka på ett par ord, som hans mor sagt sin Axel i afskedsstunden. Mamma! Han skämdes och smög sig hem.

Dagen därpå hörde han att fyra studenter blifvit antecknade på poliskontoret för skräl och att det varit slagsmål på Oxtorget. Då kände Axel sitt hjärta klappa af tacksamhet — hur lätt kunde ej han varit med!

Han såg i sin portmonnä: i går var där 6 kronor — i dag några kopparslantar blott. Hvart hade de tagit vägen? Tänk, om han spelat med och förlorat mer än han kunde betala? Han blef glödhet och iskall om hvart annat. Hans kläder voro fulla med punschfläckar — åh, hvad han föraktade sig själf. Hans snygga bonjour och hans bästa byxor! Det skulle just bli skönt att suga opp allt det där!

Så klädde han sig i nattrock och tofflor, bad uppapperskan gå på „kondis“ och köpa

hem smörgåsar — han hade brådt och skulle skriva hela dagen. Och inom sig gjorde han ett heligt löfte, att detta hans första nationsmöte skulle också blifva hans sista. En gång är ingen gång!

* * *

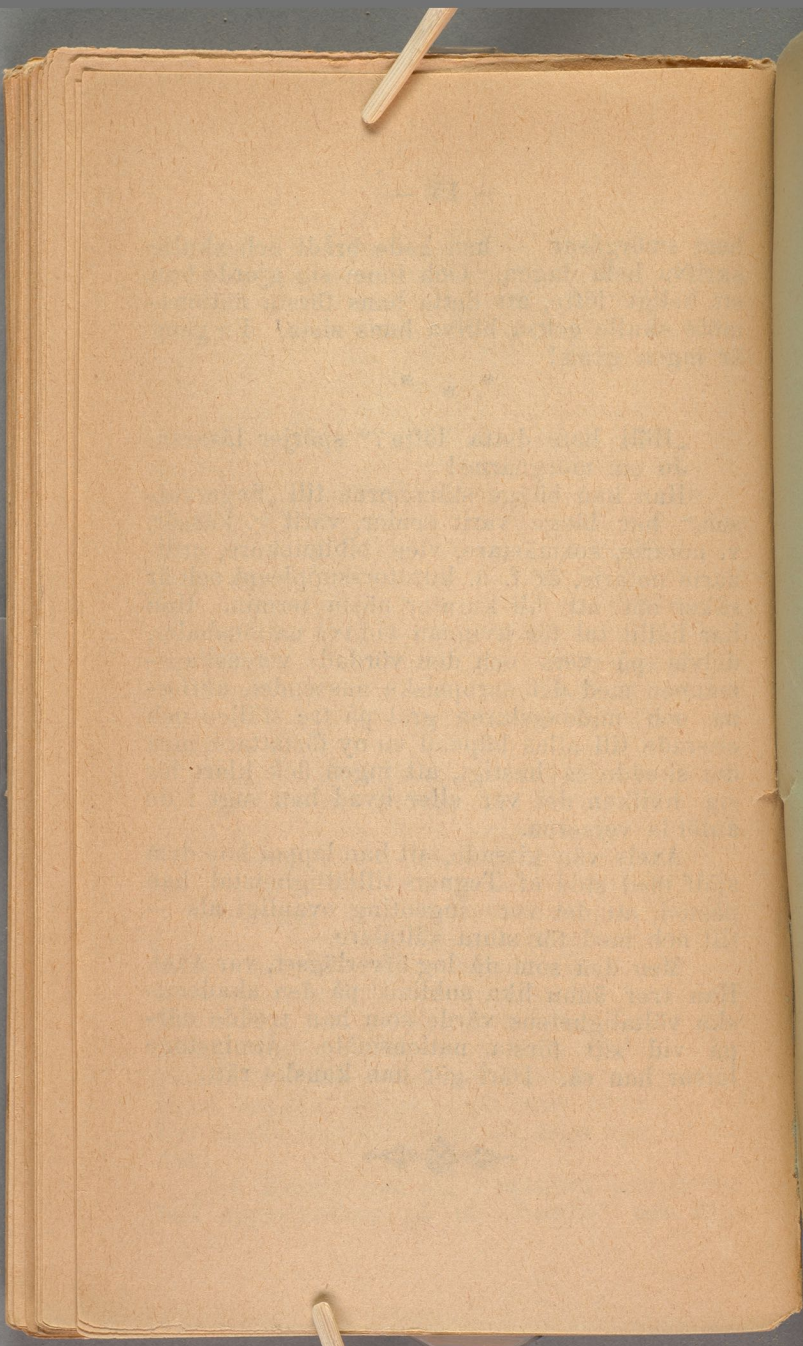
„Höll han detta löfte?“ spørjer läsaren.
Jo om morgnarne!

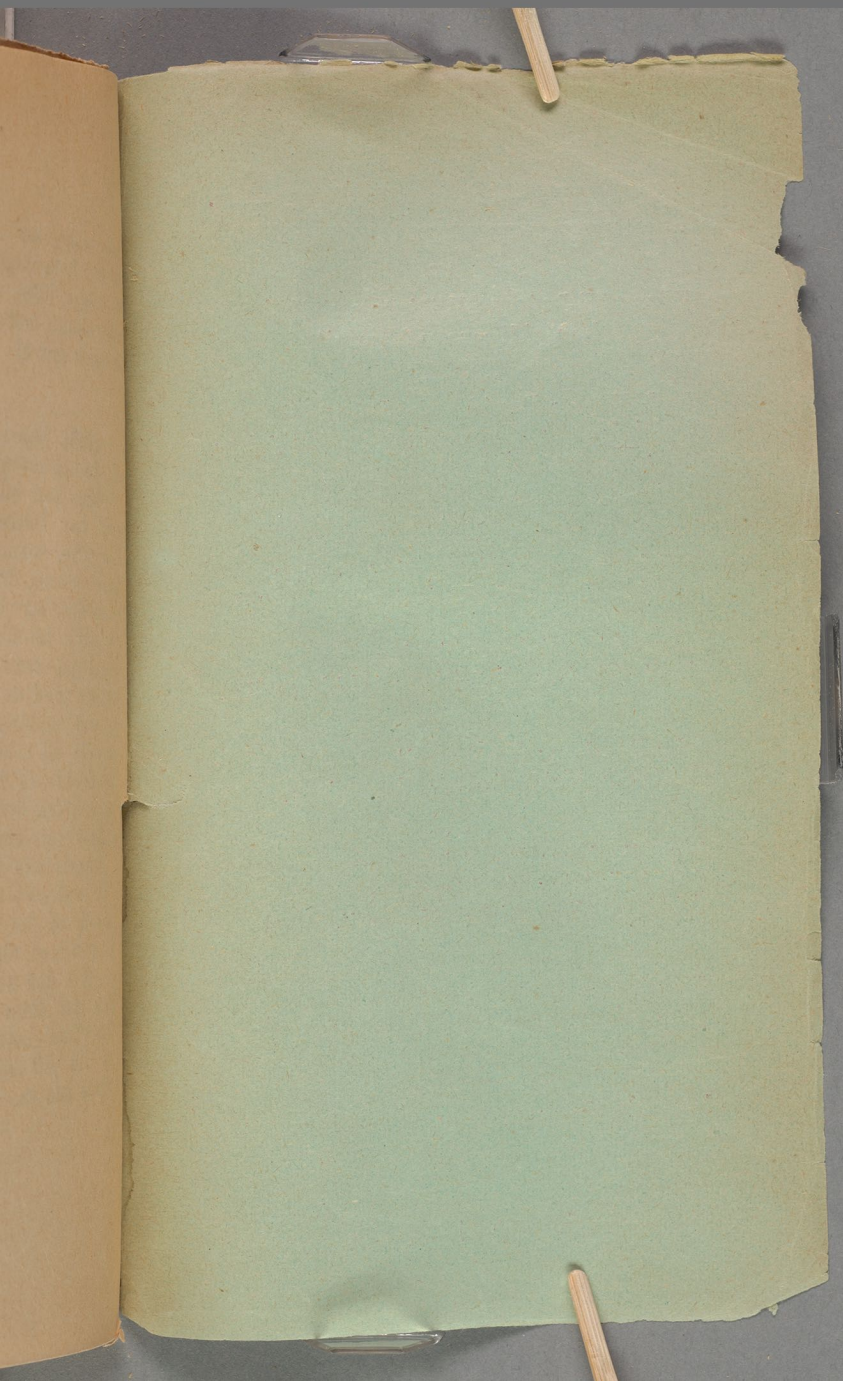
Han kan bägge stämmorna till „fingerval-
sen,“ har länge varit senior, varit v. kassör,
v. notarie, sexmästare, vice bibliotekare, ordi-
narie notarie, är f. n. kuratorssuppleant och är
säker om att bli kurator nästa termin. Han
har hållit tal för kvinnan vid två nationsbaler,
delvis på vers och den vördade vetenskaps-
mannen med det europeiska anseendet, aktier-
na och middagsluren grät på tre ställen och
citerade till allas häpnad en ny författare, men
det skedde så hastigt, att ingen fick klart för
sig hvilken det var eller hvad han sagt i de
anförda verserna.

Axels vän gissade, att han lappat hop dem
själf med stöd af Tegners tillfällighetstal: han
påstod, att det vore ingenting ovanligt als —
till och med för stora vältalare.

Men den som då log öfverlägset, var Axel.
Han tror ännu lika subliment på den akademi-
ska vältalighetens värde som han trodde där-
på vid sitt första nationsmöte. Åtminstone
låtsar han så. Däri gör han kanske rätt.

Band II. 1889: Dramat i Mayerling.

Af

Wasa Tidnings Följetongbibliotek
har tidigare utkommit.

Band I.

Paul Heyse: David och Jonathan.
C. del Negro: Florentinska nattfjärilar.
— *io*: Naturmedicin.

Band II.

— *r* — *r*: „Han var finne.“
Bertel Elmggaard: Ester. Nödskott. Seger.
S. Schandorph: Kommissionären. Sjuk-
besöket.
Jonas Lie: Slaktar Tobias.
Ernst Ziegler: Familjens middagsgäst.

Band V.

John Paulsen: Pasqvarella.
Kristoffer Kristoffersen: Vårtöcken.

Band VI.

Arne Garborg: En Fritänkare.
N. Scheljedrin: En lärarinna.
Kristian Winterhjem: Naturalisterne.

Band VII.

Vittorino Bersezio: Rivalerna.
— — Blommorna på Kinnekulle.

Band II 1890.

Furst Galitzin: Pängar.

Band III. 1889: Konung Milan och hans hof.

Band I 1890: En lifsuppgift.